

Universiteterne

Institutionsplaner

Januar 2022

Universiteterne

Institutionsplaner

Januar 2022

Indhold

1. Danmarks Tekniske Universitet	6
0.0 Overordnede overvejelser om opgaven	6
1.1 Ledelsesmæssige overvejelser	7
1.2 Antal pladser der flyttes ud	9
1.3 Antal pladser på nye udbud	10
1.5 Beskrivelse af regionale elementer	11
1.6 Regionale elementer	13
1.7 Beskrivelse af særlige hensyn	14
1.9 Samarbejde med øvrige institutioner og/eller aktører	16
2. Copenhagen Business School	18
0.0 Overordnede overvejelser om opgaven	18
1.1 Ledelsesmæssige overvejelser	20
1.2 Antal pladser der flyttes ud	24
1.3 Antal pladser på nye udbud	25
1.4 Antal pladser der nedskaleres	26
1.5 Beskrivelse af regionale elementer	27
1.6 Regionale elementer	28
1.7 Beskrivelse af særlige hensyn	29
1.8 Særlige hensyn	31
1.9 Samarbejde med øvrige institutioner og/eller aktører	32
3. IT-Universitetet	33
0.0 Overordnede overvejelser om opgaven	33
1.1 Ledelsesmæssige overvejelser	34
1.4 Antal pladser der nedskaleres	36
1.7 Beskrivelse af særlige hensyn	37
4. Syddansk Universitet	38
0.0 Overordnede overvejelser om opgaven	38
1.1 Ledelsesmæssige overvejelser	40

1.2 Antal pladser der flyttes ud	44
1.3 Antal pladser på nye udbud	45
1.4 Antal pladser der nedskaleres	47
1.5 Beskrivelse af regionale elementer	48
1.6 Regionale elementer	49
1.7 Beskrivelse af særlige hensyn	50
1.8 Særlige hensyn	53
1.9 Samarbejde med øvrige institutioner og/eller aktører	55

5. Aarhus Universitet **59**

0.0 Overordnede overvejelser om opgaven	59
1.1 Ledelsesmæssige overvejelser	60
1.2 Antal pladser der flyttes ud	64
1.3 Antal pladser på nye udbud	65
1.4 Antal pladser der nedskaleres	66
1.5 Beskrivelse af regionale elementer	68
1.6 Regionale elementer	70
1.7 Beskrivelse af særlige hensyn	71
1.8 Særlige hensyn	74
1.9 Samarbejde med øvrige institutioner og/eller aktører	76

6. Aalborg Universitet **77**

0.0 Overordnede overvejelser om opgaven	77
1.1 Ledelsesmæssige overvejelser	78
1.2 Antal pladser der flyttes ud	81
1.3 Antal pladser på nye udbud	82
1.4 Antal pladser der nedskaleres	83
1.5 Beskrivelse af regionale elementer	84
1.6 Regionale elementer	85
1.7 Beskrivelse af særlige hensyn	86
1.8 Særlige hensyn	89
1.9 Samarbejde med øvrige institutioner og/eller aktører	90
2.1 Institutionens plan for nye og udflyttede velfærdspladser uden for de store byer frem mod 2030	90
2.2 Antal nye og/eller udflyttede velfærdspladser	91
2.3 Overvejelser omkring praktikpladsbehovet	92
2.4 Samarbejde med øvrige institutioner og/eller aktører	92

7. Københavns Universitet **93**

0.0 Overordnede overvejelser om opgaven	93
1.1 Ledelsesmæssige overvejelser	94
1.2 Antal pladser der flyttes ud	97
1.4 Antal pladser der nedskaleres	98
1.5 Beskrivelse af regionale elementer	99
1.6 Regionale elementer	100

1.7 Beskrivelse af særlige hensyn	101
1.8 Særlige hensyn	103
1.9 Samarbejde med øvrige institutioner og/eller aktører	104

8. Roskilde Universitet **106**

0.0 Overordnede overvejelser om opgaven	106
1.1 Ledelsesmæssige overvejelser	107
1.3 Antal pladser på nye udbud	108
1.4 Antal pladser der nedskaleres	109
1.5 Beskrivelse af regionale elementer	110
1.6 Regionale elementer	111
1.7 Beskrivelse af særlige hensyn	112
1.8 Særlige hensyn	114
1.9 Samarbejde med øvrige institutioner og/eller aktører	115
2.4 Samarbejde med øvrige institutioner og/eller aktører	116

1. Danmarks Tekniske Universitet

0.0 Overordnede overvejelser om opgaven

Udgangspunktet for DTU's ledelsesmæssige overvejelser og tilgang til opgaven om regionalisering af uddannelsesudbuddet er, at der er behov for alle de ingeniører, som DTU og andre videregående uddannelsesinstitutioner kan uddanne. Det er derfor afgørende, at de initiativer, der iværksættes, øger interessen for ingeniørfaget og styrker søgningen til ingeniøruddannelserne, som særligt uden for Storkøbenhavn har mange ledige pladser. Overordnet er sigtet med DTU's institutionsplan at fastholde DTU's position som leverandør af diplom- og civilingeniører af høj kvalitet til industrien og det offentlige, at styrke DTU's tilstedeværelse i hele Danmark, at udnytte digitaliseringens muligheder og at sikre fødekæden til ingeniøruddannelserne og øvrige STEM-uddannelser.

DTU's ledelse vil uddanne flere ingeniører og IT-specialister og imødekomme efterspørgslen fra store dele af erhvervslivet, overalt i Danmark. DTU vil derfor gennemføre fem initiativer, dels som led i en naturlig videreudvikling som teknisk eliteuniversitet, dels som et konstruktivt svar til regeringens og et bredt politisk flertals ønske om, at der skal uddannes flere ingeniører, IT-specialister m.fl. over alt i landet. DTU foreslår desuden at styrke interessen for fagene science, technology, engineering og mathematics, STEM-fagene, ingeniørfaget og den tekniske videnskab blandt unge.

DTU fremlægger fem forslag som en respons til den politiske aftale "Flere og bedre uddannelsesmuligheder i Danmark" og en plan for, hvordan de grundlæggende uddannelsesmæssige udfordringer i Danmark kan løses. Planen adresserer en række samfunds- og uddannelsesmæssige udfordringer:

- Ungdomsårgangene fra 2030 til 2040 vil falde med ca. 12. pct.
- Der er stigende mangel på ingeniører i hele landet.
- Der er en kraftig stigende efterspørgsel på IT- og tekniskuddannede kandidater.
- Interessen for at læse STEM-fag er vigende. 2021-optaget var ikke tilfredsstillende. Tendensen var tydeligst uden for hovedstadsområdet.
- Fødekæden til STEM-fagene er påvirket af fald i optag på læreruddannelsen og et fald i de lærerstuderendes specialisering i STEM-fag (linjefag).

Da erhvervslivet har behov for alle de ingeniører, som DTU kan uddanne, vil DTU som udgangspunkt ikke nedlægge uddannelser eller studiepladser. DTU har noteret sig det politiske ønske om, at udflytninger gerne skal udgøre et væsentligt element i implementeringen af den politiske aftale. Derfor vil DTU i den første fase arbejde med initiativer for udflytning af uddannelser, oprettelse af nye udbud og regionale initiativer svarende til min. 5 % af måltallet (90 pct. af 2019-optaget):

Pladser, der udflyttes til hhv. DTU Risø Campus og Hirtshals:

1) DTU Risø Campus: De to engelsksprogede kandidatuddannelser i Bæredygtig Energi og Vindenergi flyttes fra Lyngby Campus og udbydes i stedet på DTU Risø Campus.

2) Hirtshals: Kandidatuddannelsen Akvatisk Videnskab og Teknologi flyttes til Hirtshals, hvor der allerede udbydes enkelte kurser i dag. Udbud af diplomingeniøruddannelsen i Fiskeriteknologi placeres også i Hirtshals (de første tre semestre af uddannelsen gennemføres på DTU's campus i Sisimiut, som i dag).

Pladser på nye udbud:

3) Kalundborg: En kandidatuddannelse i Biomanufacturing placeres i Kalundborg. Derudover udvikles og oprettes en kandidatuddannelse i Industrielt Design.

4) Digital uddannelse: Som et nyt udbud udvikles "Digital Twin University" som et digitalt uddannelses tilbud af en eller flere af DTU's (professions)bacheloruddannelser. Størsteparten af uddannelsen vil blive udbudt online, suppleret med praktiske øvelser i DTU's eksperimentelle faciliteter. Det er forventningen, at dette initiativ vil være attraktivt for studerende i hele landet, som ikke i dag vælger en ingeniøruddannelse på DTU.

Regionale elementer:

5) DTU vil i samarbejde med kommuner, virksomheder og landets øvrige universiteter etablere et antal residential colleges som grundlag for etablering af tættere samarbejde mellem universiteter og virksomheder på tre udvalgte lokaliteter rundet om i Danmark.

STEM-læreruddannelse i samarbejde med Københavns Professionshøjskole:

Yderligere et element i DTU's respons på den politiske aftale er forslaget om at etablere en STEM-læreruddannelse i samarbejde med bl.a. Københavns Professionshøjskole.

Ledelsesmæssige overvejelser om økonomi ifm. udflytning:

På Risø Campus har DTU i dag betydelige forskningsaktiviteter inden for energisystemer og i Hirtshals har DTU unikke faciliteter til forskning inden for bl.a. akvakultur. Der vil således kunne skabes en god kobling mellem forskningsaktiviteter og de nye uddannelsesaktiviteter. Initiativerne i DTU's institutionsplan om udflytning af uddannelse til DTU Risø Campus og Hirtshals forudsætter, at der etableres nye og tidssvarende faciliteter til lærings- og studiemiljøer og laboratorier, da disse faciliteter enten ikke er til stede i dag, eller da den nuværende bygningsmasse ikke kan bruges til dette formål. Dette vil kræve meget store investeringer og det vurderes, at det vil løbe op i et trecifret millionbeløb. Disse investeringer er forbundet med stor usikkerhed i forhold til, om det lykkedes at tiltrække studerende til de nye uddannelseslokaliteter. Samlet set vurderer ledelsen på DTU, at udflytningerne ikke vil være økonomisk rentable for DTU, heller ikke når mulighederne for at ansøge om midler til etablering af uddannelser uden for de store byer, jf. den politiske aftale, tages i betragtning.

DTU's ledelse ser frem til en konstruktiv dialog om initiativer i institutionsplanen, som ét samlet indspil til de politiske ambitioner om flere og bedre uddannelsesmuligheder i hele Danmark.

1.1 Ledelsesmæssige overvejelser

Udgangspunktet for DTU's ledelsesmæssige overvejelser om udflytning og nedskalering af uddannelser er, at der er behov for alle de ingeniører, som DTU og andre videregående uddannelsesinstitutioner kan uddanne. Fx viser beregninger foretaget af Ingeniørforeningen IDA for Engineer the Future (2018), at der vil mangle 10.000 STEM-kandidater, heraf 6.500 ingeniører, i Danmark i 2025. Derfor indeholder DTU's institutionsplan ikke lukning af uddannelser eller nedskalering af antallet af studiepladser. DTU vil tværtimod søge at tiltrække nye grupper af ansøgere til ingeniøruddannelserne ved at udbyde en eller flere uddannelser i en digital version, Digital Twin University, som kan følges online, uanset hvor i landet man bor. For en uddybning af dette initiativ se faneblad 1.5.

Derudover er der afgørende for DTU, at udflytning sker med respekt for koblingen mellem forskning, stærke faglige miljøer og uddannelse; civilingeniøruddannelserne skal forsat have en stærk forskningsbaseret, mens diplomingeniøruddannelsen skal have en stærk udviklings- og praksisbaseret. Det betyder, at udflytning af uddannelser skal ske til lokaliteter, hvor der allerede er – eller kan etableres – stærke fagmiljøer og synergi mellem uddannelse, forskning og det regionale erhvervsliv og/eller offentlige institutioner. Endvidere har DTU lagt vægt på, at der skal være lokal opbakning og et stort lokalt engagement i etableringen af særligt residential colleges, men også udflytning af uddannelser. Endelig skal der kunne etableres et levende studiemiljø af kritisk masse, gerne på lokaliteter, hvor andre uddannelsesinstitutioner også er tilstede.

Endelig har DTU også forholdt sig til, hvor i landet det formodes, at der kan rekrutteres til de udflyttede studiepladser (der er allerede mange ledige studiepladser på ingeniøruddannelserne, ikke mindst på Fyn og i Jylland); at der ikke opstår uhensigtsmæssig konkurrence til lignende uddannelsesudbud i geografisk nærhed af DTU's uddannelsesudbud uden for Storkøbenhavn; og hvor der ift. de mange udgifter, der følger med udflytning af uddannelser, kan etableres de bedst mulige koblinger og økonomiske relationer.

1.2 Antal pladser der flyttes ud

Uddannelsesområde	Antal pladser med aktivitet	År for forventet udflytning	Flytning fra by	Specifik uddannelse	Bemærkning
Teknik, kandidat	40	2023-2024	Lyngby	Bioteknologi	
Teknik, kandidat	10	2025-2027	Lyngby	Design og Innovation	
Teknik, prof. bach.	24	2025-2027	Lyngby	Fiskeriteknologi (diplomingenieur)	
Teknik, kandidat	25	2025-2027	Lyngby	Akvatisk teknologi og videnskab	
Teknik, kandidat	50	2027-2030	Lyngby	Vindenergi	
Teknik, kandidat	150	2027-2030	Lyngby	Bæredygtig Energi	

1.3 Antal pladser på nye udbud

Uddannelsesområde	Antal pladser	År med forventet oprettelse	By	Specifik uddannelse	Bemærkning
Teknik, kandidat	40	2023-2024	Kalundborg	Biomanufacturing	Specialisering under MSc Bioteknologi
Teknik, kandidat	10	2025-2027	Kalundborg	Industrielt Design	Specialisering under MSc Design og Innovation
Teknik, bach.	250	2023-2027	Hele Danmark	Digital Twin	Det forventes, at der både udbydes en digital version af udvalgte diplomingeniørretninger og en dansk version af den engelsksprogede BSc i General Engineering

1.5 Beskrivelse af regionale elementer

Residential Colleges rundt om i Danmark:

DTU etablerer lokale viden- og læringsmiljøer, hvor universitetet vil udbyde korte kurser (fx som led i DTU's intensive 3-ugers kursusperiode og som "living lab-elementer" i semesterkurser over 13 uger), gøre det nemmere for diplomingeniørstuderende at gennemføre praktikophold i virksomheder rundt om i landet, og sikre en fysisk og organisatorisk ramme for studerende, som skriver specialprojekter, afgangsp projekter på bacheloruddannelserne og kandidatspecialer i samarbejde med lokale virksomheder. I en første fase arbejdes henimod at etablere viden- og læringsmiljøer i:

- Rønne (med fokus på Bornholm som knudepunkt for udbygning af bl.a. havvindmølleparker i Østersøen)
- Rødby (i tilknytning til Femern Bælt byggeriet)
- Skive (i tilknytning til GreenLab Skive).

I en pilotfase etableres rammer for undervisning, og de studerende vil blive tilbudt overnatning i nærområdet. Efter pilotfasen forventes etableret regionale kollegier, der både vil rumme undervisnings- og overnatningsfaciliteter til studerende og ansatte. I en senere fase frem mod 2030 forventes etableret yderligere 1-3 regionale kollegier eksempelvis i tilknytning til stærke danske erhvervsklynger eller toneangivende virksomheder. Fuldt indfaset forventer DTU, at hvert af de regionale kollegier kan rumme uddannelsesaktiviteter svarende til 10 studiepladser pr. år (opgøres i ECTS fordelt på deltagende studerende) fordelt på kortere kurser, praktikforløb, kandidatspecialer mv. Det forudsættes helt generelt, at der kan etableres en bæredygtig model for den langsigtede økonomi for de regionale indsatser, herunder at lokale aktører tilvejebringer finansiering til opførsel af residential colleges.

Det bemærkes, at DTU-studerende allerede i dag til en vis grad gennemfører praktikforløb og skriver projekter i samarbejde med virksomheder uden for Storkøbenhavn. DTU forventer at øge denne aktivitet gennem øget opmærksomhed hos de studerende (fx har DTU allerede i efteråret 2021 i samarbejde med de relevante kommuner sendt en bus studerende til hhv. Vejle og Skive mhp. at etablere kontakt og konkrete aftaler om samarbejde), øget aktivitet og en klar organisatorisk ramme.

Digital Twin University:

DTU vil så hurtigt som muligt, og gerne allerede som en pilot i 2022-23, etablere et tilbud om at gennemføre en eller flere af DTU's (professions)bacheloruddannelser i en digital version. Det betyder, at langt de fleste af uddannelsens kurser vil blive udbudt online, suppleret med gennemførelse af praktiske øvelser i DTU's eksperimentelle faciliteter på campus i Lyngby eller Ballerup. Der vil blive arbejdet aktivt med at udvikle et digitalt studiemiljø og relationer mellem de studerende, både online og gennem etablering af lokale mødesteder (fx i tilknytning til residential colleges, lokale uddannelsesinstitutioner eller virksomheder). DTU vil således tilbyde studerende, der ikke ønsker at forlade deres lokalområde, et aktivt studie fra deres bopæle rundt omkring i Danmark kombineret med jævnlige besøg i DTU's eksperimentelle studie- og forskningsmiljøer. Det betyder, at de studerende vil afvikle en mindre del af deres uddannelse på campus i Lyngby eller Ballerup, mens størstedelen af læringsaktiviteterne afvikles ude i landet (op mod 5/6, svarende til 48 ECTS om året).

Det er planen at udvikle konceptet, så ingeniøruddannelserne bliver relevante for en bredere gruppe af studerende, fx gennem udbud af udvalgte diplomingeniørretninger i en digital version og gennem en dansksproget version af den engelsksprogede bacheloruddannelse 'General Engineering', hvis sigte er at give studerende med en bred interesse for ingeniørfaget mulighed for at påbegynde en fagligt bred ingeniøruddannelse og først senere at vælge faglig retning. Det er forventningen, at dette initiativ vil være attraktivt for en gruppe studerende, som ikke i dag vælger en ingeniøruddannelse på DTU. Erfaringen med at udbyde digitale uddannelser vil også kunne danne grundlag for udbud af den engelsksprogede

'General Engineering' ud over Danmarks grænser, også som et initiativ til at styrke rekrutteringen til ingeniøruddannelserne i Danmark - i kampen om fremtidens arbejdskraft. DTU forventer, at universitetet med det nye uddannelseskoncept Digital Twin University - med højt fagligt niveau og digital brugerflade - vil kunne udvide det årlige optag med op til 500 nye studerende i 2030. I første fase sigtes mod et årligt optag på 250 studerende.

1.6 Regionale elementer

Beskrivelse	ECTS	År for iværksættelse	Omfattet by/område	Uddannelse/område	Bemærkning
Regionale kollegier	60	2022 og frem	Hele Danmark	Diplom- og civilingeniøruddannelserne	De første etableres i Skive, Rødby (Femern) og Rønne
Praktik på diplomingeniøruddannelsen	10	2022 og frem	Hele Danmark	Diplomingeniøruddannelsen	Der forventes et større antal regionale praktikforløb som følge af etableringen af regionale kollegier og øget DTU-tilstedeværelse i hele Danmark
Afsluttende projekter	10	2022 og frem	Hele Danmark	Diplom- og civilingeniøruddannelse	Det forventes, at der vil blive gennemført et større antal afsluttende projekter (specialer mv.) i tilknytning til virksomheder i hele landet som følge af etableringen af regionale kollegier og øget DTU-tilstedeværelse i hele Danmark
Digital Tw in University	200	2022 og frem	Hele Danmark	Diplom- og civilingeniøruddannelse	Omfanget er endnu ukendt, men DTU forventer at kunne optage op til 250 studerende på Digital Tw in University i den første fase og øge til helt op mod 500 fremmod 2030

1.7 Beskrivelse af særlige hensyn

Følgende fire beskrivelser af samfunds- og uddannelsesmæssige forhold understøtter, hvorfor det ikke er hensigtsmæssigt, at DTU i 2030 nedskalerer / udflytter 10 pct. af optaget i forhold til 2019:

1. Erhvervslivets behov og forsat udbud af uddannelser med særlig høj beskæftigelse og efterspørgsel: Erhvervslivet efterspørger stærkt kandidater med STEM-kompetencer. Beregninger foretaget af Ingeniørforeningen, IDA for Engineer the future fra 2018 slår fast, at der kommer til at mangle 10.000 STEM-kandidater i 2025. Rapporten 'Mismatch på det danske arbejdsmarked i 2030', der er udarbejdet af IRIS Group og HBS Economics for Danske Gymnasier og IDA i september 2021, viser endvidere, at der inden for området 'ingeniører, teknik og it' forventes en betydelig overefterspørgsel i 2030 på ca. 13.000 personer. Dette tal gælder for personer med en lang videregående uddannelse.

DTU's kandidater har herudover generelt lav ledighed. Ses der på dimittendledigheden i 4.-7. kvartal efter endt uddannelse (diplomingeniør- og civilingeniøruddannelsen) sammenlignet med hele området for teknisk videnskab (eksklusiv DTU) havde DTU's dimittender i 2019 en ledighed på 7,1 pct., mens ledigheden for det tekniske hovedområde var 10,6 pct. (eksklusiv DTU), jf. Uddannelses- og Forskningsministeriets datavarehus.

En udflytning af 10 pct. af DTU's optag kan potentielt have samme effekt som en reduktion – set i lyset af de generelle negative erfaringer med søgningen til decentrale uddannelser i Danmark. I de seneste år har DTU formået at øge optaget og levere flere af de kandidater, som samfundet og erhvervslivet stærkt efterspørger. DTU optog 4.956 studerende på bachelor-, diplom- og kandidatuddannelsen i 2020 – en stigning på 16,5 pct. i forhold til 2017. I 2021 har DTU haft fuldt optag på 29 ud af 36 diplom- og bachelordannelsesretninger.

2. God geografisk spredning af udbud uden unødigt konkurrence:

På nuværende tidspunkt udbydes der ingeniøruddannelser på 8 uddannelsesinstitutioner fordelt i hele landet – og i alle fem regioner. Fordelingen af ingeniøruddannelsesretninger uden ledige pladser i forhold til antallet af ingeniøruddannelsesretninger i alt fordelt på regioner, jf. nedenfor, peger på at, DTU's udflytninger ikke kommer i unødigt konkurrence, da der primært er tale om udflytninger til Region Hovedstaden og Region Sjælland, hvor DTU allerede i dag udbyder 36 af i alt 44 ingeniøruddannelser på bachelorniveau, og hvor 33 af disse ikke har ledige pladser. En DTU-udflytning til særligt Syddanmark vil derimod medføre unødigt konkurrence blandt universiteterne, da der i forvejen er mange ledige pladser i denne region.

Region	Antal uddannelsesretninger uden ledige pladser	Antal uddannelsesretninger i alt
Region Hovedstaden	33	41
Region Sjælland	0	3
Region Syddanmark	0	33
Region Midtjylland	4	39
Region Nordjylland	2	24

DTU's udbud af Digital Twin University vurderes heller ikke at komme i unødigt konkurrence med de øvrige uddannelsesinstitutioner, der uddanner ingeniører i Danmark, da målgruppen i udgangspunktet er en anden og et mere 'modent' segment, end de studerende, da normalt vil søge om optagelse på DTU i Lyngby og Ballerup.

3. Fortsat sikring af stærke forskningsmiljøer:

Regeringen og aftalepartierne har i aftalen om flere og bedre uddannelsesmuligheder i hele Danmark understreget, at det fortsat er en prioritet, at Danmark har stærke forskningsmiljøer. I udspillet står der: "De danske universitetsuddannelser har historisk været centreret i få store byer. Det skaber stærke forskningsmiljøer, som bidrager til, at Danmark er førende på en lang række forskningsområder".

Uddannelse i verdensklasse er først og fremmest båret af stærke forskningsmiljøer, der har en tilstrækkelig volumen og faglig tyngde. Stærke forskningsmiljøer kræver, at forskere har mulighed for at samarbejde og sparre med andre forskere, og de kræver det rette udstyr og infrastruktur. Store forskningsmiljøer skaber et tæt samspil mellem forskere på tværs af fag og fagligheder, hvor de kan trække på fælles state-of-the-art forskningsinfrastruktur, der muliggør videnskabelige og innovationsmæssige nybrud, som siden overføres til de studerende i undervisningen.

Den forskning og undervisning, der bedrives på DTU, kræver unikt udstyr og en infrastruktur, som vil være særligt dyr at etablere på nye lokaliteter. Samtidig vil eksisterende forskningsmiljøers volumen og faglige tyngde blive stærkt udfordret, såfremt de afkobles og flyttes til nye lokaliteter. Udflytningen af DTU's forskningsbaserede uddannelser vil derfor kun ske til allerede etablerede forskningsmiljøer med laboratorier, værksteder mv. eller til lokaliteter med synergi mellem uddannelse, forskning og det regionale erhvervsliv, eksempelvis i tilknytning til videnstunge erhverv. Dermed er der grænser for, hvor DTU's uddannelser kan udflyttes til. Dette skal ses i lyset af, at de nye regionale tilskud, der følger med aftalen, langt fra dækker de omkostninger, det vil have for DTU at opbygge undervisnings- og forskningskapacitet på en ny lokalitet.

4. Fastholdelse af den polytekniske uddannelseskultur

DTU uddanner ingeniører i en særlig polyteknisk uddannelseskultur, som dels forudsætter, at studerende modtager og kan vælge undervisning, der går på tværs af DTU's institutter og studieretninger, dels at undervisningen er forankret i et studiemiljø med eksperimentelle faciliteter (laboratorier og værksteder) af høj faglig standard og kvalitet. Derudover forudsætter kravet om forskningsbaseret uddannelse, at de faglige miljøer, som uddannelserne er forankret i, har adgang til forskningsfaciliteter i verdensklasse.

Hovedparten af DTU's uddannelser kræver adgang til en stor variation af eksperimentelle faciliteter. Dermed er det kun en mindre del af DTU's uddannelser, det er muligt at udflytte. Her peger DTU på enkelte specialiserede kandidatuddannelser, som kan tilknyttes eksisterende forskningsmiljøer i fx Risø og Hirtshals, men selv ikke her er det enkelt, da DTU's uddannelsesmodel har indbygget tværgående kurser, der på bachelorniveauet bl.a. sikrer naturvidenskabelige kernekompetencer inden for matematik, kemi, fysik og biologi og på kandidatniveau sikrer generalistkompetencer inden for fx innovation og entreprenørskab. DTU tilbyder derudover de studerende en stor grad af valgfrihed, som fra et studenterperspektiv er med til at sikre spændende og engagerende uddannelser og fra et aftagerperspektiv er med til at uddanne til en mangfoldighed af specialistkompetencer. DTU ønsker fortsat at kunne udbyde uddannelser med fælles tværgående generalistkurser og en stor grad af valgfrihed og specialisering, og det udfordres, når kursusudbuddet splittes op, fordi uddannelserne placeres flere steder i landet. De studerendes mulighed for at modtage undervisning i laboratorier og værksteder af høj kvalitet, på tværs af forskellige faglige domæner, er helt centrale elementer i en DTU-ingeniøruddannelse.

1.9 Samarbejde med øvrige institutioner og/eller aktører

Samarbejde om aktiviteter i Kalundborg:

DTU placerer en kandidatuddannelse i Biomanufacturing i Kalundborg. Uddannelsen udvikles i samarbejde med Novo Nordisk og andre relevante erhvervspartnerne i området. Det forudsættes, at uddannelsen i opstartsfasen, forventeligt i 2023, kan placeres i eksisterende byggeri. Eksempelvis i tilknytning til Helix Lab og Professionshøjskolen Absalon. DTU indgår i en ansøgning til Danmarks Erhvervsfremmebestyrelse om bioteknologi som fyrtårn i Kalundborg. Hvis ansøgningen bevilges, vil det allerede fra 2022 kunne finansiere en række aktiviteter målrettet øget uddannelses- og innovationssamarbejde mellem studerende, forskere og virksomheder i Kalundborg. Øvrige partnere i projektet er bl.a. Erhvervshus Sjælland, Knowledge Hub Zealand, Food & Bio Cluster Denmark, Teknologisk Institut, RUC og KU.

DTU placerer en kandidatuddannelse i Industrielt Design i Kalundborg. Uddannelsen udvikles i samarbejde med Det Kongelige Akademi - Arkitektur, Design, Konservering. De to organisationer (DTU og Det Kongelige Akademi) har i 2021 indgået en samarbejdsaftale, bl.a. om øget uddannelsessamarbejde. Uddannelsen i Kalundborg har forventet optag fra 2026. Det forudsættes, at uddannelsen tilknyttes den fysiske lokalitet i Kalundborg, hvor Det Kongelige Akademi fra politisk hold er blevet bedt om at placere arkitektuddannelsen i byplanlægning.

DTU etablerer lokale viden- og læringsmiljøer i Skive, Rødby og Rønne:

- DTU har indgået en samarbejdsaftale med Greenlab Skive om øget forsknings-, innovations- og uddannelsessamarbejde. Som en del af aftalen indgår en målsætning om etablering af et lokalt viden- og læringsmiljø (innovationshus). Her har SparVest Fonden meddelt, at de donerer DKK 30 millioner til opførelsen af GreenLabs Innovationscenter.

- DTU indgår i en ansøgning til Danmarks Erhvervsfremmebestyrelse om udvikling af et erhvervsfyrtårn i Rødby (Femern) med afsæt i etableringen af forbindelsen til Tyskland. Øvrige partnere i ansøgningen er bl.a. RUC, We Build Denmark, Odense Robotics, Femern A/S og Femern Belt Development. En del af midlerne vil kunne anvendes til at afdække mulighederne for et lokalt viden- og læringsmiljø samt bl.a. at afholde kurser målrettet studerende på byggepladsen i Rødby Havn.

- DTU indgår i en ansøgning til Danmarks Erhvervsfremmebestyrelse om udvikling af et erhvervsfyrtårn på Bornholm som fremtidig energi-ø. Øvrige partnere i ansøgningen er bl.a. Campus Bornholm, Rønne Havn, Marlog og Energy Cluster Denmark. En af arbejdsplanerne i ansøgningen omhandler etablering af et lærings- og udviklingsmiljø/residential college.

I en senere fase frem mod 2030 forventer DTU at etablere yderligere 1-3 regionale kollegier eksempelvis i tilknytning til stærke danske erhvervsklynger eller toneangivende virksomheder.

Det er målsætningen, at de lokale viden- og læringsmiljøer (på sigt regionale kollegier) ligeledes anvendes af andre uddannelsesinstitutioner, samt ideelt set skaber nye rammer for samarbejder mellem studerende, forskere og virksomheder i lokalområdet.

STEM-læreruddannelse i samarbejde med professionshøjskolerne:

DTU vil frem mod 2030 i samarbejde med bl.a. Københavns Professionshøjskole afdække mulighederne for, at der etableres et læreruddannelsesudbud med fokus på STEM med det formål at styrke optaget til læreruddannelsen og dermed fremme den naturfaglige dannelse og interesse hos børn og unge. Forslaget udspringer af en bekymring om, at fødekæden på STEM-området - fra folkeskolen til de videregående uddannelsesinstitutioner - er svækket, både da færre unge vælger en STEM-uddannelse, og da færre studerende på læreruddannelser vælger linjefag, der giver kompetence til at undervise i STEM-fagene i folkeskolen.

Indholdsmæssigt sigtes der mod et udbud, som har en bredde, der favner alle naturfagene, samt teknologiforståelse, engineering eller bæredygtighed som profiler/emner, som uddannelsen kan fokusere det naturvidenskabelige faggrundlag på. Målgruppen er studerende med interesse for læreruddannelsen, som brænder for STEM-fagene og deres aktuelle og samfundsmæssige betydning, og som kan blive dygtige didaktikere og stærke rollemodeller i folkeskolen. Både indhold og lokaliseringen af uddannelsen vil blive afklaret i det kommende samarbejde.

En styrkelse af fødekæden inden for STEM-området er fundamental for, at Danmark på den lange bane kan uddanne de ingeniører, IT-kandidater m.v. som erhvervslivet efterspørger, fastholde den grønne erhvervsmæssige førerposition og have de kompetencer og fagligheder, som kræves for at udvikle og implementere de løsninger en digitalisering af samfundet fordrer.

2. Copenhagen Business School

0.0 Overordnede overvejelser om opgaven

CBS anerkender de overordnede udfordringer, som aftalen om "Flere og bedre uddannelsesmuligheder i hele Danmark" forsøger at adressere; nemlig at færre unge mennesker uden for de store byer får en uddannelse, og at arbejdsgivere, der ikke er placeret i eller i umiddelbar nærhed af en af de store uddannelsesbyer, har svært ved at tiltrække tilstrækkelig kvalificeret arbejdskraft. Dette skaber en ubalance og et uhensigtsmæssig skel mellem de større byer i Danmark og resten af landet.

Som et offentligt finansieret universitet, der i høj grad uddanner kandidater til erhvervslivet, anser CBS det som sin opgave at bidrage konstruktivt til løsningen af disse samfundsmæssige udfordringer og medvirke til at skabe et mere sammenhængende uddannelsessystem med uddannelsesstilbud, der matcher det relevante arbejdsmarkedsbehov.

I lyset af, at der allerede er mange uddannelsesstilbud rundt om i landet, men at der på mange af disse uddannelser er ledige pladser, og at mange studerende foretrækker at læse i de større byer, er CBS imidlertid bekymret for, at en reduktion af studiepladserne i de større byer vil skabe et endnu større pres på optaget i de større byer og dermed forstærke skellet mellem storbyerne og resten af Danmark yderligere.

CBS er endvidere bekymret for, at der ikke vil kunne sikres den tilstrækkelige kvalitet i uddannelserne, hvis der sker en markant udflytning af eksisterende uddannelser. Levering af bredde og dybde i uddannelserne forudsætter faglige miljøer af en vis størrelse, og CBS vurderer, at det vil være en udfordring at etablere tilstrækkeligt stærke faglige miljøer uden for hovedcampus på Frederiksberg.

Endelig er CBS bekymret for at skabe unødigt konkurrence ved udflytning af uddannelser. CBS ønsker ikke at oprette konkurrerende uddannelsesstilbud i region Sjælland, der kan udvande optagelsesgrundlaget for de eksisterende uddannelser uden for Københavnsområdet. Det skal i den forbindelse nævnes, at der i dag også udbydes universitetsuddannelser i Slagelse og Roskilde, at DTU påtænker at oprette uddannelser i Kalundborg, og at SDU påtænker at styrke og udvide deres udbud i Slagelse. Endvidere er RUC's profil at være universitet for Sjælland (Sjællands universitet), hvilket forventes afspejlet i RUC's institutionsplan. Derudover skal det nævnes, at mange af uddannelsesinstitutionerne i regionen (inkl. Erhvervsakademier og Professionshøjskoler) er udfordret af ledige studiepladser og lav søgning.

Det skal i denne sammenhæng også nævnes, at de store og for arbejdsmarkedet velkendte erhvervsøkonomiske uddannelser, HA almen og cand.merc., allerede i dag udbydes i følgende byer: København, Roskilde, Slagelse, Odense, Sønderborg, Esbjerg, Kolding, Herning, Århus og Aalborg. CBS ser derfor ikke et generelt behov for udflytning af disse erhvervsøkonomiske uddannelser.

På baggrund af ovenstående betragtninger planlægger CBS derfor ikke for nuværende at udflytte eksisterende studiepladser. CBS' tilgang til adresseringen af ovennævnte udfordringer er derimod at forsøge at bygge på den eksisterende institutionelle infrastruktur og styrke de allerede eksisterende uddannelsesstilbud udbudt af erhvervsakademier og professionshøjskoler uden for de store byer. CBS ønsker at skabe broer ml. universiteterne og de tilstedeværende uddannelsesinstitutioner ved at skabe muligheder

for lettere overgange fra erhvervsakademier og/eller professionshøjskoler til universiteterne og til videreuddannelse mere bredt. CBS har i den forbindelse valgt at fokusere på Region Sjælland, da det for CBS er naturligt geografisk at fokusere på denne region, som sammen med Region Hovedstaden udgør CBS' primære optage- og ansvarsområde. CBS optager i dag en betydeligt større andel af de unge fra Region Hovedstaden, end tilfældet er for Region Sjælland. En indsats fokuseret på Region Sjælland vil dermed sikre en bedre udnyttelse af den samlede talentmasse på Sjælland.

Konkret har CBS grebet opgaven vedrørende en ny balance i uddannelseslandskabet an ved at arbejde i to spor: 1) Regionalisering, og 2) Nedskalering.

Regionalisering

CBS har gjort sig en række principielle overvejelser om, hvordan et bidrag til en højere grad af regionalisering kan ske. CBS vurderer, at fokus bør være på udviklingen af brede og mere grundlæggende uddannelses tilbud, der kan appellere til et bredt segment af unge mennesker, snarere end højt specialiserede tilbud. Med henblik på løbende at kunne høste erfaringer med og afprøve effekten af forskellige initiativer samt sikre en bæredygtig økonomi for CBS på både kort og langt sigt, gribes opgaven gradvist an. Det sker med igangsættelsen af en række pilotprojekter fra 2023, inden der sker en bredere udrulning.

Som nævnt ønsker CBS at fokusere sin indsats i Region Sjælland og ser i første omgang perspektiver i forhold til Køge, hvor CBS påtænker at indgå samarbejde med Erhvervsakademi Zeeland og undersøge mulighederne i relation til foreløbig seks forskellige initiativer. Heraf fokuserer de fem på dagsuddannelser, mens det sjette handler om at styrke efter- og videreuddannelsesmulighederne i området. Der forventes også en dialog med RUC om dette samarbejde. Derudover vil CBS etablere dialog med lokale aktører (herunder kommuner, arbejdsmarkedsorganisationer og erhvervsklynger) om konkrete uddannelsesbehov og muligheder.

Nedskalering

CBS' arbejde med nedskalering blev indledt med definition af de kriterier, der skulle indgå i overvejelserne vedr. studiepladsreduktioner. CBS har på baggrund af de politiske udmeldinger og sin egen strategiske ambition om at transformere samfundet gennem og med erhvervslivet valgt dimittendledighed som det primære kriterium for nedskaleringen. Dette skal ses i sammenhæng med, at ledighed pt. er den bedste – og mest anvendte og accepterede – indikator, når man skal se på samfundets behov for de uddannelser og de kandidater, CBS udbyder og uddanner. Det er dog i den sammenhæng væsentligt at nævne, at der er særdeles høj efterspørgsel efter CBS' kandidater, og at CBS' gennemsnitlige dimittendledighed ligger væsentligt under landsgennemsnittet. Med sin plan for nedskalering lukker CBS de få af sine uddannelser, der ligger over landsgennemsnittet og reducerer endda i uddannelser, der ligger under landsgennemsnittet.

CBS har derudover lagt vægt på at sikre det bedste udgangspunkt for en sund økonomi på sigt. En reduktion af CBS' optag på 10 pct. vil medføre et indtægtstab i omegnen af 45-55 mio. kr. pr år. Det har derfor også været et væsentligt element i arbejdet med nedskalering at sikre muligheder for omkostningsreduktioner. Det betyder bl.a., at CBS ikke kun benytter sig af optagelsesreduktioner, men indstiller til egentlig lukning af en række uddannelser, idet dette vil give det største bidrag til de nødvendige omkostningsreduktioner.

CBS har besluttet, at reduktionen af studiepladser skal ske i to faser, hvor der i første fase med udgangspunkt i arbejdsmarkedets nuværende behov identificeres konkrete uddannelser til lukning eller reduktion svarende til 50 % af den samlede nedskalering, som CBS skal foretage. I anden fase kan CBS respondere strategisk på arbejdsmarkedets udvikling i de kommende år og på baggrund heraf identificere de uddannelser, hvor de resterende reduktioner vil skulle ske.

For så vidt angår uddannelser, der lukkes, finder CBS det mest hensigtsmæssigt, at sådanne lukninger gennemføres så hurtigt som muligt efter, at beslutning herom er truffet. Dette synspunkt udspringer af erkendelsen af de kvalitetsmæssige udfordringer, der kan opstå, når en uddannelse er besluttet lukket, fx udfordringer med at fastholde og rekruttere kvalificerede videnskabelige medarbejdere og tiltrække potentielle studerende. Som en konsekvens heraf lukkes optaget for de uddannelser, der indstilles til lukning, ved først givne lejlighed, hvilket vurderes at være optaget i 2023. Dog skal der selvsagt tages hensyn til, at studerende med retskrav til en kandidatuddannelse, der indstilles lukket, skal have mulighed for at blive optaget på retskravsuuddannelsen.

1.1 Ledelsesmæssige overvejelser

Regionalisering (udflytning, nye udbud, regionale elementer)

CBS har gjort sig en række principielle overvejelser om, hvordan et bidrag til en højere grad af regionalisering kan ske.

For det første er det for CBS geografisk naturligt at fokusere på Region Sjælland, som sammen med Region Hovedstaden udgør CBS' primære optage- og ansvarsområde. SDU, AU og AAU er således placeret i og udbyder business-uddannelser i de øvrige tre regioner. CBS optager i dag en betydeligt større andel af de unge fra Region Hovedstaden, end tilfældet er for Region Sjælland, hvilket også taler for at koncentrere indsatsen om Region Sjælland, for dermed at sikre en bedre udnyttelse af den samlede talentmasse på Sjælland og en større diversitet blandt CBS' studerende.

For det andet bør fokus være på udviklingen af brede og mere grundlæggende uddannelses tilbud snarere end højt specialiserede tilbud. Hvis vi skal lykkes med at uddanne (betydeligt) flere unge mennesker på Sjælland, så vil det formentlig være mest effektivt med forholdsvis grundlæggende uddannelser på fx bachelor- eller HD-niveau med relativt brede anvendelsesmuligheder, der kan appellere til et bredt segment af de unge. Højt specialiserede uddannelser vil derimod næppe tiltrække mange af de lokale unge, som i dag vælger ikke at fortsætte i uddannelsessystemet. Samtidig vil erhvervsstrukturen på Sjælland – med mange mindre og mellemstore virksomheder – forventeligt have større gavn af unge mennesker med generelle businesskompetencer med brede anvendelsesmuligheder end af en gruppe af kandidater med højt specialiserede kompetencer, der kun kan anvendes inden for et snævert område. Det skal i den sammenhæng nævnes, at de store og for arbejdsmarkedet velkendte erhvervsøkonomiske uddannelser, HA almen og cand.merc., i dag allerede udbydes i følgende byer: København, Roskilde, Slagelse, Odense, Sønderborg, Esbjerg, Kolding, Herning, Århus og Aalborg.

For det tredje vil en udvikling af CBS' regionale tilstedeværelse på Sjælland bedst kunne ske i tæt samarbejde med de (særligt videregående) uddannelsesinstitutioner, der allerede er til stede dér, fx RUC og Erhvervsakademi Zealand. Et sådant samarbejde vil medvirke til at sikre en effektiv udnyttelse af de offentlige ressourcer til uddannelse, herunder at nye tilbud ikke kommer til at konkurrere med og kannibalisere på allerede eksisterende tilbud, og at potentielle (faglige, sociale og økonomiske) stordriftsfordele udnyttes, så der skabes bæredygtige lokale miljøer. Samtidig er det vigtigt at sikre et sammenhængende uddannelsessystem, hvor nye tilbud ikke fører til blindgyder, men derimod bliver tænkt ind som en del af det eksisterende system med broer til og fra andre uddannelses tilbud.

Endelig er det vigtigt at understrege, at regionalisering af uddannelses tilbud er en omfattende opgave, som vil tage tid og koste penge. Der er desuden mange tidligere mislykkede eksempler på regionalisering, hvor det ikke er lykkedes hverken at tiltrække tilstrækkeligt med studerende eller skabe den fornødne kvalitet og relevans i det lokale udbud. Derfor ønsker CBS en model, hvor opgaven gribes gradvist an. Det sker med igangsættelsen af en række pilotprojekter, hvor der er tid til at høste værdifulde erfaringer, inden yderligere initiativer rulles ud.

CBS planlægger for nuværende ikke at udflytte studiepladser/udbud fra Frederiksberg til Region Sjælland, men det kan ikke afvises, at der kan identificeres muligheder på sigt efter dialog med lokale aktører. I stedet overvejes oprettelse af nye studiepladser/udbud og regionale elementer i eksisterende uddannelser.

CBS ser i første omgang perspektiver i forhold til Erhvervsakademi Zealands afdeling i Køge, hvor der vil være mulighed for at afprøve bæredygtigheden og effekten af en række initiativer i samarbejde med EA Zealand og RUC inden de evt. senere rulles ud til andre lokationer på Sjælland.

I Køge udbyder EA Zealand bl.a. erhvervsakademiuddannelser som administrationsøkonom, logistikøkonom og serviceøkonom, som er uddannelser med en faglig kobling til CBS's erhvervsøkonomiske profil. Samtidig indgår Erhvervsakademi Zealand i opbygningen af et omfattende lokalt campusmiljø. De seneste 10 år har et partnerskab af omkringliggende kommuner, Region Sjælland og samtlige uddannelsesinstitutioner i og omkring Køge således arbejdet på at etablere et "Campus Køge". Her er 10. klasser og ungdomsuddannelser (Køge Handelsskole, HTX Køge og erhvervsuddannelser) samlet geografisk med bl.a. Erhvervsakademi Zealand. Der er desuden etableret et miljø med ungdomsboliger mv. Formålet med et samlet Campus Køge er at skabe bedre overgange mellem uddannelses-niveauerne og arbejdsmarkedet samt øge samarbejdet på tværs af uddannelserne. I forbindelse med Campus Køge vil der dermed være et allerede etableret uddannelsesmiljø med en vis volumen og potentiale, hvor det vil være oplagt at igangsætte forskellige initiativer med henblik på at teste deres bæredygtighed. Samtidig er Erhvervsakademi Zealand positivt indstillet over for et muligt samarbejde med CBS i Køge.

For nuværende ønsker CBS at undersøge nedenstående initiativer i samarbejde med Erhvervsakademi Zealand og andre relevante aktører (både uddannelsesinstitutioner og det lokale erhvervsliv):

2023: HD 2. del Regnskab (estimeret optag 45 studerende) og cand.merc.aud, erhvervskandidat (estimeret optag 25 studerende).

2024: HA Almen meritforløb (estimeret optag 40 studerende, primært finansøkonomer) og BSc Service Management meritforløb (estimeret optag 25 studerende, primært serviceøkonomer).

2025: CBS-fag til finansbachelor og Akademisk Overbygning i Turismeledelse (estimeret optag 20 studerende).

Der er i første omgang tale om seks forskellige initiativer, hvoraf de fem fokuserer på daguddannelser, mens det sjette handler om at styrke efter- og videreuddannelsesmulighederne i området og dermed øge kompetence- og uddannelsesniveaet generelt. Selvom sidstnævnte ikke direkte er en del af opdraget fra den politiske aftale, så mener vi, at det er relevant at foreslå dette som et supplement til de fem daguddannelsesinitiativer med henblik på at styrke både de lokale (unge såvel som ældres) muligheder for livslang læring og virksomhedernes adgang til kvalificeret arbejdskraft. I denne sammenhæng vurderes udbud af en HD-uddannelse, herunder HD 2 Regnskab, at kunne være relevant – dels som en videreuddannelsesmulighed for allerede erhvervsaktive studerende, som ikke ønsker at tage en fuldtidsuddannelse, og dels som en uddannelse af relevans for en stor del af SMV-segmentet. Endvidere vil der være gode muligheder for at tage en kandidatuddannelse i forlængelse af en HD-uddannelse. CBS vil endvidere undersøge mulighederne for udvikling og udbud af uddannelsesaktiviteter inden for IT-området enten inden for dagsuddannelses- eller evu-området. Det bør i den forbindelse nævnes, at regnskab anses som den fagdisciplin, der forventeligt vil blive mest påvirket af digitalisering i det kommende årti. Dette vil kræve udvikling af nye kompetencer inden for revisorfaget.

Det er på nuværende tidspunkt vanskeligt at sige noget præcist om tidsplanen for en evt. implementering af initiativerne, men det er forsøgt indikeret, hvornår man kunne forestille sig, at de forskellige initiativer kunne sættes i værk.

Nedskalering

CBS fremlægger en plan for, hvordan CBS kan nedskalere optaget, så optaget i 2030 udgør 90 pct. af optaget i 2019. Der regnes her med det reelle antal studiestartere, og dette må i 2030 højst være 5.241. Det betyder, at optaget skal være 628 pladser mindre end det realiserede optag 1/10 2021.

CBS' plan for implementering af studiepladsreduktioner (nedskalering) på Frederiksberg tager udgangspunkt i den politiske aftale samt Uddannelses- og Forskningsstyrelsens udmelding til universiteterne (jf. udmeldebrev fra UFS af 31. August 2021). Heraf fremgår det, at universiteterne skal fremlægge en plan, der bl.a. skal tage hensyn til:

- Offentlige arbejdsgivere og erhvervslivets behov.
- Fortsat udbud af uddannelser med særlig høj efterspørgsel og beskæftigelse f.eks. IT-uddannelser og tekniske uddannelser.

CBS har på denne baggrund valgt dimittendledighed (direkte og indirekte) som det primære kriterium for identifikation af uddannelser, der skal reducere studiepladser. Dette skal ses i sammenhæng med, at ledighed pt. er den bedste – og mest anvendte og accepterede – indikator, når man skal se på samfundets behov for de uddannelser, CBS udbyder. CBS' strategiske ambition er at transformere samfundet gennem og med erhvervslivet og organisationer, hvilket i høj grad sker gennem de kandidater, CBS uddanner, og som efterfølgende opnår beskæftigelse der. CBS har lagt Uddannelses- og Forskningsministeriets opgørelser over dimittendledigheden i 4. – 7. kvartal til grund for identifikationen af uddannelser til potentiel reduktion.

CBS har derudover lagt vægt på at sikre det bedste udgangspunkt for en sund økonomi på sigt. En reduktion af CBS' optag på 10 pct. vil medføre et indtægtstab i omegnen af 45 -55 mio. kr. pr år. Det har derfor også været et væsentligt hensyn for CBS, at en plan for implementering af studiepladsreduktioner i videst muligt omfang også omfatter muligheder for omkostningsreduktioner. Det betyder blandt andet, at CBS som en væsentlig del af planen peger på lukning af uddannelser frem for blot reduktioner, idet lukning giver det største bidrag til de nødvendige omkostningsreduktioner.

CBS har på denne baggrund omsat opdraget i tre principper:

1. princip: Implementering i to faser

CBS' plan for implementering af studiepladsreduktioner vil ske i to faser, og der vil ske en væsentlig og konkret reduktion først i perioden (fase 1, fra 2023) suppleret med en senere tilpasning, der tager højde for arbejdsmarkedets udvikling i de kommende år (fase 2, fra 2026).

2. princip: Tilpasning i forhold til samfundets behov (udtrykt ved gode beskæftigelsesmuligheder for CBS' dimittender)

CBS implementerer dette princip ved at tilpasse uddannelserne i forhold til to opgørelser:

- Strukturel ledighed forstået som ledighed højere end gennemsnittet for samfundsvidenskabelige uddannelser i Danmark. For kandidatuddannelser opgøres det som højere ledighed i de seneste fire opgørelsesår (2016-2019). For bacheloruddannelser opgøres det som højere indirekte ledighed ved at sammenkoble overgangsfrekvenser fra bacheloruddannelser til kandidatuddannelser med kandidatuddannelsernes gennemsnitlige ledighed i de seneste fire opgørelsesår). Ledighedsgennemsnittet for samfundsvidenskabelige uddannelser har varieret mellem 8,0 og 9,6 pct. i 2016-2019.

- Relativ ledighed forstået som ledighed, der er højere end gennemsnittet for alle CBS-uddannelser. Ledighedsgennemsnittet for alle CBS-uddannelser har varieret mellem 5,6 og 7,3 pct. i 2016-2019.

3. princip: Lukning af uddannelser skal ske hurtigst muligt efter beslutning

Dette princip skal imødekomme de kvalitetsmæssige udfordringer, der kan opstå, når en uddannelse er besluttet lukket, fx udfordringer med at fastholde og rekruttere kvalificerede VIP og tiltrække potentielle studerende. Dette princip implementeres ved at uddannelser, der som konsekvens af princip 2, indstilles til lukning, lukker for optaget ved først givne lejlighed, hvilket vurderes at være optaget 2023. Dog skal der tages hensyn til, at studerende med retskrav til en kandidatuddannelse skal have mulighed for at blive optaget på retskravsuddannelsen.

På baggrund af ovenstående har CBS identificeret 317 studiepladser, der nedskaleres i fase 1 (jf. tabel i fane 1.4):

- der nedskaleres med 192 studiepladser ved at lukke uddannelser fra 2023, og
- der nedskaleres med 74 studiepladser fra 2023 og 51 studiepladser fra 2026 ved at reducere optaget på en række andre uddannelser

Dette giver i alt 317 studiepladser fordelt på 74 pladser på bacheloruddannelser og 243 på kandidatuddannelser.

I fase 2 skal der derfor identificeres yderligere 311 pladser. Data og forudsætninger kan ændre sig frem mod 2026, hvor reduktionerne skal påbegyndes. CBS' direktion og bestyrelse vil derfor først i 2025 endeligt beslutte, på hvilke uddannelser de 311 studiepladser i fase 2 skal findes, herunder om der skal ske egentlige uddannelseslukninger.

Hensynet til arbejdsmarkedets behov og muligheden for at opretholde en fortsat høj kvalitet i CBS' samlede uddannelses- og forskningsportefølje på sigt vil være de bærende principper for yderligere reduktioner i fase 2. Mulighederne for at opretholde en fortsat høj kvalitet i CBS' aktiviteter afhænger af mulighederne for at reducere flest mulige kapacitetsomkostninger i forbindelse med reduktionerne i fase 2.

1.2 Antal pladser der flyttes ud

Uddannelsesområde	Antal pladser med aktivitet	År for forventet udflytning	Flytning fra by	Specifik uddannelse	Bemærkning
Samfund, bach.					CBS planlægger for nuværende ikke at udflytte eksisterende studiepladser.
Samfund, kandidat					CBS planlægger for nuværende ikke at udflytte eksisterende studiepladser.

1.3 Antal pladser på nye udbud

Uddannelsesområde	Antal pladser	År med forventet oprettelse	By	Specifik uddannelse	Bemærkning
Samfund, kandidat	25	2023	Køge	Cand.merc.aud, erhvervskandidat	Mulighed undersøges.
Samfund, bach.	45	2023	Køge	HD 2. del Regnskab	Mulighed undersøges, ikke omfattet af politisk aftale.
Samfund, bach.	40	2024	Køge	HA Almen meritforløb	Mulighed undersøges, primær målgruppe: Finansøkonomer fra EA Zealand.
Samfund, bach.	25	2024	Køge	BSc Service Management meritforløb	Mulighed undersøges, primær målgruppe: serviceøkonomer fra EA Zealand.
Samfund, bach.	Ukendt	2025	Køge	CBS-fag til ny Finansbachelor	Mulighed undersøges, der vil være tale om CBS leverancer til en uddannelse fra EA Zealand.
Samfund, kandidat	20	2025	Køge	Akademisk Overbygning i Turismeledelse	I 2021 har der været det første optag på CBS på den nye 1-årige akademiske overbygning (AO) i Sustainable Tourism and Hospitality Management (STHM). Denne uddannelsestype må ikke optage professionsbachelor for nuværende, hvilket ellers kunne gøre den relevant som en overbygningsmulighed for flere uddannelser på akademi- og professions-bachelorniveau. Regelsættet kan dog søges ændret, eller det kan overvejes, om der er andre muligheder for uddannelses-samarbejder på turismeområdet.

1.4 Antal pladser der nedskaleres

Uddannelsesområde	Antal pladser med aktivitet	Forventet år for nedskalering	By	Specifik uddannelse	Bemærkning
Samfund, bach.	10	fra 2023	Frederiksberg	HA i Markeds- og Kulturanalyse	Optaget reduceres.
Samfund, bach.	7	fra 2023	Frederiksberg	HA(fil.) - Erhvervsøkonomi - filosofi	Optaget reduceres.
Samfund, bach.	11	fra 2023	Frederiksberg	BSc in Business, Language and Culture	Optaget reduceres.
Samfund, bach.	20	fra 2023	Frederiksberg	HA(psyk.) - Erhvervsøkonomi - psykologi	Optaget reduceres.
Samfund, bach.	26	fra 2023	Frederiksberg	HA(kom.) - Erhvervsøkonomi - virksomhedskommunikation	Optaget reduceres.
Samfund, kandidat	77	2023	Frederiksberg	Cand.soc – Management of Creative Business Processes	Uddannelsen lukkes. Uddannelsen har ingen retskravsbachelor.
Samfund, kandidat	60	2023	Frederiksberg	Cand.Soc. – Politisk Kommunikation og Ledelse	Uddannelsen lukkes. Uddannelsen har ingen retskravsbachelor.
Samfund, kandidat	19	2023-2026	Frederiksberg	MSc in Business Administration and Philosophy	Uddannelsen lukkes. Fra 2023 optages udelukkende retskravsbachelor. Uddannelsen har en meget lav overgangsfrekvens (0,35) fra retskravsbachelor og må derfor forventes hurtigt at blive meget lille. CBS vil gå i dialog med styrelsen om ændring af nuværende retskravsbachelors retskrav.
Humaniora, kandidat	36	2023	Frederiksberg	MA in International Business Communication	Uddannelsen lukkes. Uddannelsen har ingen retskravsbachelor.
Samfund, kandidat	0-311	fra 2026	Frederiksberg	Ikke identificeret	Beslutning om yderligere nedskalering træffes i 2025 pba. af endeligt reduktionsmål.
Samfund, bach.	0-311	fra 2026	Frederiksberg	Ikke identificeret	Beslutning om yderligere nedskalering træffes i 2025 pba. af endeligt reduktionsmål.
Samfund, kandidat	11	fra 2026	Frederiksberg	Cand.merc. erhvervsøkonomi	Afledt af reduktion på bachelor.
Samfund, kandidat	5	fra 2026	Frederiksberg	MSc in Business, Language and Culture	Afledt af reduktion på retskravsbachelor.
Samfund, kandidat	14	fra 2026	Frederiksberg	Cand.merc.(psyk.) - Erhvervsøkonomi og Psykologi	Afledt af reduktion på retskravsbachelor.
Samfund, kandidat	21	fra 2026	Frederiksberg	Cand.merc.(kom.) - Erhvervsøkonomi og Virksomhedskommunikation	Afledt af reduktion på retskravsbachelor.

1.5 Beskrivelse af regionale elementer

CBS har ikke for nuværende planer om at indføre regionale elementer i eksisterende uddannelser på Frederiksberg, fx i form af residential colleges, praktikforløb, projektforløb mv. Muligheden vil dog blive undersøgt nærmere i den kommende tid.

Som supplement til de uddannelser og uddannelseselementer, der foreslås placeret i Køge, vil der imidlertid også blive set nærmere på Helix Lab, som er et nyligt etableret samarbejde mellem flere universiteter og biotek-industrien i Kalundborg (bl.a. Novo Nordisk, Equinor, Professionshøjskolen Absalon m.fl.). Idéen er bl.a., at studerende, der skriver speciale i samarbejde med en relevant virksomhed, kan få stillet kontorplads og laboratoriefaciliteter til rådighed. Særligt for studerende på MSc in Bioentrepreneurship kunne dette være relevant.

1.6 Regionale elementer

Beskrivelse	ECTS	År for iværksættelse	Omfattet by/område	Uddannelse/område	Bemærkning
CBS planlægger for nuværende ikke regionale elementer.					

1.7 Beskrivelse af særlige hensyn

I CBS' plan for reduktioner på Frederiksberg fjernes i første omgang 5 pct. af CBS' studiepladser ved at reducere eller lukke uddannelser, der har haft relativ høj ledighed gennem længere tid sammenlignet med CBS' i øvrigt generelt meget lave ledighedstal. Hvis der skal findes yderligere 5 pct. i en fase 2, skal CBS nedjustere optaget på nogle af de uddannelser i Danmark, der er allermest efterspurgt af erhvervslivet og som har meget høj beskæftigelse.

CBS mener derfor, at CBS' endelige reduktionsmål bør være tættere på 5 pct. end 10 pct., særligt med tanke på de "særlige hensyn" som fremgår af den politiske aftale, og som vedrører uddannelser med særlig høj efterspørgsel og beskæftigelse.

For det første matcher CBS' kandidater i høj grad erhvervslivets behov. Langt de fleste kandidater fra CBS finder beskæftigelse i den private sektor, og den tendens er kun forstærket de senere år, hvor 87 pct. af de beskæftigede kandidater fra 2017 fandt job i det private. CBS arbejder hele tiden på at tilpasse uddannelsesporteføljen til erhvervslivets behov og opretter også en ny bred cand.merc. linje i 2023, som forventes på sigt at skulle optage 300-400 studerende med et retskrav hertil.

Forskellige fremskrivninger af erhvervslivets behov peger på øget behov for erhvervsøkonomiske og samfundsvidenskabelige dimittender. Finanssektorens Arbejdsgiverforening peger således i en prognose på, at sektoren allerede i 2025 kommer til at mangle op mod 4.000 medarbejdere med lange videregående uddannelser. En analyse fra Ingeniørforeningen og Danske Gymnasier om "Mismatch på det danske arbejdsmarked i 2030" konkluderer om behovet for lange videregående uddannelser: "I 2030 forventes en overefterspørgsel på ca. 16.000 personer på det samfundsfaglige område og 13.000 personer på området Ingeniør, teknik og it."

En yderligere reduktion af studiepladser på CBS vil betyde, at optaget på uddannelser med høj beskæftigelse (over gennemsnittet for samfundsvidenskabelige uddannelser), herunder også på cand.merc.-linjerne, vil skulle nedjusteres. Det betyder, at CBS vil være nødt til at reducere uddannelser med høj efterspørgsel, hvilket vil betyde, at erhvervslivet og samfundet ikke længere i tilstrækkelig grad vil kunne få dækket behovet for relevant kvalificeret arbejdskraft i fremtiden.

For det andet er der i dag særdeles høj efterspørgsel efter CBS' kandidater på arbejdsmarkedet. De seneste tal viser, at CBS kun har en dimittendledighed på 7 pct., hvor gennemsnittet for alle kandidatuddannelser i Danmark ligger på 12 pct., og gennemsnittet for samfundsvidenskabelige uddannelser i Danmark ligger på knap 10 pct. Yderligere reduktioner vil derfor medføre, at nogle af de mest efterspurgt uddannelser i Danmark vil skulle reduceres.

For det tredje er der høj efterspørgsel efter CBS' uddannelser blandt uddannelsessøgende unge. Færre studiepladser vil betyde højere adgangskvotienter og vil medføre, at presset for at opnå et højt karaktergennemsnit på ungdomsuddannelserne også vil stige. Adgangskvotienterne til CBS' uddannelser ligger allerede i dag højt – fra 8,0 til 11,1. Med tanke på trivselsudfordringer og præstationskultur blandt unge, vil det være uheldigt at medvirke til at skabe et yderligere pres på de unge ift. adgangen til uddannelser med høj efterspørgsel på arbejdsmarkedet.

For det fjerde er det blevet fremført i den politiske aftale, i debatten og blandt politiske aktører, at reduktion af optaget i de store byer er rettidig omhu; dels på baggrund af forventning om mindre ungdomsårgange i de kommende år, og dels på baggrund af den vækst i optaget på universiteterne, der er sket i de sidste 15 år. CBS' optagelsestal indikerer ikke, at mindre ungdomsårgange vil betyde, at CBS vil optage færre 1. prioritetsansøgere eller generelt vil få problemer med at tiltrække studerende (CBS har

ca. dobbelt så mange 1. prioritetsansøgere som udbudte pladser). CBS besluttede i øvrigt i 2014 at holde optaget stabilt, dels for at sikre fortsat god kvalitet i CBS' uddannelser, og dels for at sikre gode beskæftigelsesmuligheder for CBS' dimittender i et ekspanderende akademikerarbejdsmarked. Det betragter CBS som rettidig omhu.

1.8 Særlige hensyn

Uddannelsesområde	Antal storbypladser	By/område	Uddannelse	Beskrivelse
Samfund, bach.	0-311	Frederiksberg	Ikke identificeret	Beskrivelse af særlige hensyn fremgår af fane 1.7.
Samfund, kandidat	0-311	Frederiksborg	Ikke identificeret	Beskrivelse af særlige hensyn fremgår af fane 1.7.

1.9 Samarbejde med øvrige institutioner og/eller aktører

Samarbejde med øvrige institutioner og aktører står centralt i CBS tilgang til regionalisering. Vores udspil baserer sig på institutionelle samarbejder og på at styrke de allerede eksisterende uddannelses tilbud udbudt af erhvervsakademier og professionshøjskoler uden for de store byer. CBS ønsker at skabe broer ml. universiteterne og de allerede eksisterende og tilstedeværende uddannelsesinstitutioner/aktører ved at skabe muligheder for lettere overgange fra erhvervsakademier og/eller professionshøjskoler til universiteterne og til videreuddannelse mere bredt. Dette er også baggrunden for, at CBS ønsker at afslutte et tættere samarbejde med Erhvervsakademi Zealand og RUC, hvor CBS i første omgang ser perspektiver i forhold til Erhvervsakademi Zealands afdeling i Køge.

I Køge udbyder EA Zealand bl.a. erhvervsakademiuddannelser som administrationsøkonom, logistikøkonom og serviceøkonom, som er uddannelser med en faglig kobling til CBS's erhvervs-økonomiske profil. Samtidig indgår Erhvervsakademi Zealand i opbygningen af et omfattende lokalt campusmiljø, hvor et partnerskab af omkringliggende kommuner, Region Sjælland og samtlige uddannelsesinstitutioner i og omkring Køge gennem de seneste 10 år har arbejdet på at etablere et "Campus Køge". Her er 10. klasser og ungdomsuddannelser (Køge Handelsskole, HTX Køge og erhvervs- uddannelser) samlet geografisk med bl.a. Erhvervsakademi Zealand. Der er desuden etableret et miljø med ungdomsboliger mv. Formålet med et samlet Campus Køge er at skabe bedre overgange mellem uddannelsesniveauerne og til arbejdsmarkedet samt øge samarbejdet på tværs af uddannelserne.

Derudover ligger Køge geografisk centralt placeret som et trafikalt knudepunkt for Region Sjælland, og det er let at komme dertil fra store dele af oplandet.

Erhvervsakademi Zealand er positivt indstillet over for et muligt samarbejde med CBS i Køge.

3. IT-Universitetet

0.0 Overordnede overvejelser om opgaven

IT-Universitetets mission er at levere internationalt førende undervisning og forskning, som gør Danmark usædvanlig dygtig til at skabe værdi med it. I de plus 20 år, universitetet har eksisteret, har der ikke været et mere akut behov for højtuddannede it-specialister, end der er i disse år. Digitale kompetencer på allerhøjeste niveau er en så stor mangelvare i Danmark, at rigtig mange virksomheder ifølge IT-Branchen angiver netop dette som en hovedårsag til, at de må takke nej til ordrer. Manglen på digitale kompetencer hæmmer således væksten i private virksomheder. Tilsvarende truer manglen på højtuddannede it-specialister selve den infrastruktur, som vores velfærdssamfund bygger på – fra sundhed over skat til energi, transport og forsvar. Der er behov for højtuddannede it-specialister i alle sektorer, og behovet bliver ikke mindre i fremtiden.

IT-Universitetet er ikke kun et specialiseret universitet med fokus på it. Det er også et erhvervsnært universitet.

IT-Universitetet overvejelser i forhold til udarbejdelse af institutionsplanen er således også inspireret af den tætte og systematiske dialog, som vi har med en lang række aftagervirksomheder og med de store erhvervsorganisationer Dansk Industri, Dansk Erhverv, IT-Branchen, Dansk IT og Finansforbundets Arbejdsgiverforening. Endelig er udarbejdelsen af institutionsplanen inspireret af Regeringens eget Digitaliseringspartnerskab, der i sin rapport fra efteråret 2021 anbefalede, at der uddannes flere kandidater med speciale i it for at imødekomme den stigende efterspørgsel på it-kompetencer. Det var ligeledes Digitaliseringspartnerskabets anbefaling, at flere unge skal søge en it-uddannelse, og at alle kvalificerede ansøgere skal optages på it-uddannelser med lav dimittendledighed.

IT-Universitetet har særligt gode forudsætninger for at bidrage til at løse Danmarks akutte mangel på højtuddannede it-specialister, da vi igennem en årrække har haft succes med at tiltrække flere og en bredere målgruppe af unge til IT-Universitetets uddannelser.

Universitetets mangeårige brobygningsindsats og især arbejdet med at udligne kønsbalancen har haft en signifikant effekt. Vi tiltrækker i dag unge, som ellers havde overvejet uddannelser indenfor humaniora, samfundsvidenskab eller sundhedsvidenskab, til vores tekniske it-uddannelser. Der er mange historier i medierne og i sektoren om, at unge ikke vil søge de tekniske fag, og at der mangler studerende til ledige it-uddannelsespladser. Det er ikke et billede, vi kan genkende. Tværtimod afviser IT-Universitetet tæt på hver anden ansøger.

I perioden 2020-2021, hvor det samlede antal ansøgere til it-uddannelser på landsbasis faldt med seks pct., steg antallet af ansøgere til vores uddannelser med seks pct.

IT-Universitetet har således forudsætningerne for at afhjælpe den akutte mangel på digitale kompetencer, som det danske samfund er plaget af. Vi har i rigt mål kvalificerede ansøgere. Vi har nemt ved at rekruttere dygtige undervisere og forskere. Vores dimittender er eftertragtede og får job til en god løn – primært i den private sektor.

IT-Universitetet har som beskrevet ovenfor fokus på at sikre udbud af attraktive uddannelser af høj kvalitet, der kan tilbyde et inspirerende læringsmiljø og give adgang til gode og relevante jobs efter endt uddannelse.

Kriterierne for beslutningsprocessen har på den baggrund været, at ITU også fremadrettet skal kunne levere uddannelser der:

1. Kan tiltrække mange dygtige studerende.
2. Have det højeste faglige niveau.
3. Give kompetencer, der er efterspurgt på arbejdsmarkedet.

Det er vigtigt at understrege, at alle tre kriterier skal være opfyldt.

Allerede i forbindelse med det politiske udspil 'Tættere på – Flere uddannelser og stærke lokalsamfund' fremsat i foråret 2021 tog IT-Universitetet initiativ til – i overensstemmelse med ovenstående tre kriterier – at afsøge mulighederne for at etablere et regionalt uddannelsesstilbud.

IT-UNIVERSITETET bidrager til ambitionerne om en samlet balance i det videregående uddannelsesudbud

Som specialiseret universitet med fokus på it spiller IT-Universitetet en helt afgørende rolle i forhold til at bidrage til it-forskning og uddannelse af flere it-kandidater. Vi bidrager til at løse det samfundskritiske problem, som manglen på højtuddannede it-specialister udgør. IT-Universitetet er allerede på nuværende tidspunkt i stand til at bidrage endnu mere til at løse dette problem, da vi afviser tæt på hver anden ansøger, og således kan uddanne langt flere, end det er tilfældet i dag.

Universitetets bidrager til at indfri det politiske ønske om, at alle talenter kommer i spil. Vores mangeårige brobygningsindsats målrettet gymnasielever og arbejdet med at udligne kønsbalancen på studierne, har haft den effekt, at IT-Universitetet tiltrækker mange unge studerende – især mange kvindelige studerende, som ellers ikke havde overvejet en it-uddannelse.

IT-Universitetet bidrager til at skabe sammenhæng og balance på tværs af uddannelsessystemet. Vi optager hvert år mange unge, der kommer med en bacheloruddannelse eller fra en professionshøjskole eller et erhvervsakademi. Disse studerende får en unik og attraktiv erhvervsprofil ved at kombinere en professionsuddannelse med en kandidatuddannelse på it-området. Tilsvarende optager vi ansøgere på vores kandidatuddannelser med en ikke-teknisk baggrund, der styrker deres mulighed for at få fodfæste på arbejdsmarkedet ved at kombinere en bacheloruddannelse fra et andet universitet med en kandidatuddannelse på IT-Universitetet.

IT-Universitetets samarbejde med IT-Vest understøtter videreuddannelse af gymnasielærere i Danmark på it-området. Disse regionale aktiviteter bidrager til vidensudveksling i hele landet. IT-Universitetets efteruddannelse 'Master i IT Ledelse' tiltrækker studerende fra hele Danmark, og bidrager således til at binde landet sammen.

1.1 Ledelsesmæssige overvejelser

IT-Universitetet har p.t. kun campus i København. Det har således ikke været en mulighed at udflytte til allerede eksisterende campusmiljøer.

Det er IT-Universitetets vurdering, at det ikke er fagligt forsvarligt at flytte en mindre del af universitetets uddannelsespladser ud (f.eks. 10 pct. svarende til 86 pladser), da institutionen ikke kan sikre et forsknings-, lærings- og studiemiljø af tilstrækkelig høj kvalitet.

Endelig er der blevet arbejdet intenst med etableringen af et større campusmiljø i Vejle. Denne plan har vist sig ikke at være realiserbar.

På den baggrund er det besluttet at undlade at flytte uddannelsespladser ud i landet.

Set i lyset af den akutte mangel på højtuddannede it-specialister i såvel København som mange andre steder i landet, er det IT-Universitetets vurdering, at det vil være stærkt problematisk at beskære antallet af uddannelsespladser på IT-Universitetet.

Derfor ønsker IT-Universitetet ikke at reducere antallet af studiepladser, men i stedet bevare – og på sigt øge – antallet af studiepladser på campus i København. IT-Universitetet er med de meget gode ansøgertal i en unik position til at bidrage til at løse det store samfundsmæssige problem, som manglen på it-specialister udgør. Universitetet kan levere kvalificerede kandidater, der kan være med til at løse de presserende samfundsudfordringer, som er afhængig af en teknologisk udvikling. Dette uddybes under punkt 1.7.

Det er IT-Universitetets ønske at øge antallet af studiepladser med 200 i en gradvis indfasning med 100 ekstra optagne i 2023 og 100 ekstra optagne i 2024 forudsat, at det øgede optag er fuldt finansieret.

Er der ikke politisk opbakning til IT-Universitetets ønske om at bevare eller på sigt øge antallet af studiepladser i København, har IT-Universitetet til hensigt at reducere studiepladserne i perioden indtil 2030 med den laveste procentsats i den politiske aftale, 5 pct. Dette vil ske proportionalt på (stort set) alle uddannelser. En reduktion på 5 pct. svarer til 43 studiepladser. Bliver det aktuelt som et politisk ønske kan en eventuel yderligere reduktion komme på tale senere.

1.4 Antal pladser der nedskaleres

Uddannelsesområde	Antal pladser med aktivitet	Forventet år for nedskalering	By	Specifik uddannelse	Bemærkning
Natur, bach.	18	2023-2030	København S		Reduktion af de specifikke bachelor-uddannelser vil blive indfaset efter det lineære princip.
Natur, kandidat	25	2023-2030	København S		Reduktion af de specifikke kandidat-uddannelser vil blive indfaset efter det lineære princip.

1.7 Beskrivelse af særlige hensyn

Danske Universiteter lægger op til, at særhensyn skal vægtes højt i det fremadrettede arbejde, da det ellers vil få alvorlige konsekvenser for udbuddet af universitetsuddannelser i Danmark og i forlængelse heraf for muligheden for at opfylde arbejdsmarkedets behov for arbejdskraft.

Det er afspejlet i den politiske aftale, at der skal tages hensyn til at sikre det fortsatte udbud af uddannelser med særlig høj efterspørgsel og beskæftigelse f.eks. IT-uddannelser og tekniske uddannelser.

Manglen på it-professionelle vokser og vil være næsten tre gange så høj om ti år. IT-Universitetet anser det som vores vigtigste samfundsmæssige opgave at uddanne dygtige kandidater, der er efterspurgt på det danske arbejdsmarked, og som bidrager til, at Danmark i fremtiden kan bevare sine konkurrencemæssige styrkepositioner.

IT-Universitetet har igennem målrettede brobygningsaktiviteter igennem de senere år haft succes med at øge antallet af ansøgere markant således, at institutionen i dag afviser tæt på hver anden ansøger. Ihukommende den massive mangel på højtuddannede it-specialister bør IT-Universitetets nuværende udbud af pladser ikke beskæres blot fordi, at udbuddet er hjemmehørende i København. Tværtimod er det IT-Universitetets ønske, at der tilvejebringes politisk opbakning til, at IT-Universitetet øger optaget med 200 studerende i de kommende år af hensyn til danske virksomheder og det danske samfund. IT-Universitetet kan fylde disse pladser med kvalificerede ansøgere, give de studerende en uddannelse på allerhøjeste faglige niveau og levere dimittender, som arbejdsmarkedet i stor stil efterspørger. Det særlige hensyn i denne sammenhæng er således et samfundshensyn.

4. Syddansk Universitet

0.0 Overordnede overvejelser om opgaven

Syddansk Universitet (SDU) har med stor interesse læst den politiske aftale om 'Flere og bedre uddannelsesmuligheder i hele Danmark' af 25. juni 2021 med den politiske ambition om at skabe en ny balance i de videregående uddannelsesudbud. SDU vil medvirke til at understøtte ambitionen om flere regionale uddannelsesudbud.

SDU blev etableret i 1998 ved en fusion mellem Odense Universitet (Odense), Handelshøjskole Syd (Kolding), Ingeniørhøjskole Syd (Sønderborg) og Sydjysk Universitetscenter (Esbjerg). SDU er siden blevet udvidet gennem yderligere fusioner, herunder i 2006 med Ingeniørhøjskolen Odense Teknikum (Odense) og i 2007 med Handelshøjskolecenter Slagelse (Slagelse). I alle årene siden 1998 har SDU således haft regionalt forankrede uddannelses- og forskningsaktiviteter på adskillige lokationer: Sønderborg, Esbjerg, Kolding, Odense, Slagelse og København. Som det eneste universitet i Danmark er SDU således dybt regionalt forankret, hvilket ikke mindst understreges af, at SDU allerede i dag har cirka 20% af universitetets studenteroptag uden for Odense (til sammenligning har de syv andre universiteter 1-4% af studenteroptaget uden for de fire største byer).

SDU har gennem 23 år vist, at universitetet bidrager til den lokale og regionale dagsorden, og det er også tilfældet med SDU's efterlevelse af den politiske ambition om en ny geografisk uddannelsesbalance. SDU har allerede tætte relationer til lokale aktører – regioner, kommuner, institutioner, virksomheder og erhvervsliv. SDU vil i samarbejde med disse relationer etablere endnu flere relevante regionale uddannelsesudbud og samtidig skabe attraktive regionale studiemiljøer og samarbejdsrelationer, så det er muligt at tiltrække studerende og fastholde dimittender lokalt efter endt uddannelse.

SDU er et klassisk flerfakultært universitet, der leverer forskning i verdensklasse. SDU's hovedcampus i Odense har meget stærke kernefagligheder inden for humaniora, samfundsvidenskab, naturvidenskab, sundhedsvidenskab og teknik, og SDU's campusser i Sønderborg, Esbjerg, Kolding og Slagelse har meget stærke forskningsmiljøer indenfor afgrænsede områder. SDU vil i de kommende år arbejde endnu mere med at styrke universitetets campusprofiler uden for Odense, med sigte på at etablere flere stærke og spændende forsknings- og uddannelsesmiljøer.

SDU vil styrke det regionale særkende yderligere i de kommende år ved at bevare og sikre en tæt tilknytning mellem SDU's enkelte campusser og SDU's hovedcampus. De faglige miljøer er dygtige til at samarbejde på tværs af geografier og fagdiscipliner, hvilket er en stor styrke for forskning og uddannelse til gavn for samfundet og de regionale miljøer. SDU vil have fokus på, at den øgede regionalisering sker med afsæt i høj kvalitet, relevans og bæredygtighed i uddannelserne. For SDU er det således afgørende, at disse parametre ikke tilsidesættes, og at regionale udbud er bæredygtige såvel fagligt som økonomisk.

Som universitet har SDU mange styrker, som kan spille konstruktivt ind i de politiske ambitioner om en ny geografisk uddannelsesbalance. Men SDU rummer også en væsentlig sårbarhed. Forudsætningen for, at SDU kan drive en velfungerende campusstruktur uden for Odense, er netop, at SDU i Odense er et stærkt forsknings- og uddannelsesmæssigt kraftcenter. En reduktion af optaget i Odense i et omfang, som den politiske aftale lægger op til, vil således ikke kun svække Odense og de omkringliggende fynske byer – den vil også udfordre hele SDU's campusstruktur i Esbjerg, Kolding, Sønderborg, Slagelse og København, da uddannelses- og forskningsmiljøerne hænger sammen på tværs af hele SDU.

SDU vil derfor kraftigt appellere til, at aftalepartierne lempet det pålagte reduktionskrav på 10% af studiepladserne i Odense – svarende til 665 studiepladser. Et mere fair reduktionskrav til SDU er på 3-5%. Til gengæld bidrager SDU med at opbygge uddannelses tilbud uden for de fire største byer, som kan dække ambitionerne i den politiske aftale. Behov og muligheder kan afklares i forbindelse med sektorplanens tilblivelse.

Uddannelses- og Forskningsstyrelsen har anmodet SDU om en reduktionsplan på 10% frem mod 2030 i forhold til 2019-baseline. SDU leverer med denne institutionsplan på bestillingen. Men SDU håber ikke, at institutionsplanens reduktionskrav fra Uddannelses- og Forskningsstyrelsen bliver realiseret, da SDU allerede i dag har cirka 20% af studiepladserne udenfor Odense. Skulle SDU blive reduceret med 10% af studiepladserne i Odense, bliver SDU nødt til at genoverveje flere aspekter i den indsendte institutionsplan, og universitetet kan ikke love, at SDU vil være i stand til at opbygge nye regionale uddannelses tilbud, som planen her foreslår.

SDU vil gå til opgaven med at efterleve den politiske aftale i to faser for at indfri reduktionskravet på 10% i Odense, svarende til 665 pladser i 2030:

- Den første fase løber frem til 2025, hvor SDU vil efterleve 50% af compliancekravet om reduktion og udflytning, svarende til 330 pladser i 2025.
- Den anden fase løber fra 2026 til 2030, hvor SDU vil efterleve 50% af compliancekravet om reduktion og udflytning, svarende til 335 pladser i 2030.

Dertil kommer, at SDU vil opbygge yderligere uddannelsespladser uden for Odense, da SDU planlægger at etablere nye uddannelsesaktiviteter i flere byer samtidig med at aktiviteten øges på en række udflyttede uddannelser.

Første fase vil være mere konkret beskrevet på hovedområder, mens den anden fase vil være mere generelt beskrevet.

Denne plan udgør SDU's bedste bud på en institutionsplan, og SDU ser frem til at gå i dialog med Uddannelses- og Forskningsstyrelsen med henblik på at omsætte planen til en allonge til den strategiske rammekontrakt 2022-2025.

SDU anvender følgende definitioner for udflytning, opbygning og reduktion af optaget og studiepladser:

1) Udflytning er antallet af studiepladser, som universitetet flytter fra optaget i Odense til optag uden for Odense. De udflyttede pladser vil være en del af antallet af reducere de pladser i Odense.

2) Opbygning er antallet af studiepladser, som universitetet forøger antallet af udflyttede pladser med (fx forøger SDU antallet af udflyttede pladser i Statskundskab i Sønderborg), og nye uddannelser som universitetet etablerer uden reduktion eller udflytning (fx Jura i Esbjerg og uddannelser i Vejle).

3) Reduktion er antallet af studiepladser, som universitetet nedskalerer optaget med i Odense. Tallene angiver det antal pladser med aktivitet, som SDU samlet reducerer optaget med i Odense.

Det samlede antal af studiepladser, der omfattes af reduktion, omfatter dels pladser der udflyttes, men også pladser, der nedskaleres på en given uddannelse.

1.1 Ledelsesmæssige overvejelser

SDU's overvejelser om udflytning og reduktion rummer flere tematikker:

1. SDU's særkender med stærke kernefagligheder, samarbejde og regional forankring
2. Kriterier for reduktion og udflytning/opbygning
3. To-trins-strategi for udflytning, opbygning og reduktion

Ad 1. SDU's særkender med stærke kernefagligheder, samarbejde og regional forankring:

SDU ser det fortsat som afgørende, at universitetet bevarer sin profil, som et flerfakultært universitet med stærke fakulteter inden for humaniora, samfundsvidenskab, naturvidenskab, sundhedsvidenskab og teknik. For samfund, aftagere, studerende og ansatte er det en stor styrke, at universitetet har stærke kernefagligheder på alle fem fakulteter. SDU har formuleret en institutionsplan, der tager sigte mod, at universitetets kernefagligheder og stærke forsknings- og uddannelsesmiljøer opretholdes og styrkes i de kommende år.

SDU's kernefagligheder og stærke faglige miljøer fremmer nye perspektiver, viden og kompetencer for universitetets studerende og mange samarbejdspartnere. Det gælder ikke mindst i Odense, hvor der skabes en helt unik konstruktion i Danmark og internationalt med etableringen af et sammenhængende universitet og specialiseret supersygehus, når SDU og Odense Universitetshospital (OUH) bliver koblet fysisk sammen i 2024. Potentialet i Odense er meget stort for at skabe en translationel hub, som en vekselvirkning mellem forskning og ny viden samt praksisorientering og velfærdsskabelse for samfundet.

SDU's unikke regionale campusstruktur med uddannelses- og forskningsaktiviteter i Sønderborg, Esbjerg, Kolding, Slagelse og København vil være en væsentlig løftestang for, at SDU kan hjælpe med at indfri de politiske ambitioner om en ny geografisk uddannelsesbalance. SDU vil tilbyde regional, forskningsbaseret uddannelse, da det giver størst værdi for studerende, ansatte og det omkringliggende samfund.

Ad 2. Kriterier for reduktion og udflytning/opbygning:

Det fremgår af den politiske aftale af den 25. juni 2021, at institutionsplanerne skal tage hensyn til offentlige arbejdsgivere og erhvervslivets behov; fortsat udbud af uddannelser med særlig høj efterspørgsel og beskæftigelse, f.eks. IT-uddannelser og tekniske uddannelser. Planen skal også tage højde for, at der fortsat er et bredt udbud af uddannelser i Danmark, herunder små fag og sprog; at der sikres god geografisk spredning af udbud uden, at uddannelsesudbud kommer i unødig konkurrence; at de forskellige institutioner har forskellige geografiske forhold, og at der fortsat sikres stærke forskningsmiljøer samt forskning i verdensklasse og stærk tværfaglighed.

På den baggrund har SDU's bestyrelse besluttet en række kriterier for reduktion og udflytning:

- Ledighed. Kriteriet har fokus på at reducere optaget på uddannelser med høj dimittendledighed. Kriteriet følger af, at SDU ikke uddanner studerende til arbejdsløshed. På baggrund af de absolutte ledighedstal har SDU udarbejdet scenarier for reduktion i optaget på enkelte uddannelsesområder.
- Uddannelseskvalitet. Kriteriet har fokus på at reducere optag på uddannelser, som i SDU's kvalitetssikringssystem har røde indikatorer. Det kan eksempelvis være højt frafald eller lav studieintensitet.
- Strategiske hensyn. Kriteriet har fokus på at lade eventuelle strategiske overvejelser indgå. Eksempelvis SDU's samlede uddannelsesportefølje, geografiske forhold og/eller sektormæssige hensyn.

Vedrørende udflytning og opbygning har SDU's ledelse arbejdet med at opstille mere tydelige campus-profiler, som vil skabe bedre muligheder for fagligt samarbejde på SDU og samarbejde med det omkringliggende samfund på SDU's forskellige lokationer. En campusprofil er således en unik fortælling om det særlige, som en campusby kan tilbyde studerende, virksomheder og samfund. Campusprofilen er et pejlemærke for hvilke uddannelses- og forskningsaktiviteter, som SDU påtænker at placere på den geografiske lokation.

De foreløbige overvejelser om campusprofiler i SDU's eksisterende campusbyer er:

- Odense. Flerfakultært (alle fakulteter til stede), kernefaglighed og translationel hub (hurtig implementering af viden i samfundet)
- Kolding. Design, entreprenørskab, kommunikation, data og miljø
- Esbjerg. Samfund (jura og merkantile fag) og Sundhed (medicin, folkesundhed og idræt)
- Sønderborg. Teknik, europæiske og internationale forhold
- Slagelse. Samfund (merkantile og erhvervssproglige fag) og Sundhed (sundhedsvidenskabelige fag)
- København. Sundhed (Statens Institut for Folkesundhed) og myndighedsbetjening

SDU overvejer desuden at opbygge uddannelsesaktiviteter i Vejle (IT, ingeniør og sundhed) og Svendborg (maritim).

Ad 3. To-trins-strategi for udflytning, opbygning og reduktion:

SDU vil gå til opgaven med at efterleve den politiske aftale i to faser for at indfri reduktionskravet på 10% i Odense, svarende til 665 pladser i 2030: Første fase frem til 2025 og anden fase frem til 2030.

Første fase frem til 2025

Den første fase løber frem til 2025, hvor SDU vil efterleve 50% af compliancekravet på 665 studiepladser i 2030, svarende til reduktion på ca. 330 studiepladser. Denne fase er sammenfaldende med perioden for den strategiske rammekontrakt mellem Uddannelses- og Forskningsstyrelsen og SDU i perioden 2022-2025.

I denne fase vil SDU være konkret på overvejelser om udflytning/opbygning af uddannelser og aktiviteter på eksisterende campusser i Esbjerg, Sønderborg, Kolding og Slagelse. SDU er desuden i gang med at afklare mulighederne for at igangsætte uddannelsesaktiviteter på andre lokationer i Region Syddanmark – specifikt i Vejle og Svendborg. SDU agter at øge antallet af studiepladser uden for Odense mere end svarende til reduktionskravet, således at universitetet bidrager til de politiske ambitioner om regionale uddannelsesudbud.

SDU vil angive reduktioner på hovedområdeniveau, men SDU indmelder ikke konkrete reduktioner på enkelte uddannelser. Det skyldes ikke mindst, at SDU i de kommende år har behov for løbende at kunne tilpasse uddannelsesporteføljen til kompetencebehovene i samfundet. SDU vil derfor foretage en tæt ramkestyring af optaget til studiepladser i Odense for at sikre, at universitetets overordnede ramme løbende kan tilpasses samfundsbehovene. SDU kan derfor frem til 2025 have behov for – indenfor den overordnede ramme – at justere i de konkrete reduktioner i lyset af den samlede udvikling.

Med den politiske aftales udmeldte baseline i 2019, er SDU nødsaget til at reducere med mere end 330 studiepladser frem til 2025, da universitetet har haft vækst i optaget siden 2019, bl.a. på uddannelser med stor efterspørgsel efter dimittenderne, som eksempelvis kandidatuddannelsen i Data Science.

Anden fase frem til 2030

Den anden fase løber fra 2026 til 2030, hvor SDU vil efterleve reduktionskravet på de resterende 50% af compliancekravet på en 10%-reduktion, svarende til 335 pladser. Denne fase er sammenfaldende med perioden for den strategiske rammekontrakt mellem Uddannelses- og Forskningsstyrelsen og SDU i 2026-2030.

I den anden fase vil SDU fortsat understøtte de politiske ambitioner i aftalen om en ny geografisk uddannelsesbalance. SDU vil udarbejde en ny samlet strategi for SDU's uddannelsesportefølje, og vil styrke universitetets campusprofiler uden for Odense. Desuden vil SDU opbygge og omlægge uddannelsesaktiviteter til campusbyerne, hvor der er et samfundsmæssigt behov, og hvor det giver faglig og økonomisk mening for universitetet.

Det er også i den anden fase, at SDU vil have fokus på at sikre den rette balance i forhold til reduktion i henholdsvis bachelor-, kandidat- og professionsbacheloruddannelserne. Dette skal ses i tæt sammenhæng med udarbejdelsen af den samlede strategi for SDU's uddannelsesportefølje, idet balancen mellem bachelor- og kandidatoptag på SDU også skal indgå som en del af denne strategi.

I perioden vil SDU samtidig være opmærksom på at lade den demografiske udvikling indgå i SDU's dispositioner vedrørende uddannelsesstilbud på tværs af SDU's geografier.

Samlet set er SDU's plan at udflytte og opbygge nye uddannelser uden for Odense følgende:

- SDU forventer at udflytte 316 studiepladser fra Odense i første fase 2019-2025 (Data fremgår af tabel 1.2)
- SDU forventer at etablere og opbygge 367 studiepladser uden for Odense i første fase 2019-2025 (Data fremgår af tabel 1.3)
- SDU forventer at etablere og opbygge 528 studiepladser uden for Odense i anden fase 2026-2030 (Data fremgår af tabel 1.3)
- Såfremt SDU skal indfri et reduktionskrav i Odense med 10%, reduceres optaget i Odense samlet set med 665 pladser (Data fremgår af tabel 1.4)

	Antal studiepladser Første fase 2019-2025	Antal studiepladser Anden fase 2026-2030	Antal studiepladser i alt i perioden 2019-2030
Udflytning og opbygning			
SDU forventer at udflytte følgende antal studiepladser fra Odense (Data fremgår af tabel 1.2)	316		316
SDU forventer at etablere og opbygge følgende antal studiepladser uden for Odense (Data fremgår af tabel 1.3)	367	528	895
Antal studiepladser i alt	683	528	1211

	Antal studiepladser Første fase 2019-2025	Antal studiepladser Anden fase 2026-2030	Antal studiepladsen i alt i perioden 2019-2030
Reduktion			

Såfremt SDU skal indfri et reduktionskrav i Odense med 10%, reduceres følgende antal studiepladser (Data fremgår af tabel 1.4)	330	335	665
---	-----	-----	-----

1.2 Antal pladser der flyttes ud

Uddannelsesområde	Antal pladser med aktivitet	År for forventet udflytning	Flytning fra by	Specifik uddannelse	Bemærkning
Humaniora, kandidat	35	2023	Odense	I/VK engelsk	Flytter til Slagelse
Natur, kandidat	20	2023	Odense	Klimatilpasning	Flytter til Kolding. 1-årig akademisk overbygningsuddannelse. Oprettet i 2021
Natur, kandidat	20	2023	Odense	Miljøkemi og forvaltning	Flytter til Kolding. 1-årig akademisk overbygningsuddannelse. Oprettet i 2021
Natur, kandidat	70	2023	Odense	Data science	Flytter til Kolding
Samfund, kandidat	34	2023	Odense	Cand.merc. Profil - Human Resource Management	Flytter til Slagelse. Forventes sammenlagt med ny Cand.merc. uddannelse i Slagelse
Samfund, kandidat	14	2023	Odense	Welfare - Statskundskab	"Flytter til Sønderborg. Der forventes et samlet optag på 30 pladser. Heraf er 14 pladser udflyttet og 16 pladser er nye pladser. Se tabel 1.3."
Samfund, kandidat	31	2025	Odense	Kandidat i Journalistik - Cand. public.	Flytter til Kolding
Sundhed, bach.	37	2023	Odense	Folkesundhedsvidenskab	"Flytter til Slagelse. Der forventes et samlet optag på 50 pladser. Heraf er 37 pladser udflyttet og 13 pladser er nye pladser. Se tabel 1.3."
Sundhed, kandidat	30	2022	Odense	Medicin	Flytter til Esbjerg
Sundhed, kandidat	25	2023	Odense	Idræt og Sundhed. Konkurrence og eliteidræt	Flytter til Esbjerg

1.3 Antal pladser på nye udbud

Uddannelsesområde	Antal pladser	År med forventet optagelse	By	Specifik uddannelse	Bemærkning
Samfund, bach.	50	2023	Esbjerg	Jura	Ny uddannelse. Indsendes til prækvalifikation 1. februar 2022
Samfund, kandidat	40	2026	Esbjerg	Jura	"Ny uddannelse. Indsendes til prækvalifikation 1. februar 2022"
Samfund, kandidat	50	2023	Slagelse	Cand. merc.	Ny uddannelse
Natur, kandidat	20	2023	Kolding	Akvatisk naturbeskyttelse og -genopretning	Ny uddannelse. 1-årig akademisk overbygningsuddannelse
Samfund, kandidat	16	2023	Sønderborg	Welfare - Statskundskab	"Udflyttet uddannelse og nye pladser. Der forventes et samlet optag på 30 pladser. Heraf er 14 pladser udflyttet og 16 pladser er nye pladser. Se tabel 1.2."
Sundhed, bach.	13	2024	Slagelse	Klinisk Psykologi	"Ny uddannelse. Uddannelsen udbydes i et samarbejde med KU og med i alt 26 pladser."
Sundhed, kandidat	13	2027	Slagelse	Klinisk Psykologi	"Ny uddannelse. Uddannelsen udbydes i et samarbejde med KU og med i alt 26 pladser."
Sundhed, bach.	75	2024 (2025)	Sønderborg	Psykologi, sundhed og velfærds-teknologi	"Ny uddannelse. SDU er ved at afsøge mulighederne for at etablere en ny uddannelse inden for området."
Sundhed, kandidat	75	2027 (2028)	Sønderborg	Psykologi, sundhed og velfærds-teknologi	"Ny uddannelse. SDU er ved at afsøge mulighederne for at etablere en ny uddannelse inden for området."
Sundhed, bach.	13	2023	Slagelse	Folkesundhedsvidenskab	"Udflyttet uddannelse og nye pladser. Der forventes et samlet optag på 50 pladser. Heraf er 37 pladser udflyttet og 13 pladser er nye pladser. Se tabel 1.2."
Teknik, prof.bach.	30	2023	Svendborg	Maritim teknologi eller alternativt en maskiningeniøruddannelse med en maritim profil.	"Ny uddannelse. SDU har siden sommeren 2021 været i dialog med SIMAC om muligheden for at SDU kan etablere og udbyde en diplomingeniøruddannelse på SIMAC i Svendborg."

Ca. 500	2023-2030	Vejle	Uddannelser inden for it, sundhed- og ingeniøruddannelser	<p>"Nye uddannelser inden for Naturvidenskab, Teknik og Sundhedsvidenskab.</p> <p>SDU har indgået en hensigtserklæring med Vejle Kommune og Dandy Business Park, om at afsøge mulighederne for at etablere nye uddannelser inden for disse områder.</p> <p>Det årlige optag på 500 pladser er ved fuld indfasning."</p>
---------	-----------	-------	---	---

1.4 Antal pladser der nedskaleres

Uddannelsesområde	Antal pladser med aktivitet	Forventet år for nedskalering	By	Specifik uddannelse	Bemærkning
Humaniora, bach.	132	2023-2025	Odense		OBS! Omfatter samlet nedskalering på det humanistiske uddannelsesområde, på tværs af bachelor og kandidat uddannelserne i perioden
Natur, bach.	48	2023-2025	Odense		OBS! Omfatter samlet nedskalering på det naturvidenskabelige uddannelsesområde, på tværs af bachelor og kandidat uddannelserne i perioden
Samfund, bach.	48	2023-2025	Odense		OBS! Omfatter samlet nedskalering på det samfundsvidenskabelige uddannelsesområde, på tværs af bachelor og kandidat uddannelserne i perioden
Sundhed, bach.	48	2023-2025	Odense		OBS! Omfatter samlet nedskalering på det sundhedsvidenskabelige uddannelsesområde, på tværs af bachelor og kandidat uddannelserne i perioden
Teknik, bach.	54	2023-2025	Odense		OBS! Omfatter samlet nedskalering på det tekniske uddannelsesområde, på tværs af bachelor og kandidat uddannelserne i perioden
	335	2026-2030	Odense		Samlet reduktion på tværs af alle uddannelsesområder på SDU i perioden 2026 - 2030.

1.5 Beskrivelse af regionale elementer

SDU leverer forskningsbaseret uddannelse af høj kvalitet såvel regionalt som internationalt.

SDU har allerede gode erfaringer med, at studerendes praktik og akademiske opgaveprojekter er spredt ud over hele landet i samarbejde med aktører på arbejdsmarkedet. Der er dog mange hensyn, som skal gå op, når faste dele af uddannelserne skal placeres i et givent geografisk område, hvorfor SDU sonderer mulighederne i starten af perioden med henblik på, hvad der kan lykkes at implementere senere i perioden – det vil sige efter 2025. SDU vil derfor i de kommende år løbende være i dialog med det omgivende samfund for at afklare behovet og mulighederne for regionale aktiviteter.

1.6 Regionale elementer

Beskrivelse	ECTS	År for iværksættelse	Omfattet by/område	Uddannelse/område	Bemærkning
SDU har ikke planlagt konkrete regionale elementer på nuværende tidspunkt.					

1.7 Beskrivelse af særlige hensyn

SDU er et regionalt forankret klassisk universitet i international klasse, som er drevet af at skabe værdi for og med samfundet. SDU anerkender den politiske ambition om en ny geografisk balance i de videregående uddannelsesudbud, og universitetet vil bidrage til, at ambitionen om øgede regionale uddannelsesudbud bliver realiseret.

SDU's indmeldte institutionsplan er et produkt af den bestilling som Uddannelses- og Forskningsstyrelsen har anmodet universitetet om at udarbejde: En plan for at reducere universitetets studiepladser med 10% i Odense i 2030. SDU finder imidlertid ikke en reduktion på 10% af optaget i Odense fair og rimelig, og SDU ønsker, at kravet om de 10% bliver lempet betydeligt, eksempelvis til et reduktionskrav på 3-5%.

SDU's argumenter for at lempe 10% -reduktionskravet betydeligt er følgende:

1. SDU er allerede til stede i fire byer uden for Odense med ca. 20% af universitetets optag
2. SDU har brug for en stærk campus i Odense for at understøtte den regionale tilstedeværelse
3. SDU understøtter lokale og regionale virksomheder i og omkring Odense
4. SDU finder, at reduktion i optaget forringer SDU's muligheder for at bidrage med efterspurgte diplomingeniører
5. SDU er bekymret for at blive begrænset i uddannelsespladser med meget stor efterspørgsel

Uddybning af argumenterne:

Ad 1. SDU er allerede til stede i fire byer uden for Odense med ca. 20% af universitetets optag: SDU er allerede i dag det mest decentrale og regionale universitet i Danmark med ca. 20% af sit optag uden for Odense (til sammenligning har de syv andre universiteter 1-4% af studenteroptaget uden for de fire største byer). Hvis SDU skal udflytte yderligere 10% af studenteroptaget, ender SDU med omkring 30% af universitetets optag uden for Odense, hvilket er markant højere end de øvrige universiteter, som efter udflytningen vil have 0-10% placeret uden for deres hovedcampus. Med andre ord lever SDU allerede i dag, med universitetets nuværende regionale uddannelsesudbud, op til den politiske ambition om 10% optag af studerende uden for de fire største byer.

Ad 2. SDU har brug for en stærk campus i Odense for at understøtte den regionale tilstedeværelse: SDU vil gerne den regionale dagsorden og har vist det siden 1998. Men regionalisering bør ikke ske på bekostning af SDU's aktivitet i Odense, som er kernen i universitetets sammenhæng og dermed også en afgørende forudsætning for, at SDU kan drive campusbyer med succes. I Odense findes alle fem fakulteter og Campus Odense fungerer således som et fagligt kraftcenter. Forskere og undervisere i Sønderborg, Esbjerg, Kolding, Slagelse og København er en del af forskningsgrupper med base i Odense. Samtidig er SDU Odense et økonomisk kraftcenter i SDU's campusstruktur, hvilket giver mulighed for at foretage lokale investeringer i Sønderborg, Esbjerg, Kolding og Slagelse. Eksempelvis har opbygningen af ingeniøruddannelser i Sønderborg og medicinuddannelse i Esbjerg krævet medfinansiering fra Odense. Yderligere udflytning og opbygning af uddannelser uden for Odense vil også kræve økonomisk støtte fra SDU i Odense. En reduktion af SDU i Odense vil svække hele universitetets regionale placering og styrke.

SDU vil bruge regionaliseringsdagsordenen til at udbygge universitetets i forvejen stærke regionale forankring og til at styrke de gode relationer til lokale aktører - regioner, kommuner, institutioner og virksomheder. SDU finder det ikke hensigtsmæssigt, at svække universitetets aktiviteter i Odense, da netop en stærk hovedcampus i Odense siden 1998 har været afgørende for SDU's regionale forankring siden 1998.

Ad 3. SDU understøtter lokale og regionale virksomheder i og omkring Odense:

SDU understøtter i dag, lokalt og regionalt placerede virksomheder i og omkring Odense. Eksempelvis har SDU fokus på at etablere stærke samarbejder med fynske virksomheder og offentlige organisationer omkring Odense for at sikre kvalificeret arbejdskraft på hele Fyn. Det gælder Det Sundhedsvidenskabelige Fakultet med koblingen til OUH (som sammenbygges i 2024), Det Tekniske Fakultet, som bl.a. understøtter den stærke robotklynge med +100 virksomheder (Odense Robotics), Det Naturvidenskabelige Fakultet, som bl.a. understøtter IT-virksomheder og Miljøstyrelsen, Det Samfundsvidenskabelige Fakultet som bl.a. understøtter med merkantile kandidater til virksomheder samt Det Humanistiske Fakultet, som bl.a. understøtter med lærere til gymnasier og ungdomsuddannelser på Fyn og i Region Syddanmark. En reduktion af studenteroptaget i Odense vil derfor have negativ effekt på lokale og regionale virksomheder og offentlige organisationer.

SDU's betydning for det lokale økosystem af virksomheder og offentlige institutioner er helt vitalt. Hvis SDU ikke er stærkt repræsenteret i Odense, er der en risiko for, at talenterne helt forlader regionen, hvilket vil være til skade for lokale og regionale virksomheder, som efterspørger kvalificeret arbejdskraft.

Ad 4. SDU finder, at reduktion i optaget forringer SDU's muligheder for at bidrage med efterspurgte diplomingeniører:

SDU finder, at særligt reduktionen af diplomingeniører (professionsbachelor) er dybt problematisk, da diplomingeniører fra SDU i Odense har meget lav arbejdsløshed og direkte understøtter de lokale virksomheder. På den baggrund er det SDU's opfattelse, at diplomingeniører bør holdes helt uden for baseline 2019. Med baseline 2019 lægger Uddannelses- og Forskningsstyrelsen op til, at SDU skal reducere med 59 studiepladser på diplomingeniøruddannelserne.

I forhold til regeringens målsætninger kan der endvidere være behov for at kunne vækste i optaget på tekniske diplomingeniører frem mod 2030, hvorfor optaget af diplomingeniører på SDU heller ikke bør underlægges et optagelsesloft i 2030.

Ad 5. SDU er bekymret for at blive begrænset i uddannelsespladser med meget stor efterspørgsel:

SDU har stort fokus på fortsat at kunne udbyde og opbygge uddannelser med stor efterspørgsel. Dette gælder både i Odense og i de øvrige byer, hvor SDU er til stede. Det gælder ikke mindst kandidatuddannelsen i Data Science, som er vokset fra et optag på 48 i 2019 til et optag på 131 i 2021, samt de tre nye civilingeniøruddannelser i henholdsvis maskinteknik, elektronik og bygningsteknik. Data Science giver studerende fra alle SDU's forskellige fakulteter kompetencer til at arbejde med data hos private og offentlige arbejdsgivere. Væksten på IT-uddannelser generelt bør holdes ude af måltallet for SDU's optag i Odense i 2030, således at SDU har mulighed for at uddanne teknisk, it- og datakompetente kandidater - også i Odense - til et samfund i digital transformation. En begrænsning i optaget af studerende i Odense vil forringe SDU's muligheder for at levere uddannelser med stor efterspørgsel, hvilket er uensigtsmæssigt i forhold til samfundsbehovet. Et stærkt miljø i Odense vil også være en forudsætning for vores mulighed for at levere bæredygtige IT-uddannelser i for eksempel Vejle.

Opsummering:

Som det fremgår, er SDU allerede i dag et regionalt forankret universitet med uddannelsesaktiviteter i Esbjerg, Sønderborg, Kolding og Slagelse foruden i Odense. SDU vil bidrage til den regionale dagsorden og har med stor styrke bevist det siden etableringen af Syddansk Universitet i 1998. En reduktion af studiepladser i Odense på 10%, som Uddannelses- og Forskningsstyrelsen lægger op til, vil ikke være i samfundets interesse, da det svækker SDU's muligheder for at levere efterspurgte dimittender til virksomheder i vækst og for at have en velfungerende regional campusstruktur.

SDU vil derfor appellere til, at aftalepartierne kraftigt lemper det pålagte reduktionskrav på 10% af studiepladserne i Odense – svarende til 665 studiepladser: Et mere fair reduktionskrav til SDU er på 3-5% i 2030.

Med et reduktionskrav på 3-5% i Odense vil SDU kunne fastholde universitetets planer om en betydelig udflytning og opbygning uden for Odense.

1.8 Særlige hensyn

Uddannelsesområde	Antal storbypladser	By/Område	Uddannelse	Beskrivelse
Teknik, bach.	45	Sønderborg	Diplomingeniør in Mechatronics	
Teknik, bach.	17	Sønderborg	Diplomingeniør in Electronics	
Teknik, bach.	7	Sønderborg	Diplomingeniør i maskinteknik	
Teknik, kandidat	23	Sønderborg	Civilingeniør in Mechatronics	
Teknik, kandidat	9	Sønderborg	Civilingeniør in Engineering, Innovation and Business	
Teknik, kandidat	17	Sønderborg	Civilingeniør in Electronics	
Teknik, bach.	19	Sønderborg	Civilingeniør in Mechatronics	
Teknik, bach.	22	Sønderborg	Civilingeniør in Engineering, Innovation and Business	
Teknik, bach.	9	Sønderborg	Civilingeniør in Electronics	
Teknik, bach.	5	Sønderborg	Civilingeniør i maskinteknik	
Samfund, kandidat	84	Esbjerg	Folkesundhedsvidenskab	
Samfund, kandidat	34	Esbjerg	Environmental and Resource Management	
Samfund, bach.	21	Esbjerg	Cultural Sociology	
Samfund, bach.	45	Kolding	Cand.merc.aud., erhvervskandidat	
Samfund, bach.	84	Kolding	Cand.merc.aud.	
Samfund, bach.	2	Kolding	Cand.merc., erhvervskandidat	
Samfund, bach.	118	Kolding	Cand.merc.	
Samfund, bach.	32	Esbjerg	Cand.merc.	
Samfund, bach.	45	Esbjerg	Sociologi og kulturanalyse	
Samfund, bach.	31	Sønderborg	European Studies	
Samfund, bach.	58	Sønderborg	Erhvervsøkonomi, HA	
Samfund, bach.	143	Slagelse	Erhvervsøkonomi, HA	
Samfund, bach.	74	Kolding	Erhvervsøkonomi, HA	
Samfund, bach.	34	Esbjerg	Erhvervsøkonomi, HA	
Medie, kommunikation, it mv., prof. bach.	37	Slagelse	Fremmedsprog og digital markeds kommunikation (engelsk)	
Humaniora, kandidat	95	Kolding	Webkommunikation	

Humaniora, kandidat	32	Kolding	Negot
Humaniora, kandidat	10	Kolding	Designstudier
Humaniora, kandidat	26	Kolding	Designledelse
Humaniora, kandidat	39	Sønderborg	Cand.merc.int.
Humaniora, kandidat	40	Kolding	Cand.it. - Product Design
Humaniora, bach.	74	Slagelse	IVK - Engelsk
Humaniora, bach.	12	Kolding	IVK - Engelsk
Humaniora, bach.	39	Sønderborg	International erhvervsøkonomi med fremmedsprog (BA int.)
Humaniora, bach.	20	Kolding	Informationsvidenskab, it og interaktionsdesign
Humaniora, bach.	37	Kolding	Designkultur og økonomi
Humaniora, bach.	40	Kolding	Designkultur
Humaniora, bach.	28	Kolding	Bibliotekskundskab og videnskommunikation

Samlet bemærkning: Tabellen viser en oversigt over SDU's ordinære uddannelser udenfor Odense (pr. 1. okt. 2021). Totalt er 1.507 studerende optaget udenfor Odense. Denne oversigt viser, at SDU allerede i dag med de nuværende regionale uddannelsesudbud lever op til langt mere end den politiske ambition om 10% optag af studerende uden for de fire største byer.

1.9 Samarbejde med øvrige institutioner og/eller aktører

SDU har stor erfaring med at indgå stærke samarbejder med andre uddannelsesinstitutioner, kommuner/regioner samt virksomheder, da samarbejder og partnerskaber skaber den bedste lokale forankring til gavn for samfundet. Helt unikt for et dansk universitet, er SDU flere steder fysisk samlokaliseret med professionshøjskoler, hvilket åbner spændende muligheder for studerende, studiemiljøer, dimittender og aftaragere på tværs af uddannelsesinstitutionerne. SDU vil også i forbindelse med realiseringen af 2030-planen arbejde for at indgå tværgående samarbejder.

Nedenfor listes eksempler på allerede eksisterende samarbejder og/eller nye påtænkte samarbejder.

Odense:

SDU indgår allerede i et tæt samarbejde med Region Syddanmark, Odense Universitetshospital, Odense Kommune, UCL Professionshøjskole og Erhvervsakademi, Syddanske Forskerparker og Freja Ejendomme om at udvikle et nyt stort videns- og vækstområde i Odense, kaldet 'Campus Odense', som er et triple-helix samarbejde til fremme af vækst og udvikling inden for robotteknologi samt sundheds- og velfærdssinnovation (se link).

SDU påtænker at styrke samarbejdet med UCL Professionshøjskole og Erhvervsakademi yderligere i forbindelse med 2030-planen – både i Odense og i andre geografier, som Vejle og Svendborg, hvor UCL er til stede.

Slagelse:

SDU har gennem flere år arbejdet tæt sammen med Slagelse Kommune og erhvervslivet i Slagelse for at sikre en god og tidlig kobling mellem studerende og virksomheder (også kaldet "Slagelse-modellen"). Det samarbejde vil blive styrket i de kommende år.

I forbindelse med 2030-planen har SDU og Slagelse Kommune i november 2021 indgået en partnerskabsaftale med den fælles ambition at gøre Slagelse til en attraktiv studieby. SDU påtænker at udflytte flere uddannelser til Slagelse, og Slagelse Kommune vil stille faciliteter til rådighed.

I Slagelse indgår SDU desuden i et samarbejde med professionshøjskolen Absalon, idet Absalon har taget en helt ny bygning i brug i 2021. Bygningen er nabo til SDU. De to institutioner arbejder på at skabe fælles studiemiljøer og faglige samarbejder.

SDU forventer at udflytte og opbygge følgende uddannelser:

- Bacheloruddannelsen i Folkesundhedsvidenskab
- Kandidatuddannelserne International Virksomhedskommunikation (IVK), Engelsk
- Cand.merc.
- SDU forventer i et samarbejde med Københavns Universitet at kunne udbyde en bachelor- og kandidatuddannelse i Klinisk Psykologi.

SDU vil endvidere søge et samarbejde med RUC samt Region Sjælland med henblik på at understøtte hinandens aktiviteter på den øvrige del af Sjælland, hvor SDU også er til stede i sundhedsvæsenet med godt 70 medarbejdere (fra ph.d. til professorniveau). Det gælder både Næstved, Slagelse og Ringsted Sygehuse, Holbæk, Køge/Roskilde og Nykøbing Falster samt det private epilepsihospital Filadelfia.

Sønderborg:

SDU har indgået et unikt samarbejde med Danfoss, Linak, Region Syddanmark og Sønderborg Kommune om investering i og opbygning af stærke forsknings- og uddannelseskraftcentre inden for industriel elektronik og industriel mekanik.

SDU forventer at opbygge og udflytte følgende uddannelser:

- SDU er ved at afsøge mulighederne for at etablere en uddannelse i Psykologi, sundhed og velfærdsteknologi (en beslægtet uddannelse kan læses ved University of Twente, Holland).
- Kandidatuddannelse i Welfare - Statskundskab

SDU påtænker at styrke samarbejdet med virksomheder og offentlige aktører yderligere i de kommende år.

Esbjerg:

SDU flyttede i 2020 ind i en ny bygning, som er fysisk forbundet med professionshøjskolen UC Syd. I Esbjerg skabes fælles studiemiljøer, biblioteksfunktioner og faglige samarbejder på tværs af de to institutioner på samme måde som i Kolding. Institutionssamarbejdet vil blive yderligere udviklet i de kommende år.

SDU og Aalborg Universitet (AAU) har løbende dialog om uddannelsesaktiviteter i Esbjerg, hvor SDU udbyder samfundsvidenskabelige og sundhedsvidenskabelige uddannelser, og hvor AAU udbyder tekniske uddannelser.

SDU har desuden haft et meget tæt samarbejde med Region Syddanmark, Sydvestjysk Sygehus, Sygehus Lillebælt, Sygehus Sønderjylland, Psykiatrien, Almen Praksis og Gigthospitalet, som har resulteret i, at SDU fra 2022 tilbyder medicinuddannelse i Esbjerg.

Desuden indgår SDU i et tæt samarbejde med Esbjerg Kommune, Business Esbjerg og Education Esbjerg om at oprette jura-uddannelser i Esbjerg fra sommeren 2023.

Som en del af opbygningen i Esbjerg i de kommende år, ser SDU først og fremmest meget frem til at etablere:

- En helt ny bachelor og kandidatuddannelse i Jura
- Pladser på kandidatuddannelsen i Medicin
- En kandidatuddannelse i Idræt og Sundhed, Konkurrence- og eliteidræt

Kolding:

SDU har indgået aftale med UC Syd om fysisk samlokalisering, da UC SYD etablerer en ny bygning, som kobles sammen med SDU's bygning i Kolding. Samlokalisering vil ske fra sommeren 2022, når UC SYD tager sin nye bygning i brug. I Kolding skabes fælles studiemiljøer, biblioteksfunktioner og faglige samarbejder på tværs af de to institutioner på samme måde som i Esbjerg. Institutionssamarbejdet vil blive yderligere udviklet i de kommende år.

SDU har desuden et tæt samarbejde med Designskolen i Kolding, Kolding Kommune samt Business Kolding.

SDU forventer at udflytte og opbygge følgende uddannelser:

- Et større antal pladser fra kandidatuddannelsen i Data Science
- Kandidatuddannelsen i Journalistik (Cand.public.)
- 1-årig akademisk overbygning i Klimatilpasning
- 1-årig akademisk overbygning i Miljøkemi og forvaltning

- 1-årig akademisk overbygning i Akvatisk naturbeskyttelse og -genopretning

Vejle:

Trekantområdets virksomheder efterspørger arbejdskraft med IT-kompetencer og tekniske kompetencer. SDU vil gerne bidrage til at dække virksomhedernes behov. SDU har derfor en ambition om at etablere en ny campus i Vejle og derfra udbyde en vifte af uddannelser inden for ingeniørområdet, sundhed og IT. Vejle Kommune og DANDY Business Park støtter ambitionerne.

SDU forventer at opbygge følgende uddannelser:

- På IT-området planlægges uddannelser, der efterspørges af områdets virksomheder, lige fra maskinnært software og AI til cloud-baserede systemløsninger samt fra back-end til brugerinterfaces.
- På ingeniørområdet planlægges civilingeniør- og diplomingeniøruddannelser, inden for maskiner, materialer, produktion, automation, operations, forsyningskæder og fødevarerforarbejdning. Alle områder hvor Trekantområdets virksomheder i dag har stor mangel på kvalificeret arbejdskraft.
- På sundhedsområdet planlægges videreuddannelse af professionsbachelor. En uddannelse, der bl.a. vil kunne søges af sygeplejersker, som har behov for at tilegne sig nye kompetencer inden for udnyttelse af den nyeste teknologi på sundhedsområdet.

Fuldt indfaset vil planen føre til, at ca. 2.000 studerende får deres gang på SDU Vejle. Det er ambitionen, at der årligt uddannes ca. 500 dimittender med kompetencer afstemt til Trekantområdets arbejdsmarked.

SDU Campus Vejle tænkes placeret i DANDY Business Park Vejle for at få optimalt samspil med de 200 virksomheder og 1.000 højtuddannede medarbejdere, der allerede har til huse der, samt med de mange andre virksomheder inden for grøn omstilling, fødevarer og IT, der har jævnlig gang i Business Parken.

Realisering af planerne for SDU Vejle kræver betydelige investeringer i faciliteter og opbygning af videnskabelige miljøer. SDU, Vejle Kommune og DANDY Business Park har indgået et partnerskab om at tilvejebringe alle nødvendige forhold til realisering af ambitionen, herunder økonomiske midler, der forudses at komme fra en flæthed af kilder, herunder private fonde, virksomheder, kommunen og staten.

SDU er endvidere i dialog med UCL Professionshøjskole og Erhvervsakademi om mulige samarbejder i Vejle for at sikre en attraktiv studieby med et attraktivt studiemiljø.

Svendborg:

SDU har siden sommeren 2021 været i dialog med SIMAC om muligheden for, at SDU kan etablere og udbyde en diplomingeniøruddannelse på SIMAC i Svendborg. Den påtænkte diplomingeniøruddannelse vil være indenfor maritim teknologi eller alternativt en maskiningeniøruddannelse med en maritim profil.

En sådan uddannelse vil både i forhold til indhold, men også studiemiljø, have stor gavn af en fysisk placering sammen med SIMAC's uddannelsesudbud. Begge institutioner kan se et stort potentiale i, at SDU udbyder en sådan uddannelse placeret i Svendborg. Såfremt den fortsatte dialog, herunder en nærmere afklaring af behov, rammer og betingelser for et udbud, ender positivt, er det vores hensigt at gennemføre et prækvalifikationsforløb for uddannelsen i løbet af 2022 i et tæt samspil mellem SDU, SIMAC og de forventede aftagere af uddannelsens kandidater. Der sigtes efter første studiestart på uddannelsen i september 2023.

SIMAC, UCL og SDU vil være placeret fysisk tæt på hinanden i Svendborg, hvilket giver grundlag for at indgå yderligere instituti-onssamarbejder.

SDU forventer at opbygge følgende uddannelse:

- Diplomingeniør i Maritim teknologi eller alternativt en maskiningeniøruddannelse med en maritim profil.

5. Aarhus Universitet

0.0 Overordnede overvejelser om opgaven

Aarhus Universitet (AU) har i de seneste måneder arbejdet intensivt med en institutionsplan med afsæt i den politiske aftale om 'Flere og bedre uddannelsesmuligheder i hele Danmark' fra den 25. juni 2021. Universitetet har haft fokus på at leve op til aftalens intentioner uden at gå på kompromis med AU's strategiske retning og et fortsat stærkt udbud af forskningsbaserede uddannelser i høj efterspørgsel fra samfundet.

Beskrivelsen af AU's institutionsplan er opdelt i to dele, hvor den første del beskriver konkrete forslag til udflytninger, reduktioner og lukninger. I anden del redegøres for de særlige hensyn, der bør tages til uddannelsesporteføljen på AU jf. den politiske aftales ønsker til særhensyn.

Universitetet er af ministeriet blevet bedt om at redegøre for, hvorledes en udflytning og reduktion på 10 pct. kan udmøntes. Del 1 og de særlige hensyn to dele tilsammen lever tilsammen op til dette krav.

Det er således AU's forventning, at institutionsplanen vil kunne godkendes af Uddannelses- og Forskningsministeriets og de politiske aftalepartier uden yderligere reduktioner og udflytninger. Yderligere reduktioner og udflytninger vil have alvorlige konsekvenser for det samlede uddannelsesudbud og betyde lukning af flere uddannelser.

AU har lagt vægt på at leve op til ønskerne om at udflytte uddannelser, hvorfor universitetet i høj grad har forsøgt at løse opgaven ved at skabe og styrke tilstedeværelsen uden for storbyerne. Dette under hensyntagen til uddannelsernes bæredygtighed, hvad angår kvalitet, antal ansøgere, lokalt behov for demitterende og økonomi.

AU er gået offensivt til udflytning af uddannelser og opretter en helt ny campus i Foulum og styrker AU's campus i Herning. Imidlertid er det vurderingen, at AU ikke kan realisere sine samlede måltal alene gennem udflytning. Aftalens rammevilkår betyder derfor, at det også bliver nødvendigt at reducere i en række uddannelsesstilbud og lukke enkelte uddannelser i Aarhus og København.

Bærende for processen på AU har været en strategisk tilgang til udmøntningen af aftalen. Der er derfor forskel på, hvor meget universitetets fem fakulteter bidrager til den samlede institutionsplan, men alle bidrager.

Arbejdet med institutionsplanen har taget udgangspunkt i en række principper, som angivet nedenfor. Principperne har været retningsgivende for universitetets afvejninger og prioriteringer.

Kriterier for udflytning af pladser:

- Tilstrækkelig rekrutteringsbase af studerende med blik for den demografiske udvikling frem mod 2030.
- Mulighed for at opbygge stærke forskningsmiljøer, som dels lever op til universitetets høje kvalitetsstandarder, dels akkrediteringsbekendtgørelsens regler om forskningsdækning af uddannelserne.
- Mulighed for at opbygge gode studiemiljøer ved den udflyttede uddannelsesaktivitet.
- Bæredygtig økonomi omkring uddannelsen.

- Efterspørgsel efter dimittenderne i udbudsområdet samt mulighed for lokal forankring.

Kriterier for reduktion af pladser:

- Bidrage til at justere AU's udbud med målsætningen om, at en større andel af AU's dimittender finder beskæftigelse i den private sektor, samtidig med, at reduktionen tager hensyn til særlige forpligtelser over for samfundskritiske funktioner og centrale kulturbærende fag.
- Sikre et fortsat udbud af uddannelser med særlig høj efterspørgsel og beskæftigelse og særlig fokus på uddannelser med systematisk overledighed.
- Økonomisk bæredygtighed på både kort og lang sigt.
- Styrken af det faglige miljø både med hensyn til undervisningsopgaven såvel som forskningsstyrken samt miljøets mulighed for at tiltrække ekstern finansiering og attraktive VIP.

Ud over de konkrete kriterier er der taget udgangspunkt i, at AU har en campus i Herning med et årligt optag på mellem 240 og 290 studerende (2017-2021). AU har et tæt samarbejde med Herning Kommune og erhvervslivet i og omkring Herning om disse uddannelser. Der er de senere år arbejdet med at tone uddannelserne til det regionale arbejdsmarked og håndtere rekrutteringsudfordringer blandt andet som følge af den demografiske udvikling og den nationale begrænsning på optag af internationale studerende.

Sideløbende med arbejdet med institutionsplanen indgår AU's ledelse i en national koordinering og drøftelse med de øvrige universiteter for at sikre et balanceret udbud af uddannelser i Danmark og undgå tab af vidensområder. Dette vil fremgå af den nationale sektorplan, der udarbejdes i regi af Danske Universiteter.

1.1 Ledelsesmæssige overvejelser

AU's overvejelser vedrørende udflytning og nedskalering har haft et helhedsfokus på en samlet institutionsplan og været båret af en række konkrete kriterier bundet op på aftaleteksten og AU's strategi. Derudover har der i arbejdet været en målsætning om at skabe balance mellem fagområder, der henholdsvis udflyttes og reduceres. Endelig har AU taget hensyn til det politiske ønske om, at egentlige udflytninger og nye udbud uden for de store byer fylder markant i den samlede institutionsplan.

Som nævnt arbejdes med en første del, hvor konkrete planer ligger til grund for forslag til måltal pr. hovedområde. Resultatet fremgår af nedenstående oversigt og vil blive uddybet i den følgende tekst.

Tabel 1. Oversigt over netto-reduktioner, nye udbud og udflytning

Fakultet	Udflytning	Nye udbud	Netto-reduktion
Arts	33	-	315
Aarhus BSS	117	-	102
Health		-	83
Nat	-	-	85
Tech	195	190	-255
Samlet	345	190	330

Oversigten i tabellen ovenfor viser – foruden udflytning og nye udbud – 'netto-reduktioner' i optaget på AU. Dette dækker over de planlagte reduktioner i Aarhus og Emdrup fratrukket en allerede indfriet og planlagt vækst i optaget på udvalgte, efterspurgte uddannelser fra 2019 til 2021. I alt forventer AU at reducere 819 pladser på uddannelserne i Aarhus og Emdrup. Samtidigt skal der findes 489 pladser, som

er den stigning, der er konsekvens af øget optag i årene frem til 2021 – særligt på IT- og ingeniøruddannelserne. Netto-reduktionen er således 330 pladser.

Som det fremgår, tager planen dermed højde for, at der også på visse områder er behov for – eller allerede er sket – en ekspansion i forhold til 2019. Den udvikling er udtryk for, at uddannelsesudbuddet på AU løbende justeres som følge af aktuelle optagelsestal og arbejdsmarkedets efterspørgsel.

Mere specifikt skyldes meroptaget blandt andet en ekspansion på IT- og ingeniørområdet efter aftale med Uddannelses- og Forskningsministeriet jf. rammekontrakten for Aarhus Universitet for årene 2018 – 2021. Derudover blev de videregående uddannelsesinstitutioner i 2020 bedt om at øge optaget med 5.000 studiepladser af hensyn til at give flere unge mulighed for at tage en lang videregående uddannelse i en tid med nedlukning og Corona-pandemi. For AU's vedkommende blev der således oprettet over 500 pladser. Samlet set er referenceåret 2019 derfor en udfordring, da AU skal finde ekstra pladser fra 2019 til 2021 – ud over de udmeldte 10 pct.

Når AU selv absorberer ekspansionen fra 2019 til i dag, leverer AU en plan, hvor den samlede netto-reduktion og de udflytninger/nye udbud, der kan tælles med, svarer til 6 pct. af det samlede antal pladser i Aarhus og Emdrup i 2019. Summen af netto-reduktion, udflytning og nye udbud er i alt 865. Heraf udgør udflytning og nye udbud samlet de 62 pct., mens netto-reduktionen udgør 38 pct.

Balancen mellem udflytninger, nye udbud og reduktioner:

Det er AU's vurdering, at universitetet med de skitserede udflytninger og nye udbud leverer et mærkbart bidrag til at skabe uddannelsesmuligheder endnu flere steder i Region Midtjylland. Den foreslåede balance mellem udflytning, nye udbud og reduktioner tager afsæt i en række betragtninger om uddannelser uden for de store byer.

De senere års optag uden for Aarhus viser, at antallet af udbudte pladser ofte overstiger antallet af ansøgere. Dette aktualiseres yderligere af den demografi-ske udvikling i Region Midtjylland. Fremskrivningen viser en markant nedgang af unge mennesker i den vestlige del af regionen på knap 13 pct.

Ved udflytning og nye udbud skal desuden tages højde for vanskeligheder med at rekruttere og fastholde undervisere og forskere. Dette kunne resultere i et potentielt kvalitetsstab, såfremt det ikke i tilstrækkelig grad bliver muligt at forskningsdække uddannelserne.

Yderligere er udflytning og nye udbud for mange uddannelser udfordret af en tung og dyr infrastruktur i form af laboratorier og andet teknisk udstyr. Udflytninger risikerer at medføre dublering og lav udnyttelsesgrad, da flere uddannelser typisk trækker på den samme infrastruktur. Dermed vil udflytninger i en række tilfælde ikke være økonomisk rentable.

Udflytninger:

Nedenfor fremgår de uddannelser, som berøres af udflytning.

På Aarhus BSS påtænkes kandidatuddannelsen IT, Kommunikation og Organisation gradvist udflyttet til AU's allerede etablerede campus i Herning. Dette vil skabe flere IT-uddannelser uden for de store byer, samt bringe de studerende tættere på det lokale arbejdsmarked i den vestlige del af Region Midtjylland.

På fakultetet Arts påtænkes kandidatuddannelsen i Oplevelsesøkonomi ligeledes udflyttet til campus i Herning.

Ovenstående udflytninger vurderes mulige, da der allerede er faciliteter og et etableret studiemiljø på Aarhus Universitets campus i Herning. Udflytningen vil således kunne bidrage til at styrke universitetets campus i Herning som et attraktivt studiested.

Med en række udflytninger og nye udbud påtænkes Foulum etableret som en ny uddannelsescampus med et stærkt studie- og fagmiljø på Aarhus Universitet, der kan være drivkraft i etableringen af en egentlig husdyrvidenskabsuddannelse, der komplementerer veterinærmedicin i forhold til behovene på arbejdsmarkedet, bl.a. i forhold til bæredygtig husdyrproduktion, ernæring og dyrevelfærd på bedriftsniveau samt ikke mindst være center for den grønne omstilling af landbruget. Foulum bliver således væsentligt styrket som et aktiv for regionen og for hele landet.

Til Foulum påtænker fakultetet Technical Sciences desuden at udflytte bachelor- og kandidatuddannelsen i Agrobiologi. Uddannelsen vil kunne trække på etablerede forskningsmiljøer og anvende eksisterende lokaler.

Ovenstående vil ske under forudsætning af, at der som nyt udbud kan oprettes en økonomisk bæredygtig veterinæruddannelse (dyrlæge) på bachelor- og kandidatniveau i Foulum. Uddannelserne skal tilsammen bidrage til at opbygge et stærkt fagligt miljø og et attraktivt studiemiljø.

I tillæg til ovenstående er det planen, at AU overtager bachelor- og kandidatuddannelsen i Animal Science, som udflyttes fra Københavns Universitet. Disse uddannelser placeres ligeledes i Foulum og vil medvirke til at styrke det nye uddannelsescampus.

På den samlede campus Foulum vurderes uddannelsen i Agrobiologi at kunne yde et væsentlig bidrag til den grønne omstilling. Det vil give mulighed for at gentænke og inkludere elementer af kandidatuddannelsen Jordbrug, Natur og Miljø, der påtænkes lukket.

AU etablerer således en samlet, national uddannelsescampus for jordbrugsvidenskab og fødevareproduktion i Foulum i samarbejde med både Københavns Universitet (KU), Viborg Kommune, Region Midtjylland og erhvervslivet.

Reduktioner og lukninger:

På baggrund af de tidligere oplistede kriterier vil en række uddannelser være i spil til reduktioner i det årlige optag og i enkelte tilfælde til lukning.

Nedskaleringen af uddannelserne fremgår i fane 14, hvor måltallene er fordelt på fakulteter. Derudover fremgår i samme faneblad en liste for hvert fakultet over, hvilke uddannelser der påtænkes berørt af nedskaleringen.

Ud over reduktionerne planlægger AU at lukke syv uddannelsesudbud i de store byer. Disse uddannelser er listet nedenfor:

- Diakoni, KA (Arts)
- Kognitiv semiotik, KA (Arts)
- Sygepleje, KA, Emdrup (Health)
- Jordbrug, natur og miljø, KA (Tech)
- Erhvervssprog i virksomhedskommunikation, KA (BSS)
- Political Science, KA, engelsksproget (BSS)
- Samfundsfag, BA (BSS).

I forhold til samfundsfag er det planen at nedlægge det selvstændige bachelorudbud og i stedet lægge det sammen med optaget på statskundskab. AU planlægger fortsat således med at uddanne samfundsfagslærere til gymnasieskolen, særligt vest for Storebælt.

Til lukningen af sygeplejeuddannelsen i Emdrup skal det bemærkes, at RUC opretter og udbyder denne i Region Sjælland. Der er således tale om en reel udflytning og et fortsat udbud af uddannelsen øst for Storebælt.

I forhold til lukningen af kandidatuddannelsen i diakoni er der en pågående dialog mellem AU og aftalgerne, om der i stedet kan oprettes et efter- og videreuddannelses tilbud, så der fortsat er en mulighed for, at en række professionsbachelorere kan bygge videre på deres uddannelse.

Indfasning af planen:

AU påtænker som udgangspunkt en lineær indfasning af institutionsplanen for at sikre, at der er kvalitet, rekrutteringsgrundlag, bæredygtig økonomi, fysiske rammer og gode muligheder for samarbejde med lokale uddannelsesinstitutioner, erhvervsliv og kommuner ved udflytningerne.

Når den samlede sektorplan forelægges aftalepartierne i foråret 2022, er årets optag allerede i gang. Der er frist for 'kvote 2'-ansøgninger den 15. marts 2022. Det vurderes derfor ikke realistisk, at reduktioner indfases allerede fra 2022. Reduktionerne på AU vil derfor først vise sig i forbindelse med bacheloroptaget for sommeren 2023.

Der er arbejdet ud fra en forudsætning om, at ændringer i optaget på bacheloruddannelserne slår fuldt igennem på antallet af bachelordimittender efter tre år. Det antages, at bachelordimittender i gennemsnit bruger ét år af deres udvidede retskravsperiode. Det følger derfor, at kandidatuddannelser med retskrav igangsætter indfasning senest fra 2027. For kandidatuddannelser uden en tilhørende bacheloruddannelse kan indfasningen påbegyndes fra 2023.

Indfasningen af udflytninger og nye udbud beror på en række fortsat uafklarede faktorer.

For det første vil der skulle være aftaler på plads med kommunale og regionale aktører eller andre uddannelsesinstitutioner, som indgår i en samarbejdsrelation.

For det andet vil det formelle grundlag skulle være på plads. Det kan indebære godkendelse af en uddannelsesfilial eller en egentlig prækvalifikation. Begge dele vil bl.a. kræve en afdækning af markedet for af-tagere og involvere en høringsproces, hvor øvrige uddannelsesinstitutioner har mulighed for at gøre indsigelse.

Endelig vil der skulle ske en praktisk planlægning af den udflyttede eller nyoprettede undervisning. Det forudsætter tilvejebringelse af lokaler, udstyr m.fl. Mere afgørende vil være ansættelse af VIP i det omfang, at udflytningen og nye udbud udmøntes i ansatte placeret på den nye geografi.

Ovenstående betyder, at der for hver udflytning og nyt udbud må påregnes en længere planlægningsfase.

1.2 Antal pladser der flyttes ud

Uddannelsesområde	Antal pladser med aktivitet	År for forventet udflytning	Flytning fra by	Specifik uddannelse	Bemærkning
Samfund, kandidat	117	2023	Aarhus	It, kommunikation og organisation, KA	Aarhus BSS
Natur, bach.	32	2025	Aarhus	Agrobiologi, BA	TECH
Natur, kandidat	33	2027	Aarhus	Agrobiologi, KA	TECH
Samfund, kandidat	33	2023	Aarhus	Oplevelsesøkonomi, KA	Arts
Natur, bach.	50	2025	København	Animal Science, BA	AU overtager uddannelsesudbuddet fra KU og opretter den i en mindre by.
Natur, kandidat	30	2027	København	Animal Science, KA	AU overtager uddannelsesudbuddet fra KU og opretter den i en mindre by.

1.3 Antal pladser på nye udbud

Uddannelsesområde	Antal pladser	År med forventet oprettelse	By	Specifik uddannelse	Bemærkning
Natur, bach.	100	2025	Foulum, Viborg	Veterinærmedicin (dyrlæge), BA	AU opretter den som en ny uddannelse, som delvist flyttes fra KU.
Natur, kandidat	90	2027	Foulum, Viborg	Veterinærmedicin (dyrlæge), KA	AU opretter den som en ny uddannelse, som delvist flyttes fra KU.

1.4 Antal pladser der nedskaleres

Uddannelsesområde	Antal pladser med aktivitet	Forventet år for nedskalering	By	Specifik uddannelse	Bemærkning	Med/uden retskrav	Fakultet
NEDSKALERING							
Humaniora, bach.		2023	Aarhus	Arkæologi, BA	Arkæologi, bach.	Kandidat med retskrav	Arts
Humaniora, kandidat		2027	Aarhus	Arkæologi, KA	Arkæologi, kand.2år	Kandidat med retskrav	Arts
Humaniora, kandidat		2023	Aarhus	Bæredygtig kulturarvsmanagement, KA	Bæredygtig kulturarvsmanagement, kand.2år	Uden retskrav	Arts
Humaniora, bach.		2023	Aarhus	Engelsk, BA	Engelsk, bach.	Kandidat med retskrav	Arts
Humaniora, kandidat		2027	Aarhus	Engelsk, KA	Engelsk, kand.2år	Kandidat med retskrav	Arts
Humaniora, bach.		2023	Aarhus	Filosofi, BA	Filosofi, bach.	Kandidat med retskrav	Arts
Humaniora, bach.		2023	Aarhus	Historie, BA	Historie, bach.	Kandidat med retskrav	Arts
Samfund, kandidat		2023	Aarhus	Human security, KA	Human security, kand.2år	Uden retskrav	Arts
Humaniora, bach.		2023	Aarhus	Idéhistorie, BA	Idehistorie, bach.	Kandidat med retskrav	Arts
Humaniora, bach.		2023	Aarhus	International virksomhedskommunikation i engelsk, BA	Internat. virksomhedskommunikation, engelsk, bach.	Kandidat med retskrav	Arts
Humaniora, bach.		2023	Aarhus	International virksomhedskommunikation i spansk, BA	Internat. virksomhedskommunikation, spansk, bach.	Kandidat med retskrav	Arts
Humaniora, kandidat		2023	Aarhus	Journalistik, KA	Journalistik, kand.2år	Uden retskrav	Arts
Humaniora, bach.		2023	Aarhus	Kunsthistorie, BA	Kunsthistorie, bach.	Kandidat med retskrav	Arts
Humaniora, kandidat		2027	Aarhus	Kunsthistorie, KA	Kunsthistorie, kand.2år	Kandidat med retskrav	Arts
Humaniora, bach.		2023	Aarhus	Litteraturhistorie, BA	Litteraturhistorie, bach.	Kandidat med retskrav	Arts
Humaniora, kandidat		2027	Aarhus	Litteraturhistorie, KA	Litteraturhistorie, kand.2år	Kandidat med retskrav	Arts
Humaniora, kandidat		2023	Emdrup	Pædagogisk antropologi, KA	Pædagogisk antropologi, kand.2år	Uden retskrav	Arts
Humaniora, kandidat		2023	Emdrup	Pædagogisk filosofi, KA	Pædagogisk filosofi, kand.2år	Uden retskrav	Arts
Humaniora, kandidat		2023	Emdrup	Pædagogisk psykologi, KA	Pædagogisk psykologi, kand.2år	Uden retskrav	Arts
Humaniora, kandidat		2023	Emdrup	Pædagogisk sociologi, KA	Pædagogisk sociologi, kand.2år	Uden retskrav	Arts
Humaniora, bach.		2023	Aarhus	Religionsvidenskab, BA	Religion studier/videnskab, bach.	Kandidat med retskrav	Arts
Samfund, bach.		2023	Aarhus	Uddannelsesvidenskab, BA	Uddannelsesvidenskab, bach.	Kandidat med retskrav	Arts
Samfund, kandidat		2027	Aarhus	Uddannelsesvidenskab, KA	Uddannelsesvidenskab, kand.2år	Kandidat med retskrav	Arts
Subtotal, Arts	289						
Sundhed, bach.		2023	Aarhus	Folkesundhedsvidenskab, BA	Folkesundhedsvidenskab, bach.	Kandidat med retskrav	Health
Sundhed, kandidat		2027	Aarhus	Folkesundhedsvidenskab, KA	Folkesundhedsvidenskab, kand.2år	Kandidat med retskrav	Health

Universiteterne

Natur, bach.	2023	Aarhus	Idrætssvidenskab, BA	Idræt/Idræt og sundhed, bach.	Kandidat med retskrav	Health	
Natur, kandidat	2027	Aarhus	Idrætssvidenskab, KA	Idræt/Idræt og sundhed, kand.2år	Kandidat med retskrav	Health	
Subtotal, Health	39						
Natur, bach.	2023	Aarhus	Biologi, bachelor	Biologi, bach.	Kandidat med retskrav	Natural Sciences	
Natur, kandidat	2027	Aarhus	Biologi, kandidat	Biology , kand.2år	Kandidat med retskrav	Natural Sciences	
Natur, bach.	2023	Aarhus	Fysik, bachelor	Fysik, bach.	Kandidat med retskrav	Natural Sciences	
Natur, kandidat	2027	Aarhus	Geologi, kandidat	Geologi/Geologi-geoscience, kand.2år	Kandidat med retskrav	Natural Sciences	
Natur, kandidat	2027	Aarhus	Geofysik, kandidat	Geofysik, kand.2år	Kandidat med retskrav	Natural Sciences	
Natur, kandidat	2027	Aarhus	Kemi, kandidat	Chemistry , kand.2år	Kandidat med retskrav	Natural Sciences	
Natur, bach.	2023	Aarhus	Medicinalkemi, bachelor	Medicinalkemi, bach.	Kandidat med retskrav	Natural Sciences	
Natur, kandidat	2027	Aarhus	Medicinalkemi, kandidat	Medicinalkemi, kand.2år	Kandidat med retskrav	Natural Sciences	
Natur, bach.	2023	Aarhus	Molekylær medicin, bachelor	Molekylær biomedicin /Molekylær medicin, bach.	Kandidat med retskrav	Natural Sciences	
Natur, kandidat	2027	Aarhus	Molekylær medicin, kandidat	Molekylær biomedicin /Molekylær medicin, kand.2år	Kandidat med retskrav	Natural Sciences	
Natur, bach.	2023	Aarhus	Molekylærbiologi, bachelor	Molekylærbiologi, bach.	Kandidat med retskrav	Natural Sciences	
Natur, kandidat	2027	Aarhus	Molekylærbiologi, kandidat	Molecular Biology , kand.2år	Kandidat med retskrav	Natural Sciences	
Natur, kandidat	2027	Aarhus	Nanoscience, kandidat	Nanoscience, kand.2år	Kandidat med retskrav	Natural Sciences	
Subtotal, Nat	183						
Subtotal, Tech	23	Aarhus		Det er endnu ikke fastlagt hvilke uddannelser, der er i spil.			
LUKKEDE UDDANNELSER							
Humaniora, kandidat	19	2023	Aarhus	Diakoni, KA	Diakoni, kand.2år	Uden retskrav	Arts
Humaniora, kandidat	14	2023	Aarhus	Kognitiv semiotik, KA	Kognitiv semiotik, kand.2år	Uden retskrav	Arts
Sundhed, kandidat	75	2023	Emdrup	Sygepleje, KA (Emdrup)	Sygepleje, kand.2år. Uddannelsen lukkes på AU men forventes oprettet på RUC.	Uden retskrav	Health
Samfund, bach.	37	2023	Aarhus	Samfundsfag, BA	Samfundsfag, bach.	Kandidat med retskrav	School of Business and Social Sciences
Humaniora, kandidat	105	2023	Aarhus	Erhvervsprog i virksomhedskom., KA	Corporate Communication, kand.2år	Uden retskrav	School of Business and Social Sciences
Samfund, kandidat	8	2027	Aarhus	Political Science, KA	Political Science, kand.2år	Kandidat med retskrav	School of Business and Social Sciences
Natur, kandidat	10	2023	Aarhus	Jordbrug, natur og miljø, kandidat	Jordbrug, natur og miljø, kand.2år	Uden retskrav	Technical Sciences

1.5 Beskrivelse af regionale elementer

Det ligger AU meget på sinde at samarbejde nært med arbejdspladser og kommuner i Region Midtjylland. Med henblik på at undgå en u hensigtsmæssig konkurrence mellem universiteterne, der fører til dubleringer af uddannelser, ressourcespild af offentlige midler og subkritiske uddannelser, arbejder AU nu og i de kommende år fortsat primært inden for Region Midtjylland. Aktiviteterne i Emdrup fokuseres derfor fremadrettet alene på de oprindelige fagligheder knyttet til DPU.

Ud over udflytninger vil AU gøre brug af regionale elementer, hvor optaget fastholdes i Aarhus, mens enkelte aktiviteter i uddannelsen kan henlægges til andre steder i regionen f.eks. i form af 'residential colleges', projektorienterede forløb, praktik og andre former for samarbejder med det lokale arbejdsmarked.

Særligt i forhold til 'residential colleges' vil AU i de kommende år løbende undersøge mulighederne for, at universitetets markante prioritering af erhvervsspecialer og projektorienterede forløb uden for hoved-campus kan indlejres i konceptet. Det videre arbejde omkring 'residential colleges' vil ske i tæt dialog med kommunerne i Region Midtjylland.

Brug af de regionale elementer er ikke nyt for AU. Vi har gennem mange år haft et tæt samarbejde med Region Midtjylland og de 19 kommuner i regionen blandt andet om at sikre arbejdskraft til alle dele af regionen. Sammen med kommuner, lokale erhvervsråd og de lokale virksomheder bidrager universitetet til en attraktiv region i vækst, der producerer og tiltrækker højt kvalificeret arbejdskraft og samskaber løsninger på samfundets udfordringer.

Samarbejdet med kommunerne er særligt blevet styrket de seneste fire år, hvor 11 Midt- og Vestjyske kommuner har indgået en strategisk samarbejdsaftale med AU blandt andet med fokus på tiltrækning af arbejdskraft til lokale virksomheder og vækst i SMV'er ved ansættelse af flere akademikere. Med de øvrige kommuner, hvor der ikke er en aftale, samarbejdes løbende om konkrete aktiviteter, der forbinder lokale virksomheder og studerende allerede under studiet. Dette sker f.eks. gennem specialesamarbejder, studiejobs, karrieremesser, case competitions og praktik/projektorienterede forløb. Aarhus Universitets arbejdsmarkedsrettede aktiviteter bidrager til rekrutteringsmuligheder for de lokale virksomheder og sikrer de studerende bedre kontakt til arbejdsmarkedet allerede under studiet.

Med henblik på at styrke de studerendes arbejdsmarkedstilknytning og hjælpe de studerende i beskæftigelse i hele regionen, har AU i rammekontrakten fra 2018-2021 med Uddannelses- og Forskningsministeriet som mål at øge antallet af projektorienterede forløb og erhvervsspecialer, hvilket er lykkedes med stor succes. Eksempelvis var der i 2020 knap 1.900 studerende i projektorienterede forløb, hvor 59 pct. var på arbejdspladser uden for Aarhus Kommune. I 2020 var der desuden små 900 studerende, der skrev et erhvervsspeciale – og her var 61 pct. af specialerne i samarbejde med en arbejdsplads uden for Aarhus Kommune.

Et konkret bidrag til institutionsplanen er følgende nye tiltag:

- 'Residential colleges' for specialestuderende, hvor det forventes, at 100 studerende tager ét semester (30 ECTS) på kandidatuddannelsen uden for Aarhus.
- 'Residential colleges' for afgangsprojekter for diplomingeniører, hvor det forventes, at 100 studerende tager ét semester (30 ECTS) uden for Aarhus.

De studerende vil kunne benytte ethvert 'residential college' oprettet i samarbejde med de andre universiteter i regi af Danske Universiteter, men forventes nærmere bestemt at kunne studere i f.eks. Skive i tilknytning til GreenLab Skive eller i Ringkøbing-Skjern i tilknytning til AU's Digital Transformation Lab.

Som redegjort ovenfor har AU allerede en stortilstedeværelse i regionen og ønsker at fortsætte det tætte samarbejde med kommuner og offentlige såvel som private virksomheder.

1.6 Regionale elementer

Beskrivelse	ECTS	År for iværksættelse	Omfattet by/område	Uddannelse/område	Bemærkning
Residential colleges, specialer	30	2023	Fx Skive eller Ringkøbing-Skjern Kommune	Ingeniørstuderende, TECH	Vi forventer årligt, at 100 studerende vil benytte denne mulighed
Residential colleges, projektorienterede forløb	30	2023	Fx Skive eller Ringkøbing-Skjern Kommune	Ingeniørstuderende, TECH	Vi forventer årligt, at 100 studerende vil benytte denne mulighed

1.7 Beskrivelse af særlige hensyn

I det følgende afsnit beskrives, hvordan der ud fra de bærende kriterier samt aftalens liste over forventede hensyn er taget højde for de forskellige uddannelsesudbud på fakulteterne.

Arts – de humanistiske uddannelser:

Det er Aarhus Universitets opfattelse, at samfundet også fremadrettet har brug for stærke humanistiske uddannelser. At det humanistiske område skal levere forholdsvist mere end de andre områder, skyldes udelukkende, at de humanistiske uddannelser aktuelt har den højeste gennemsnitlige ledighed 1-2 år efter endt studie. Det noteres dog, at den ledighedsbaserede dimensionering endnu ikke er fuldt indfaset.

Der er taget en række særlige hensyn til at kunne opretholde en bred vifte af de humanistiske uddannelser på AU.

Mere specifikt har AU prioriteret, at en række små sprogfag og områdestudier fortsat vil blive udbudt. Hensynet er taget for at sikre et fortsat bredt udbud af sprogfag i hele Danmark, jf. strategi for styrkelse af fremmedsprog i uddannelsessystemet samt sikre en solid viden om diverse kulturer globalt set. Hensynet gælder også sprogfagene tysk og fransk til trods for, at de har oplevet et vigende ansøgertal i en årrække. Sidstnævnte udbud påtænkes som udgangspunkt videreført, da AU dermed fastholder vigtige erhvervssprog med betydning for dansk eksport og konstituerende sprogfag i gymnasie skolen vest for Storebælt. Dette er også i tråd med aftalepartiernes tiltag for at styrke tysk og fransk på de videregående uddannelser.

AU ønsker at skabe plads til opretholdelsen af universitetets sprogfag ved at aftale en tilsvarende reduktion i målsætningen på 10 pct., jf. del 2 nedenfor.

Derudover friholdes en række af de humanistiske IT-uddannelser, som er højt efterspurgt i samfundet, herunder informationsvidenskab, digitalt design m.fl.

Aarhus BSS – de samfundsvidenskabelige uddannelser:

Ved Aarhus BSS er alle uddannelserne kendetegnet ved lav ledighed og høj efterspørgsel i såvel den offentlige som private sektor. AU har derfor valgt at friholde en række uddannelser med særlig lav ledighed og høj efterspørgsel fra arbejdsmarkedet, men ikke alle velfungerende og eftertragtede uddannelser kan friholdes med den politiske aftale. Samfundet har ingen interesse i, at der uddannes færre erhvervsøkonomer, økonomer, jurister mv. De er alle meget efterspurgt, og en ny analyse, udarbejdet af IRIS Group og HBS Economics, "Mismatch på det danske arbejdsmarked i 2030" fra september 2021, viser da også, at der i 2030 vil mangle et betydeligt antal samfundsvidenskabelige kandidater på arbejdsmarkedet.

Health – de sundhedsvidenskabelige uddannelser:

Af hensyn til ikke at skulle nedlægge pladser på Medicin og Odontologi, som i høj grad er samfundskritiske uddannelser med et højt specialiseringsniveau, har AU valgt at lukke en uddannelse på fakultetet, som ligger uden for AU's geografiske område, KA i sygepleje (Emdrup). Den samme uddannelse udbydes fra AU's hovedcampus i Aarhus. Uddannelsen i Emdrup er også vigtig for sundhedssektoren i Østdanmark, og AU har aftalt med RUC, at de overtager uddannelsen og udbyder den i Region Sjælland.

Medicin og Odontologi er i øvrigt uddannelser, der allerede er uddannelsesspecifikt dimensionerede efter behovet i samfundet, og både Medicin og Odontologi er inden for de sidste år blevet bedt om at øge optaget gennem den uddannelsesspecifikke dimensionering blandt andet pga. fremtidig lægemangel. Begge uddannelser bidrager desuden med stor tilstedeværelse i hele Region Midtjylland gennem klinikophold og forskningssamarbejder med regionen bredt set.

Natural Sciences – de naturvidenskabelige uddannelser:

De naturvidenskabelige uddannelser er højt efterspurgt i samfundet, men udvalgte uddannelser, særligt de biologiske fag, fremgår med forholdsvis høje ledighedstal, hvorfor disse uddannelser vil blive reduceret. Omvendt er der stor mangel på arbejdskraft inden for andre fagretninger på det naturvidenskabelige område – herunder gymnasieskolerne, der har stor efterspørgsel efter naturvidenskabelige kandidater – ikke mindst i Vestdanmark.

AU har derfor undtaget en række STEM-fag og IT-uddannelser fra reduktion – samt gjort plads til, at de kan øge optaget i de kommende år, hvis det lykkes at tiltrække flere unge mennesker til uddannelserne. STEM-fagene og IT-uddannelser som f.eks. datalogi har systematisk været kendetegnet ved høj beskæftigelse og efterspørgsel over en lang årrække.

Technical Sciences – IT-, ingeniør- og landbrug-/fødevareuddannelser:

AU tager særligt hensyn til en række IT- og ingeniøruddannelser, da AU siden 2017 har gennemført en strategisk udvidelse af porteføljen af uddannelser på disse områder med det formål at øge produktionen af ingeniører og it-specialister til at dække arbejdsmarkedets høje efterspørgsel herfor. Dette efter aftale med Uddannelses- og Forskningsministeriet, jf. Aarhus Universitets rammekontrakt 2018-2021, hvor der har været et særligt ønske om en øget produktion af ingeniører og it-specialister med henblik på at give erhvervslivet i regionen adgang til flere civilingeniører.

De aftalte porteføljeudvidelser betyder, at der er sket en markant udvikling i optaget efter 2019 – baseline for det politiske udspil om udflytning og reduktioner. Udviklingen skyldes dels et øget bacheloroptyag, dels en afledt effekt i form af flere retskravsbachelorer på de tilhørende kandidatuddannelser de kommende år. Aarhus Universitet ønsker at skabe plads for denne udvikling ved at aftale en tilsvarende nedjustering af målsætningen på 10 pct.

Vigtigheden i at kunne fortsætte med at uddanne et stort antal ingeniører på AU underbygges nedenfor.

En opgørelse fra Akademikernes A-kasse viser, at der i september 2021 var en dimittendledighed hos medlemmerne på 2,7 pct. Ser man udelukkende på ingeniører, var ledigheden i september 2021 på 1,5 pct. Data for ingeniørerne viser desuden, at AU's ingeniører sammenlignet med tilsvarende uddannelser på andre uddannelsesinstitutioner i Danmark har en mindre ledighedsgrad. Eksempelvis har AU's diplomingeniører de seneste tre år haft den største beskæftigelsesgrad i sektoren.

Der er en grundlæggende mangel på ingeniører. Således viser en analyse udarbejdet af IRIS Group og HBS Economics i september 2021, at der frem mod 2030 vil være en overefterspørgsel på ca. 13.000 personer på området ingeniør, teknik og IT. Den eksisterende mangel på ingeniører forventes at accelerere med den grønne omstilling og digitalisering frem mod 2030. Dansk Energi beregner i en rapport fra oktober 2020, at alene de nationale ekstrainvesteringer i forbindelse med 70% -målsætningen for CO₂ reduktion i 2030 vil udløse et behov for yderligere ca. 20.000 ingeniører hen over perioden.

Hvis Danmark skal lykkes med den grønne omstilling og øget digitalisering, er der behov for flere ingeniører, end der uddannes i dag. At skulle reducere eller blot fastholde optaget på ingeniøruddannelserne på 2019-niveau er derfor stærkt uhensigtsmæssigt.

Del 2: Samlet om ønsker til særlige hensyn for AU:

I del 1 leverer AU, som tidligere beskrevet, en konkret plan for 6 pct. af måltallet. Det efterlader en manko på 500 pladser, såfremt Uddannelses- og Forskningsministeriet og aftalepartierne mener, at AU skal reducere de fulde 10 pct.

Hvis det bliver pålagt AU at reducere/udflytte 10 pct. af optaget, vil det indebære yderligere reduktioner eller lukninger frem mod 2030. I et scenarie med en fuld reduktion og udflytning på 10 pct. vil alle uddannelser kunne komme i spil – og det vil ikke være muligt at tage de samme særlige hensyn.

AU ønsker at friholde de små sprogfag og områdestudier samt it- og ingeniørsatsningen fra kravet om 10 pct. nedskalering. Dette udfoldes i det følgende.

Universitetet udbyder en række små sprogfag og områdestudier, der anses for at være centrale, kulturbærende fag. Det samlede optag på disse uddannelser var 213 i 2019. Hvis fagligheden i disse uddannelser skal fastholdes, er det nødvendigt at friholde disse pladser fra reduktioner. AU noterer sig i den forbindelse, at det ligger aftalepartierne meget på sinde at understøtte og styrke sprogfagene – særligt tysk og fransk, jf. ny aftale om løft af tysk og fransk på de videregående uddannelser. En videre udmøntning af denne nationale bestræbelse er en forudsætning for at fastholde sprogkompetencer i hele Danmark.

Det er endvidere universitetets synspunkt, at det øgede optag på it- og ingeniøruddannelserne fra 2019 til 2021, samt de retskravsbachelorers denne ekspansion giver anledning til, også skal friholdes med henvisning til den store efterspørgsel efter disse uddannelser og dimittendernes lave ledighed. Hertil kommer, som tidligere nævnt, at det øgede optag indgår i den nuværende rammekontrakt med ministeriet, som dækker perioden fra 2018 til 2021. Det øgede optag og de ekstra retskravsbachelorer udgør i alt 340 pladser. De nævnte to fritagelser alene summerer til 553 – et stykke over mankoen på 500 pladser.

Universitetet mener dermed allerede med del 1 at have lagt en plan, der lever op til intentionerne i aftalen om uddannelser i hele landet, når vi samtidigt tager højde for de særlige hensyn til fag og uddannelser, der var nævnt i aftalen.

Hvis dette ikke tilfredsstiller ministeriet og partierne bag aftalen, vil universitetet udarbejde en ny, konkret plan, men universitetet ønsker i den forbindelse at gøre opmærksom på, at dette vil påvirke det samlede uddannelsesudbud negativt, da relativt flere uddannelser skal reduceres og lukkes.

Teknisk bemærkning:

Jf. mail fra Uddannelses- og Forskningsministeriet den 1. september 2021 undtages non-EU studerende, defineret som udenlandske, selvbetalere, Erasmus Mundus studerende, Nordic Master studerende og fripladsstuderende, fra nedskaleringsberegningerne. For AU's vedkommende dækker det i 2019 over 180 studiepladser. AU forventer således, at disse pladser tages ud af den fremadrettede monitorering.

1.8 Særlige hensyn

Uddannelsesområde	Antal storbypladser	By/Område	Uddannelse	Beskrivelse
Humaniora, bach.	179	Aarhus	Områdestudier og mindre sprogfag	I alt er der 213 pladser på disse sproguddannelser, som AU ønsker, at der tages særligt hensyn til jf. aftalens punkter.
Humaniora, kandidat	34	Aarhus	Områdestudier og mindre sprogfag	Se kommentar ovenfor.
Teknik, kandidat	211	Aarhus	IT- og ingeniøruddannelser	I alt er der sket en vækst på 340 pladser på IT- og ingeniøruddannelserne jf. aftale i rammekontrakt siden 2019 samt med retskravseffekten. AU ønsker at der tages hensyn hertil jf. rammekontrakt og aftalens formål.
Natur, kandidat	39	Aarhus	IT- og ingeniøruddannelser	Se kommentar ovenfor
Teknik, bach.	70	Aarhus	IT- og ingeniøruddannelser	Se kommentar ovenfor
Natur, bach.	20	Aarhus	IT- og ingeniøruddannelser	Se kommentar ovenfor
	180	Aarhus/Emdrup	Non-EU (defineret som udenlandske, selvbetalere, Erasmus Mundus studerende, Nordic Master studerende og fripladsstuderende)	Jf. mail fra UFM 1. september 2021 undtages disse studerende fra nedskaleringsberegningerne.
OMRÅDESTUDIER OG MINDRE SPROGFAG - UDFOLDDET:				
Humaniora, bach.	28	Aarhus	Arabisk og islamstudier, BA	
Humaniora, kandidat	6	Aarhus	Arabisk og islamstudier, KA	
Humaniora, bach.	10	Aarhus	Brasilianske studier, BA	
Humaniora, bach.	7	Aarhus	Indien- og sydasienstudier, BA	
Humaniora, bach.	31	Aarhus	Japanstudier, BA	
Humaniora, bach.	32	Aarhus	Kinastudier, BA	
Humaniora, bach.	24	Aarhus	Ruslandstudier, BA	
Humaniora, kandidat	14	Aarhus	Globale områdestudier, KA	
Humaniora, bach.	14	Aarhus	Fransk sprog, litteratur og kultur, BA	
Humaniora, kandidat	3	Aarhus	Fransk sprog, litteratur og kultur, KA	
Humaniora, kandidat	5	Aarhus	Interkulturelle studier (fransk), KA	

Universiteterne

Humaniora, bach.	14	Aarhus	International virksomhedskommunikation i fransk, BA
Humaniora, kandidat	3	Aarhus	Erhvervssprog og international erhvervskommunikation i fransk, KA
Humaniora, bach.	19	Aarhus	Klassisk filologi, BA
Humaniora, kandidat	3	Aarhus	Klassisk filologi, KA

1.9 Samarbejde med øvrige institutioner og/eller aktører

I dette afsnit beskrives en række samarbejder, som AU er en del af.

Som nævnt tidligere vil AU som følge af lukningen af kandidatuddannelsen i sygepleje i Emdrup, København, overdrage uddannelsen til RUC med henblik på at sikre, at der fortsat er et udbud øst for Storebælt.

Herudover ønsker AU som også nævnt ovenfor at overtage bacheloruddannelsen i husdyrvidenskab og kandidatuddannelsen i Animal Science fra KU og udbyde disse med ophæng i AU's nye campus i Foulum.

I lighed med ovenstående er AU i dialog med aftagerne af dimittender fra kandidatuddannelsen i Dia-koni, som planlægges nedlagt. Det vil blive afdækket, om det er muligt at oprette et efter- og videreuddannelses tilbud i stedet.

AU etablerer en samlet, national uddannelsescampus for jordbrugsvidenskab og fødevareproduktion i Foulum i samarbejde med KU, Viborg Kommune, Region Midtjylland og erhvervslivet. AU samarbejder med Viborg Kommune om at skabe en bedre infrastruktur omkring den nye campus i Foulum. Det være sig alt fra etablering af studieboliger, sikre god offentlig transport til og fra Viborg samt oprette gode studiefaciliteter til at sikre et godt og attraktivt studiemiljø for de studerende. Herudover vil AU gå i dialog med det omkring-liggende landbrug og erhvervsliv med henblik på at styrke samspillet mellem kommune, erhvervsliv og AU som uddannelses- og forskningsinstitution.

Som udfoldet under afsnittet om 'regionale elementer' har AU et indgående samarbejde med en lang række kommuner i regionen, som vi vil fortsætte og styrke i de kommende år. I den forbindelse er vi i dialog med flere kommuner om muligheder for øget samarbejde mellem virksomheder uden for Aarhus og AU's studerende, herunder muligheder for at oprette 'residential colleges' i regi af Danske Universiteter, learning labs o. lign.

Herudover er det planen at fortsætte den tætte dialog med VIA University College om mulige samarbejder om uddannelser og/eller campusser i regionen.

6. Aalborg Universitet

0.0 Overordnede overvejelser om opgaven

Aalborg Universitets (AAU) ledelse har arbejdet målrettet på at opfylde den politiske aftales intentioner.

Universitetets strategiske retning og arbejdsmarkedets behov har været styrende for arbejdet med uddannelsesudbuddet.

AAU's kommende strategi "Viden for Verden 2022-2026" tydeliggør AAU som et missionsdrevet universitet, der bidrager til løsning af komplekse og globale udfordringer. Dyb faglighed og gennemgribende tværfaglighed er grundlaget for at løse nutidens og fremtidens komplekse problemstillinger. Det er derfor afgørende for AAU at bibeholde muligheden for samarbejde på tværs af fagligheder. AAU vil også fremover være et flerfakultært universitet, der har et bredt udvalg af uddannelser.

Et bredt udvalg af uddannelser betyder, at AAU fortsat kan levere højtuddannet arbejdskraft til private virksomheder og offentlige organisationer fra hovedcampus i Aalborg og samtidig levere efterspurgt arbejdskraft fra universitetets campusser i Esbjerg og København.

AAU's ledelse har af hensyn til den politiske ambition om udflytning/reduktion af de videregående uddannelser i de store byer, sikring af balancen i uddannelsesudbuddet i Danmark og den regionale forpligtelse i Nordjylland arbejdet med fordelingen af uddannelser mellem universitetets campusser.

Resultatet af dette arbejde er en kraftig reduktion af udbuddet af uddannelser på universitetets campus i København. Det betyder, at en stor del af AAU's reduktion vil ske på denne campus. Herved reduceres både antallet af uddannelser og studiepladser betragteligt i hovedstadsområdet. Der har ift. AAU's campus i København været fokus på at bibeholde uddannelser inden for STEM, herunder IT og bæredygtighed. Hermed fastholdes AAU's bidrag til udbud af uddannelser med høj efterspørgsel og vækst.

På universitetets hovedcampus i Aalborg vil der også ske en reduktion i både uddannelser og uddannelsespladser. Her er der dog samtidig fokus på at fastholde et bredt udbud af uddannelser og dermed balance i det nationale uddannelseslandskab. Fokus er her på at fastholde en hovedcampus med udbud af humanistiske, ingeniørvidenskabelige, naturvidenskabelige, samfundsvidenskabelige og sundhedsvidenskabelige uddannelser i Region Nordjylland. Den faglige bredde skal sikre, at der også i fremtiden er gode rammer for at bedrive tværvideenskabelig forskning og undervisning og arbejde missionsdrevet. Hovedcampus i Aalborg er samtidig afgørende for AAU's mulighed for at skabe grundlaget (økonomisk og ressourcemæssigt) for at kunne drive en mindre campus i Esbjerg og en filial i Hjørring, hvor optaget af studerende er udfordret.

Generelt har der i både København og Aalborg været en hensyntagen til, at der skal være plads til vækst i optaget på eksisterende uddannelser med høj efterspørgsel samt kapacitet til optag på nye uddannelser oprettet efter 2019. Det gælder f.eks. for nye IT-uddannelser samt medicinuddannelsen. Denne vækst betyder, at der må reduceres mere på andre områder.

Et tungtvejende ledelsesmæssigt fokus har været at bibeholde den høje kvalitet i universitetets uddannelser. Det er afgørende for kvaliteten af uddannelserne, at der er stærke forskningsmiljøer bag alle uddannelser, samt at der er et bæredygtigt optag på uddannelserne, der giver mulighed for at skabe et attraktivt studiemiljø.

I arbejdet med udflytning af uddannelser har AAU primært fokuseret på muligheden for opbygning af en ny filial i Hjørring samt den eksisterende campus i Esbjerg. AAU har i forvejen en stærk regional forankring i Nordjylland. F.eks. samarbejder en betydelig andel af virksomhederne i Nordjylland med AAU's forskere og studerende i forsknings- og studenterprojekter. AAU's problemorienterede læringsmodel udgør et solidt fundament for samarbejde med virksomheder i hele regionen og bidrager til en bred geografisk spredning af universitetets aktiviteter i bl.a. Region Nordjylland.

Demografien i Region Nordjylland gør det vanskeligt at udbyde uddannelser med bæredygtigt optag uden for Aalborg. Region Nordjylland har både det laveste indbyggertal og den laveste befolkningstæthed blandt de danske regioner. Derudover er der, som i resten af landet, faldende ungdomsårgange frem mod 2030. For at sikre volumen og gode studiemiljøer er AAU's forslag til udflytning derfor koncentreret i Hjørring. Her vil det være muligt at samle flere uddannelser og, i samarbejde med University College Nordjylland (UCN), Hjørring Kommune og Region Nordjylland, skabe gode studiemiljøer for de studerende. En enkelt uddannelse flyttes fra Aalborg til AAU's campus i Esbjerg. For uddannelserne i Esbjerg gælder, at der er aftalt en arbejdsdeling mellem AAU og SDU ift. hvem der udbyder hvilke uddannelser.

Samfundet og arbejdsmarkedets behov udvikler sig med stigende hast, og der vil, på trods af løbende udvikling af indholdet i de eksisterende uddannelser, fortsat også være behov for udvikling af nye uddannelser i perioden frem mod 2030. AAU har på den baggrund fokus på, at der på trods af reduktionen skal være et udviklingsrum, der giver plads til at leve op til dette behov.

1.1 Ledelsesmæssige overvejelser

Indledning

Opfyldelse af målsætningen om reduktion af uddannelsesudbuddet med 10% af AAU's optag i Aalborg og København inden 2030 forventes af ske gennem en kombination af udflytning af uddannelser, lukning af uddannelser, regionale elementer, adgangsbegrænsning på uddannelser samt øgede karakterkrav.

Planen for reduktion og udflytning er opdelt i to faser. Fase 1 2022-2026, hvor der er udarbejdet konkrete forslag til udflytning, regionale elementer, lukning og reduktion, og fase 2 2026-2030, der på nuværende tidspunkt ikke er konkretiseret, men vil indeholde yderligere lukninger og reduktioner. Den samlede plan vil leve op til kravet om 10% reduktion af optaget.

Planen for reduktion på 10% af optaget vil få store konsekvenser for AAU, der de senere år i forvejen har reduceret kraftigt i uddannelsesporteføljen. Det er derfor ønsket, at det endelige reduktionskrav på baggrund af de beskrevne særlige hensyn i afsnit 1.7 reduceres i forbindelse med aftalepartiernes behandling af institutionsplanen.

Institutionsplanens indhold

I udarbejdelsen af institutionsplanen er der ud fra de givne rammer foretaget strategiske valg, der betyder, at reduktionen i optaget frem mod 2030 bliver ulige fordelt, både når det gælder fordelingen mellem campusser, og når det gælder fordelingen mellem hovedområder.

Der reduceres væsentlig mere på AAU's campus i København end på hovedcampus i Aalborg. Der vil ske en fokusering af uddannelsesporteføljen i København mod uddannelser inden for STEM-området med høj efterspørgsel og med særligt fokus på IT og bæredygtighed. Det betyder, at alle humanistiske og samfundsvidenskabelige uddannelser samt en række tekniske og naturvidenskabelige uddannelser på Campus København lukkes for optag. Samtidig skabes der kapacitet til yderligere optag på uddannelser inden for bæredygtighed og IT. I forhold til tilgangen i 2019 reduceres tilgangen på AAU i København således med 44,9% i 2030, mens tilgangen på AAU i Aalborg reduceres med 4,2% i 2030.

Fordelt på hovedområder betyder det, at fordelingen af reduktionen mellem hovedområder ift. deres tilgang i 2019 er -25,9% på Humaniora, -7,6% på Samfundsvidenskab, -9,3% på Naturvidenskab, -15,4% på Sundhedsvidenskab (bl.a. pga. udflytning og et regionalt element) og +0,2% på Teknisk videnskab.

Se nedenstående figur 1.

I forhold til fordelingen af den samlede 10% reduktion på de udmeldte 768 studerende mellem hovedområderne er de fordelt på følgende måde: Sundhedsvidenskab 10%, Naturvidenskab 19%, humaniora 48% og samfundsvidenskab 23%. Der reduceres ikke på det teknisk videnskabelige område.

Se nedenstående figur 2 og 3.

Fordelingen mellem reduktioner på bacheloruddannelser og kandidatuddannelser er, som det ses i tabel 1.4, skæv, da der reduceres mere på kandidatuddannelser end på bacheloruddannelser. Den skæve fordeling er bl.a. et resultat af, at AAU's campus i København har en stor overvægt af kandidatuddannelser. Samtidig var der allerede inden den politiske aftale besluttet lukninger af kandidatuddannelser, der også indgår i institutionsplanen.

En del af ovenstående reduktion vil ske gennem udflytning. Der arbejdes hen imod oprettelse af et samlet studiemiljø i Hjørring i form af udflytning af dele af AAU's socialrådgiveruddannelse samt hele kandidatuddannelsen i folkesundhedsvidenskab. Socialrådgiveruddannelsen er en velfærdsuddannelse, hvorfor den er opført i tabel 2.2.

Desuden arbejdes der på en udflytning af kandidatuddannelsen i veje og trafik til Campus Esbjerg. Færdselsstyrelsens forankring i Ribe betyder, at en flytning hertil både kan bidrage til uddannelsesudbuddet i Region Syddanmark og myndighedsbetjeningen på området. En udflytning vil dog kræve en ændring af retskravet til uddannelsen samt et sprogsifte til engelsk.

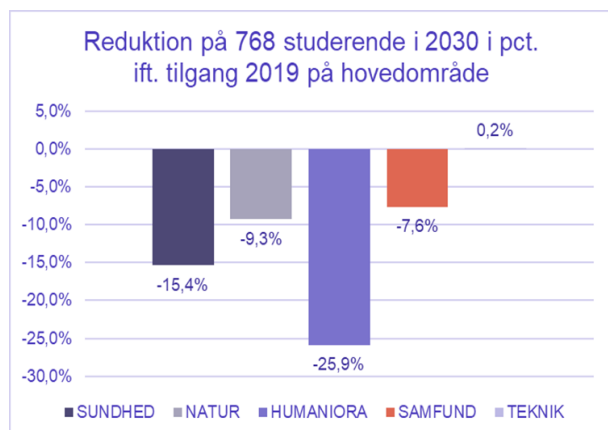
Derudover arbejdes der, jf. den politiske aftale, på at oprette et nyt udbud i form af en tandlægeuddannelse i Hjørring. I denne proces er der fokus på muligheden for at samle et sundhedsvidenskabeligt miljø i Hjørring, hvor studerende fra en ny tandlægeuddannelse samt studerende fra medicin og medicin med industriel specialisering i forløb på Regionshospital Nordjylland (RHN) i Hjørring kan få et samlet studiemiljø.

Den største del af AAU's samlede reduktion vil dog ske gennem begrænsning af optaget i form af lukning af en lang række uddannelser, skærpede adgangsbegrænsninger og øgede karakterkrav.

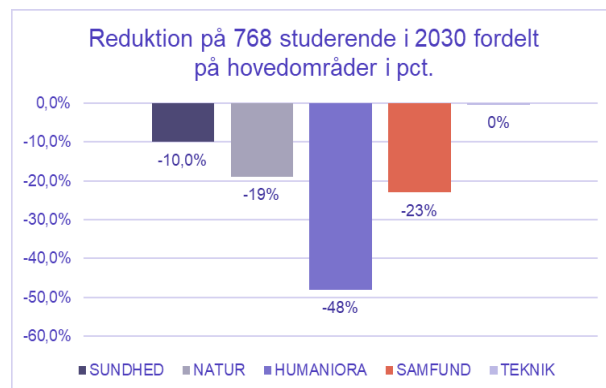
For at skabe rum til optag på uddannelser, der er oprettet efter 2019, og øget optag på eksisterende uddannelser med høj efterspørgsel, bliver der i perioden 2022-2030 reduceret med mere end 768 studerende. Figur 4 viser en oversigt over de ændringer i årene 2022-2030, der samlet set medfører en reduktion på 768 studerende på AAU's campus i Aalborg og København. Ændringerne består samlet set i udflytninger og regionale elementer, reduktioner gennem lukninger af uddannelser og reducerede lofter samt opskalering i form af nyoprettede uddannelser efter 2019 og højere lofter på udvalgte uddannelser.

Se nedenstående figur 4.

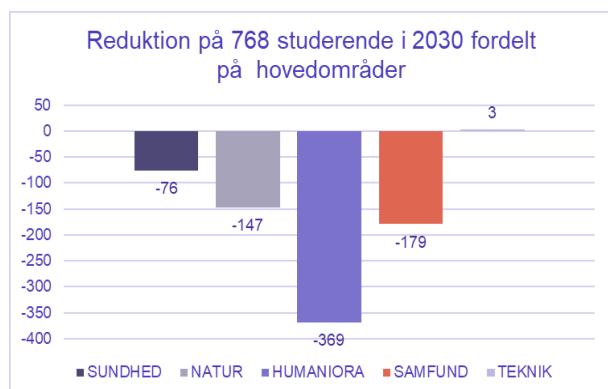
Figur 1:

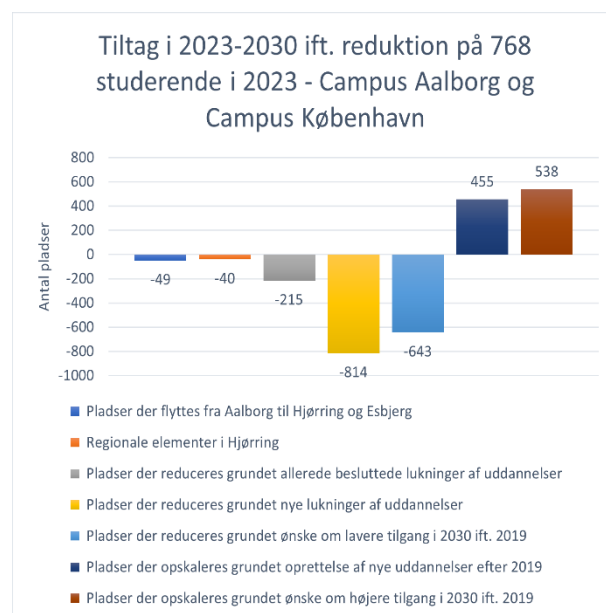
Figur 2

Figur 3

Figur 4

1.2 Antal pladser der flyttes ud

Uddannelsesområde	Antal pladser med aktivitet	År for forventet udflytning	Flytning fra by	Specifik uddannelse	Bemærkning
Sundhed, kandidat	34	2023-2025	Aalborg	Cand.scient.san.publ. i Folkesundhedsvidenskab (UDD-kode 3248)	Flyttes til Hjørring. Antal studiepladser forventes at stige fra 36 til 42
Teknik, kandidat	15	2025-2030	Aalborg	Cand.polyt. i Veje og trafik (UDD-kode 8356)	Flyttes AAU's Campus Esbjerg

1.3 Antal pladser på nye udbud

Uddannelsesområde	Antal pladser	År med forventet oprettelse	By	Specifik uddannelse	Bemærkning
Sundhed, bach	70	2025	Hjørring	Odontologi (tandlæge)	
Sundhed, kandidat.	70	2028	Hjørring	Odontologi (tandlæge)	

1.4 Antal pladser der nedskaleres

Uddannelsesområde	Antal pladser med aktivitet	Forventet år for nedskalering	By	Specifik uddannelse	Bemærkning
Humaniora, bach.	67	2023-2026	København		Reduktion via lukning af en bacheloruddannelse
Teknik, bach.	59	2022-2026	København		Reduktion via en igangværende lukning og en ny lukning af bacheloruddannelse
Humaniora, kandidat	259	2023-2030	København		Reduktion via lukning af fem kandidatuddannelser
Teknik, kandidat	155	2022-2030	København		Reduktion via tre igangværende lukninger og fem nye lukninger af kandidatuddannelser
Samfund, kandidat	177	2022-2026	København		Reduktion via lukning af tre kandidatuddannelser
Humaniora, bach.	23	2022	Aalborg		Reduktion via tre igangværende lukninger af bacheloruddannelser
Teknik, bach.	25	2022	Aalborg		Reduktion via igangværende lukning af bacheloruddannelse
Natur, bach.	1	2022	Aalborg		Reduktion via igangværende lukning af bacheloruddannelse
Humaniora, kandidat	13	2022-2025	Aalborg		Reduktion via tre igangværende lukninger af kandidatuddannelser
Teknik, kandidat	141	2022-2027	Aalborg		Reduktion via fire igangværende og tre nye lukninger af kandidatuddannelser samt lukning af fire kandidatuddannelser grundet sammenlægning

1.5 Beskrivelse af regionale elementer

AAU har påbegyndt en yderligere forankring af medicinuddannelsen på Regionshospital Nordjylland (RHN) i Hjørring. Visionen er, at 30-50 ud af 150 medicinstuderende på kandidatuddannelsen har et samlet forløb, der svarer til 120 ECTS ud af 180 ECTS i Hjørring. Der vil således være ca. 125 medicinstuderende på kandidatniveau på RHN-Hjørring i 2030. Der er i dag ca. 18 studerende. Forudsætningerne for denne vision er, at der kan etableres de nødvendige samarbejder og forhandlinger med Region Nordjylland og Regionshospital Nordjylland (RHN) i Hjørring. Der skal bl.a. ansættes de nødvendige kliniske undervisere.

Dokumentation af omfang og aktivitet kan f.eks. ske gennem skriftlige aftaler med de deltagende studerende eller i studieordningen. Da arbejdet endnu er i et tidligt stadie, er det ikke fastlagt, hvordan dokumentationen skal foregå.

AAU samarbejder med de øvrige universiteter om oprettelse af residential colleges, hvor studerende tilbydes bolig- og studieophold i kortere eller længere perioder, f.eks. i forbindelse med studenterprojekter. Målet er at skabe et miljø, hvor de studerende samarbejder med lokale virksomheder, kommuner, institutioner og andre aktører med udgangspunkt i de muligheder og udfordringer, der hersker lokalt.

Det er forventningen, at dette samarbejde resulterer i, at studerende fra relevante uddannelser på AAU gennemfører dele af deres studieforløb udenfor Aalborg. Indtil videre undersøges potentialet flere steder i landet, f.eks. hos Greenlab i Skive (en grøn industripark, der blandt andet huser P2X-teknologier som elektrolyseanlæg, anlæg til produktion af e-brændstof og VE-virksomheden Stiesdal) samt i lydteknologiske virksomheder organiseret i erhvervsorganisationen Sound Hub Denmark i Struer. Da der endnu ikke er indgået konkrete aftaler om oprettelse af Residential Colleges, er disse ikke præciseret i tabel 16 og indgår ikke i den samlede reduktion på 10%.

1.6 Regionale elementer

Beskrivelse	ECTS	År for iværksættelse	Omfattet by/område	Uddannelse/område	Bemærkning
Delvis udflytning af 30-50 studiepladser til Regionshospital Nordjylland (RHN) i Hjørring	120 af 180 ECTS		Delvis udflytning fra Aalborg til Hjørring	Kandidatuddannelsen i medicin, SUND	

1.7 Beskrivelse af særlige hensyn

AAU's rolle i Region Nordjylland

Aalborg Universitet er et stærkt internationalt universitet med en regional forpligtigelse. AAU har en hovedcampus i Aalborg samt mindre campusmiljøer i Esbjerg og København og snart også en filial i Hjørring. I løbet af sine snart 50 år har AAU vist sig som en afgørende drivkraft for vækst og udvikling i Region Nordjylland. Den regionale betydning afspejler sig bl.a. i, at lidt mere end 25 procent af alle innovative nordjyske virksomheder samarbejder med Aalborg Universitet.

Forskere og studerendes udbredte samarbejde med virksomheder medvirker til vækst, udvikling og øget konkurrenceevne hos virksomheder i Region Nordjylland. Samtidig bidrager universitetets brede uddannelsesudbud på hovedcampus til, at offentlige arbejdsgivere og erhvervslivets behov for højtuddannet arbejdskraft i regionen dækkes af bl.a. psykologer, læger, ingeniører, gymnasielærere og økonomer. Flere dimittender fra AAU starter derudover virksomheder i Region Nordjylland og medvirker derigennem også til udvikling og nye arbejdspladser i landsdelen. Ligesom forskningssamarbejder bidrager til udvikling af eksisterende og fremtidige erhverv.

Det er afgørende for udviklingen af Region Nordjylland, at AAU fortsat har et bredt udbud af uddannelser i Aalborg og samtidig har rum for fortsat at udvikle uddannelsesporteføljen, så også det fremtidige behov for højtuddannet arbejdskraft i regionen kan dækkes gennem nye uddannelser og stigende optag på uddannelser med høj efterspørgsel.

AAU ønsker at bevare en stærk hovedcampus i Aalborg, der også er afgørende for universitetets mulighed for økonomisk og ressourcemæssigt at drive en mindre campus i Esbjerg og en filial i Hjørring.

Udviklingen i AAU's uddannelsesportefølje

Som led i AAU's strategi for årene 2016-2021 og rammekontrakten for årene 2018-2021 har AAU arbejdet målrettet med at tilpasse universitetets uddannelsesportefølje. Dette både i forhold til antallet af uddannelser (lukninger, sammenlægninger og nye uddannelser) og i forhold til optaget på enkeltuddannelser. Der er på den baggrund sket store ændringer i AAU's uddannelsesportefølje. De seneste 5 år har AAU lukket 60 uddannelser, heraf langt størstedelen (45) i Aalborg. Samtidig har universitetet adgangsbegrænset og dimensioneret en stor del af de resterende uddannelser, primært med det sigte at tilpasse antallet af dimittender til arbejdsmarkedets behov. Der var som konsekvens heraf ved optaget i 2021 loft over optag på i alt 110 uddannelser, heraf 46 med ledighedsbaseret dimensionering, 2 med uddannelsesspecifik dimensionering og 62 med adgangsbegrænsning fastsat af AAU.

Der er altså i perioden frem til 2021 reduceret kraftigt i både antallet af uddannelser og i lofterne på en lang række uddannelser.

Konsekvenser af stigninger i optaget på eksisterende uddannelser

AAU har for at imødekomme arbejdsmarkedets behov for arbejdskraft inden for bl.a. IT og bæredygtighed oprettet nye uddannelser, bl.a. i software, cyber- og computerteknologi, cybersikkerhed og bæredygtige byggeprocesser. De nye uddannelser havde ikke optag i 2019, hvorfor bl.a. optaget på disse uddannelser kræver en reduktion på 455 studerende på andre uddannelser.

Derudover har AAU på baggrund af det politisk fastsatte optag på 150 studerende på kandidatuddannelsen i medicin et stigende optag på medicinuddannelsen, der betyder, at hvor der i 2019 var et optag på 100 kandidatstuderende, er der i dag et optag på 150 kandidatstuderende, hvilket igen vil kræve en reduktion på 50 studerende på andre uddannelser.

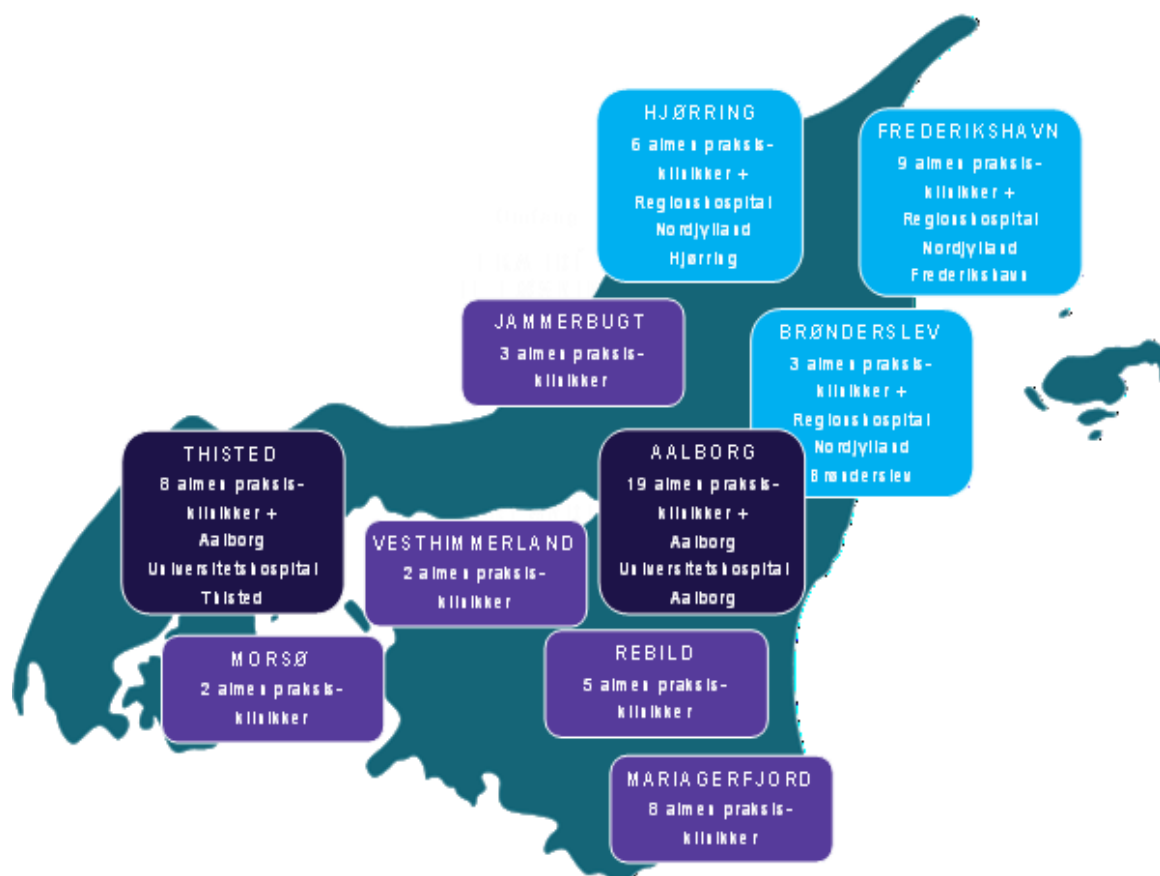
Vækst efter 2019 i uddannelser med høj efterspørgsel betyder altså i denne sammenhæng yderligere reduktioner på andre uddannelser.

AAU's udbredelse i Region Nordjylland

AAU's problembaserede læringsmodel betyder, at studerende gennem deres uddannelsesforløb samarbejder med virksomheder og organisationer. Det sker både i form af længerevarende (15–30 ECTS) projektorienterede forløb (praktik) i virksomheder/organisationer og i form af samarbejde om studenterprojekter. På denne måde er studerende fra AAU allerede nu i kontakt med virksomheder/organisationer – også uden for de fire store byer.

De medicinstuderende på AAU er også allerede nu i berøring med hele Region Nordjylland, da de har flere ugers klinikophold på hospitaler og i almen praksis i hele regionen.

Medicinstuderende har kliniske ophold i hele Nordjylland, aktuelt som skitseret i nedenstående figur:

Stærke forskningsmiljøer og stærk tværfaglighed

Dyb faglighed og gennemgribende tværfaglighed er grundlaget for at løse nutidens og fremtidens komplekse problemstillinger. Det er derfor afgørende for AAU at bibeholde muligheden for samarbejde på tværs af fagligheder og fakulteter og bevare AAU som et flerfakultært universitet, der har et bredt udvalg af uddannelser, der kan levere højtuddannet arbejdskraft til private virksomheder og offentlige organisationer i hele Region Nordjylland.

Ønsker til særlige hensyn

Den foreslåede reduktion i København og Aalborg vil sammen med regionale elementer, adgangsbe-
grænsninger og øgede karakterkrav bidrage til, at AAU opnår en samlet reduktion på 10% i 2030.

Som beskrevet ovenfor har AAU en række ønsker til særhensyn begrundet i AAU's rolle og regionale for-
pligtigelse i Region Nordjylland, den allerede gennemførte kraftige reduktion i uddannelser på AAU, op-
tag på nye uddannelser oprettet efter 2019, universitets udbredelse i Nordjylland og vigtigheden af at
bevare et flerfakultært universitet med et bredt udvalg af uddannelser i Nordjylland.

AAU anmoder om, at reduktionskravet på baggrund af ovenstående særhensyn fastsættes til 6% i ste-
det for 10%. Dvs. at AAU i forhold til tilgangen i 2019 reducerer med 461 studerende i stedet for 768 stu-
derende.

De ekstra 307 pladser vil give AAU et udviklingsrum på hovedcampus i Aalborg til at imødekomme ar-
bejdsmarkedets fremtidige behov med nye uddannelser inden for bl.a. Artificial Intelligence (AI), bære-
dygtighed og IT. Samtidig vil der i Region Nordjylland stadig være et bredt funderet universitetet, der til-
byder uddannelser inden for humaniora, ingeniørvidenskab, naturvidenskab, samfundsvidenskab og
sundhedsvidenskab.

1.8 Særlige hensyn

Uddannelsesområde	Antal storbypladser	By/Område	Uddannelse	Beskrivelse
	307	Campus Aalborg	Ikke specificeret	Udvikling af nye uddannelser inden for fx Artificial Intelligence (AI), bæredygtighed og IT

1.9 Samarbejde med øvrige institutioner og/eller aktører

Som led i implementeringen af den politiske aftale har AAU været i dialog med en lang række andre aktører.

Nationalt samarbejde via Danske Universiteter

Gennem hele processen har AAU været i tæt dialog med de øvrige universiteter om opgaven. Alle universiteter samarbejder om at lave en samlet sektorplan for universitetssektoren og gennem fælles koordinering at sikre et bredt uddannelsesudbud i Danmark. I samme kreds er der også samarbejdet om nye muligheder for regionalisering via oprettelse af residential colleges flere steder i landet, et arbejde der endnu er i den indledende fase, men hvor AAU har været drivende for afklaring af muligheder i Vestjylland.

Regionalt samarbejde med UCN

Når det gælder udflytning af socialrådgiveruddannelsen og folkesundhedsvidenskab har der været dialog med UCN om muligheden for at placere uddannelsesmiljøerne i tilknytning til UCN's eksisterende campus i Hjørring, og dermed skabe synergi i udvikling af et godt studiemiljø. Der har samtidig været en dialog med UCN om fordelingen af de velfærdspladser, der skal udflyttes i Nordjylland.

Regionalt samarbejde med Region Nordjylland og Hjørring Kommune

I forbindelse med oprettelsen af en ny tandlægeuddannelse i Hjørring har AAU været i dialog med Hjørring Kommune og Region Nordjylland om en fysisk placering af tandlægeuddannelsen tæt på Regionshospitalet Nordjylland (RHN). Målet er at oprette et samlet sundhedsvidenskabeligt miljø med studerende fra medicin med industriel specialisering, medicinuddannelsen og tandlægeuddannelsen.

2.1 Institutionens plan for nye og udflyttede velfærdspladser uden for de store byer frem mod 2030

AAU har en enkelt af de velfærdsuddannelser, der indgår i aftalen om udflytning af/etablering af nye velfærdspladser frem mod 2030 – en socialrådgiveruddannelse. Som led i planen om udflytning har AAU valgt at udflytte 50 pladser fra socialrådgiveruddannelsen i Aalborg til et nyt udbud i Hjørring.

I overvejelserne omkring udflytningen af socialrådgiveruddannelsen har AAU undersøgt følgende:

- Muligheder for rekruttering af studerende, og dermed volumen og studiemiljø for uddannelsen i Hjørring
- Muligheden for praktikpladser
- Muligheden for at kunne fastholde eksisterende forskningsmiljøer med tilknytning til de uddannelser, der udflyttes.

AAU har drøftet fordelingen af velfærdspladser med UCN, og de to institutioner arbejder på en fysisk placering af socialrådgiveruddannelsen i tilknytning til UCN's eksisterende campus i Hjørring.

2.2 Antal nye og/eller udflyttede velfærdspladser

Uddannelse	Antal pladser	År for udflytning/nye pladser	Flytning til by	Type	Bemærkning
Socialrådgiver	50	2024	Hjørring	Udflytning	År for udflytning forventes at være i 2023-2025. De 50 pladser flyttes fra Aalborg

2.3 Overvejelser omkring praktikpladsbehovet

Overordnet set er det vurderingen, at det ikke bliver en større udfordring at sikre de nødvendige praktikpladser til socialrådgiveruddannelsen, da AAU allerede har gode samarbejder med de nordjyske kommuner herom. Den eksisterende socialrådgiveruddannelse i Aalborg har allerede praktikaftaler med kommunerne. Praktikaftalerne vil blive genbesøgt i forbindelse med udflytning af pladser til Hjørring. For at få afviklet uddannelsen to steder, og dermed koordinere praktikpladser fra to steder, kræves ændringer i placering af praktikforløb i uddannelserne. Det vil give behov for fleksibilitet fra de nordjyske kommuner.

Der er generelt set opbakning til udflytning af dele af socialrådgiveruddannelsen til Hjørring, og kommunerne er indstillet på at finde de nødvendige løsninger for praktikdelen. Forventningen er, at placeringen af et udbud i Hjørring kan fastholde flere færdiguddannede socialrådgivere i særligt Frederikshavn, Brønderslev og Hjørring Kommune.

2.4 Samarbejde med øvrige institutioner og/eller aktører

Som led i implementeringen af den politiske aftale har AAU været i dialog med en lang række andre aktører.

Nationalt samarbejde via Danske Universiteter

Gennem hele processen har AAU været i tæt dialog med de øvrige universiteter om opgaven. Alle universiteter samarbejder om at lave en samlet sektorplan for universitetssektoren og gennem fælles koordinering at sikre et bredt uddannelsesudbud i Danmark. I samme kreds er der også samarbejdet om nye muligheder for regionalisering via oprettelse af residential colleges flere steder i landet, et arbejde der endnu er i den indledende fase, men hvor AAU har været drivende for afklaring af muligheder i Vestjylland.

Regionalt samarbejde med UCN

Når det gælder udflytning af socialrådgiveruddannelsen og folkesundhedsvidenskab har der været dialog med UCN om muligheden for at placere uddannelsesmiljøerne i tilknytning til UCN's eksisterende campus i Hjørring, og dermed skabe synergi i ft. udvikling af et godt studiemiljø. Der har samtidig været en dialog med UCN om fordelingen af de velfærdspladser, der skal udflyttes i Nordjylland.

Regionalt samarbejde med Region Nordjylland og Hjørring Kommune

I forbindelse med oprettelsen af en ny tandlægeuddannelse i Hjørring har AAU været i dialog med Hjørring Kommune og Region Nordjylland om en fysisk placering af tandlægeuddannelsen tæt på Regionshospitalet Nordjylland (RHN). Målet er at oprette et samlet sundhedsvidenskabeligt miljø med studerende fra medicin med industriel specialisering, medicinuddannelsen og tandlægeuddannelsen.

7. Københavns Universitet

0.0 Overordnede overvejelser om opgaven

Københavns Universitets (KU) forslag til institutionsplan inkluderer indsatser på både nedskalering af studiepladser i København, udflytning af studiepladser og regionale elementer.

Planen består i to dele. Den første del indeholder konkrete initiativer med primært fokus på reduktion og udflytning af studiepladser. Den anden del indeholder initiativer med fokus på udvikling af nye udbud og etablering af regionale elementer i uddannelserne. Disse kræver dog yderligere afklaringer, analyser og dialog med interessenter, før de kan realiseres.

KU peger også på en række særlige hensyn, fortrinsvist på de naturvidenskabelige, humanistiske og sundhedsvidenskabelige områder, som taler for en reduktion af universitetets måltal i forhold til den politiske aftale.

KU's måltal for reduktion:

KU har fået oplyst et måltal (loft) for 2030 på 11.458 studiepladser i forhold til tilgangen i 2019. KU har imidlertid øget sit optag i 2020 og 2021, blandt andet som følge af det politisk bestemte COVID-19-optag (særlægt på det naturvidenskabelige område) og øget dimensionering på medicinuuddannelsen. I 2021 optog KU 13.163 studerende. For at kunne ramme måltallet på 11.458 for 2030 betyder det, at det reelle reduktionsmål ender på 1502 studiepladser. I tallene er der taget højde for de grupper, der kan undtages (udenlandske selvbetalere, Nordic masters, Erasmus Mundus-studerende og fripladsstuderende) samt den tekniske korrektion for optag, der allerede foregår uden for Storkøbenhavn.

Grundlag og principper for KU's institutionsplan

KU gennemførte i efteråret 2021 en intern høring, hvor råd og udvalg på universitetet blev inddraget. Processen mundedede ud i følgende fem principper, som bestyrelsen besluttede primo oktober:

1. Samlet hensyn: Der skal tages hensyn til KU's samlede uddannelses- og forskningsprofil, herunder uddannelser hvor KU er eneudbyder i Danmark.
2. Reduktion og lukning: KU vil primært nedskalere optaget i København ved at reducere optaget eller lukke uddannelser.
3. Beskæftigelse og ansøgninger: Fastsættelse af fakultetsvise indikative tilpasningsrammer skal have særligt fokus på beskæftigelseshensyn og ansøgernes efterspørgsel.
4. Transparens: Beregningen af indikative tilpasningsrammer skal være transparente. Beregningsgrundlag og metoder skal være velbeskrevne og veldokumenterede.
5. Bæredygtighed: Løsningsforslag skal være bæredygtige, hvad angår forskningsbaseret, uddannelseskvalitet, studiemiljø og økonomi.

Bestyrelsen besluttede endvidere, at princippet om fokus på beskæftigelse og ansøgninger skulle baseres på følgende tre kriterier og baseret på 3 år for at undgå tilfældige udsving i et enkelt år, som grundlag for fastsættelse af fakulteternes tilpasningsrammer:

1. Dimittendledighed (vægt 60 %).
2. Ledighed +4 år efter endt uddannelse (vægt 20 %).
3. Afviste kvalificerede ansøgere (vægt 20 %).

Bestyrelsen prioriterede derudover, at yderligere forhold blev inddraget i fakulteternes arbejde med udmøntning af de fakultetsvise indikative tilpasningsrammer:

1. Studiemiljø: Kan der fastholdes et godt studiemiljø på trods af nedskalering/udflytning?
2. Små fag og sprog: Udbydes uddannelsen kun på KU i Danmark? Modtager uddannelsen småfagsbevilgning? Er uddannelsen vigtig for den danske eller internationale kulturarv?
3. Forskningsmiljø: Har forskningsmiljøet en stærk international forankring?

Endelig er der foretaget en række ledelsesmæssige skøn, der har påvirket fastsættelsen af tilpasningsrammerne og udformningen af KU's institutionplan. Her kan særligt nævnes:

1. At KU fortsat kan leve op til de samfundsmæssige forpligtelser bredt på universitetets hovedområder.
2. At der skabes mulighed for og tid til uddannelsesudvikling de kommende år.
3. At hensynet til mulig indgåelse af partnerskaber med virksomheder og andre universiteter prioriteres, herunder eventuel udvikling af uddannelseskollegier (residential colleges) og udflytning af undervisningsaktiviteter.

KU's institutionsplan er en omfangsrig og gennearbejdet plan for, hvordan de politiske mål for 2030 - optaget kan indfries. KU understreger imidlertid, at de politiske målsætninger vil medføre begrænsninger for KU's mulighed for løbende nyudvikling af uddannelsesporteføljen og dermed den løbende tilpasning til arbejdsmarkedets behov. Særligt loftet over optaget i 2030 på 11.458 studiepladser er en væsentlig barriere for den nødvendige fleksibilitet i den løbende uddannelsesudvikling og efterspørgsel fra virksomhederne.

KU bemærker også, at kommende udmeldinger om ledighedsbestemt dimensionering, herunder udtag af nye uddannelser og justeringer på eksisterende, på sigt kan skabe yderligere usikkerhed om de samlede rammevilkår for universitetets uddannelser.

1.1 Ledelsesmæssige overvejelser

Forsknings- og studiemiljø: KU lægger vægt på, at alle universitetets uddannelser er baseret på et forskningsmiljø på højt internationalt niveau. KU lægger også vægt på, at alle studerende indgår i et godt studiemiljø med mulighed for interaktion med andre studerende med andre fagligheder. Derfor er langt de fleste uddannelser på KU placeret i større campusmiljøer, hvor forskere og studerende af forskellige fagligheder kan inspirere og udvikle hinanden. Disse forhold har haft stor betydning for KU's valg om primært at nedskalere uddannelser i København frem for at udflytte.

Placering: KU er historisk set forankret i København. KU har kun i meget begrænset omfang etableret uddannelsesaktiviteter uden for København, hvortil der kan udflyttes studiepladser.

Samtidig er Danmarkskortet for videregående uddannelser under forandring. Alle videregående uddannelsesinstitutioner er i gang med at udflytte studiepladser og etablere uddannelser udenfor de store byer. Trods god dialog og koordinering mellem de videregående uddannelsesinstitutioner er der på nuværende tidspunkt ikke fuldt overblik over den fremtidige placering af udflyttede studiepladser og dermed heller ikke overblik over rekrutteringspotentiale og aftagerbehov udenfor de store byer. KU har derfor vurderet, at det på kort sigt ikke er hensigtsmæssigt at etablere nye uddannelseslokationer uden for København med henblik på udflytning. Som følge af den politiske aftale etableres dog en lægeuddannelse i Køge. KU ønsker ligeledes at respektere, at andre universiteter har særlige regionale profiler og ansvar, som de naturligt vil skulle varetage fremfor KU.

Reduktion: KU's institutionsplan indeholder konkrete initiativer for ca. 60 pct. af det samlede reduktionsmål på 1.502 studiepladser (del 1). Derudover er der fremlagt hensigter om yderligere nedskalering og regionale elementer for ca. 40 pct. (del 2) af det samlede reduktionsmål. KU bemærker, at de konkrete initiativer medfører store reduktioner på særligt humanistiske og naturvidenskabelige uddannelser. I den konkrete udmøntning af initiativer og planer udgør nedskalering ca. 80 pct. af KU's initiativer. KU's institutionsplan omfatter også særlige hensyn svarende til ca. 34 pct. af det samlede reduktionsmål på tværs af del 1 og del 2. Under særlige hensyn er angivet en række ønsker om at begrænse antallet af studiepladser, der skal reduceres/udflyttes.

Forskellighed: KU's 6 fakulteter har en meget forskellig sammensætning af deres uddannelsesportefølje og dermed også vidt forskellige udgangspunkter i forhold til at håndtere nedskalering og udflytning. HUM og SCIENCE har f.eks. mange uddannelser, herunder også flere mindre uddannelser. Derfor opgøres deres reduktioner i første omgang typisk på fakultetsniveau for senere i løbet af 2022 at blive konkretiseret på uddannelsesniveau. SAMF og SUND har færre og store uddannelser, hvor reduktioner kan konkretiseres på udvalgte uddannelser. HUM forventes at reducere med 60 BA-pladser årligt i årene 2023-25. BA-reduktionerne vil indebære en efterfølgende årlig reduktion på 40 KA-pladser indfaset fra 2026. SCIENCE vil styre efter en maksimal dimittendledighed på 10 pct. og undgå ledige pladser på uddannelser. For hele KU gælder, at de endelige udmøntninger afhænger af, hvordan den politiske aftale konkret udfoldes i foråret 2022.

Udflytning (ark 1.2):

Som følge af den politiske aftale er det besluttet, at KU skal udbyde medicinuddannelsen på Sjællands Universitetshospital i Køge. Der arbejdes pt. med at udflytte hhv. 110 bachelorpladser og 100 kandidatpladser fra København til Køge. Etableringen af de nye udbud sker på baggrund af et velfungerende uddannelsessamarbejde med Sjællands Universitetshospital om kandidatuddannelsen i medicin. For bacheloruddannelsen gælder det, at der etableres 110 studiepladser, men da undervisningen kun delvist vil finde sted i Køge, opgøres udflytningen samlet til 55 pladser. Studiepladserne på kandidatuddannelsen opgøres til 100 pladser. Udflytningen gennemføres under forudsætning af, at de finansieringsmæssige aspekter afklares i den kommende tid.

Derudover skal KU som følge af den politiske aftale flytte 25 studiepladser på veterinærmedicin til AU, Foulum. KU vurderer desuden, at der er et potentiale for at udflytte bachelor- og kandidatuddannelsen i Animal Science til AU, Foulum. Foulum har et stærkt husdyrvidenskabeligt fag- og forskermiljø og gode produktionsdyrsfaciliteter, der kan bidrage til såvel forskning som uddannelse. Uddannelserne er tæt knyttet til veterinærmedicin, og der er et mangeårigt samarbejde med AU om uddannelserne. Endelig undersøges det, om kandidatuddannelsen i STEM-undervisning kan flyttes udenfor de store byer.

Det undersøges, om der kan etableres en kandidatuddannelse i klinisk psykologi i Region Sjælland. Undersøgelserne foregår i dialog med nuværende udbydere af videregående uddannelser i Slagelse.

Nye udbud (ark 1.3):

KU planlægger ikke konkrete nye udbud, men henviser til udflytning under ark 1.2.

Nedskalering (ark 1.4):

KU vil på alle uddannelsesmæssige hovedområder nedskalere uddannelser i København for at opfylde reduktionsmålet. Der nedskaleres bl.a. på en række humanistiske og naturvidenskabelige uddannelser, hvor der er høj dimittendledighed og/eller ledige pladser. Endvidere nedskaleres der også på fx Statskundskab, Antropologi, Farmaci og Teologi. Reduktionerne kræver i flere tilfælde og særligt for HUM og SCIENCE's uddannelser, at der arbejdes med uddannelsesudvikling, inden planerne kan konkretiseres på enkeltuddannelser. Det er dog allerede besluttet, at kandidatuddannelsen i Klinisk ernæring ophører som

selvstændig uddannelse og etableres som en specialisering under kandidatuddannelsen i Human ernæring.

1.2 Antal pladser der flyttes ud

Uddannelsesområde	Antal pladser med aktivitet	År for forventet udlytning	Flytning fra by	Specifik uddannelse	Bemærkning
Natur, bach.	59	2024	København	Husdyrsvidenskab	
Natur, kandidat	40	2024 og frem	Odense/København	STEM-undervisning og Animal Science	
Sundhed, bach.	55	2024	København	Medicin	KU opretter en bacheloruddannelse i Køge med optag på 110 studerende
Sundhed, kandidat	100	2027	København	Medicin	KU opretter en kandidatuddannelse i Køge med optag på 100 studerende
Sundhed, bach.	25	Afventer	København	Veterinærmedicin	Veterinærmedicin ift. finanslovsdimensionering
Samfund, kandidat	25	2024	København	KA i Klinisk Psykologi	Samarbejde med Region Sjælland

1.4 Antal pladser der nedskaleres

Uddannelsesområde	Antal pladser med aktivitet	Forventet år for nedskalering	By	Specifik uddannelse	Bemærkning
Humaniora, bach.	207	2023-2030	København		Reduktion jf. del 1 inkl. teologi
Humaniora, kandidat	146	2022, 2026-2028	København		Reduktion jf. del 1 inkl. teologi
Samfund, bach.	78	2022-2023	København	Fx på uddannelserne antropologi og sociologi	Reduktion jf. del 1
Samfund, kandidat	57	2023-2026	København	Fx på uddannelserne statskundskab og psykologi	Reduktion jf. del 1
Sundhed, bach. og kandidat	27	2022-2026	København	Fx på uddannelsen farmaci	
Natur, bach.	39	2023-2030	København		Reduktion jf. del 1
Natur, kandidat	71	2022-2030	København	Fx ved nedlæggelse af klinisk ernæring og oprettelse af en specialisering på human ernæring	Reduktion jf. del 1
Humaniora, bach. og kandidat	327	2026-2030	København		Reduktion jf. del 2 inkl. teologi
Natur, bach. og kandidat	196	2026-2030	København		Reduktion jf. del 2
Sundhed, bach. og kandidat	30	2026-2030	København		Reduktion jf. del 2
Samfund, bach.	10		København		Reduktion jf. del 2
Samfund, kandidat	10		København		Reduktion jf. del 2
	1198				

1.5 Beskrivelse af regionale elementer

KU er som tidligere beskrevet forankret i København. Universitetet ser imidlertid et potentiale i at udbyde regionale elementer i tilknytning til en uddannelse i København og vil løbende frem mod 2030 arbejde for at afklare og konkretisere mulighederne. For nuværende kan KU ikke sætte konkrete måltal på, men følgende muligheder skal afklares:

På det sundhedsvidenskabelige område vurderes det, at der er et potentiale indenfor patientrelateret klinisk farmaci. Formålet vil være at styrke den kliniske farmaceutiske uddannelse i hele Danmark – også uden for de store byer. Forslaget indebærer, at op til 40 kandidatstuderende (20-25 pct. af de studerende) gennemfører studieophold på apotek, en valgfagspakke samt speciale (i alt 60-90 ECTS) med base i 3-4 uddannelsessatellitter uden for de fire største byer. Forslaget kræver dog yderligere faglig og økonomisk kvalificering, inden det evt. kan iværksættes.

På det samfundsvidenskabelige område undersøges muligheden for at etablere studiepladser inden for den grønne omstilling uden for København. Forslaget kræver nærmere undersøgelse og dialog med samarbejdspartnere, inden det kan konkretiseres yderligere.

På det naturvidenskabelige område undersøges mulighederne for at udbyde specialer og projektorienterede forløb i samarbejde med virksomheder. Eksempelvis i samarbejde med uddannelses- og forskningscentret Helix Lab i Kalundborg. Også på mejeriingeniørområdet vil der være mulighed for at udbyde specialer med mejeri- og ingrediensvirksomheder over hele landet.

KU vil også undersøge mulighederne for at udvikle residential colleges.

De regionale elementer koordineres med Danske Universiteter og udvikles i tæt samarbejde med lokale udbydere af videregående uddannelser uden for de fire store byer.

1.6 Regionale elementer

Beskrivelse	ECTS	År for iværksættelse	Omfattet by/område	Uddannelse/område	Bemærkning
Klinisk farmaci - samarbejde med apoteker		Afventer afklaring	Hele landet	Sundhedsvidenskab	
Undervisningsaktivitet – grøn omstilling		2026	Region Sjælland	Samfundsvidenskab	
Specialesamarbejde og projektorienterede forløb		Afventer afklaring	Hele landet	Naturvidenskab	

1.7 Beskrivelse af særlige hensyn

KU har på tværs af de faglige hovedområder en række særlige hensyn, som universitetet ønsker at henvende opmærksomheden på. De særlige hensyn vedrører:

1. Udbud af uddannelser med god beskæftigelse og høj efterspørgsel, herunder STEM-, it-uddannelser og uddannelser inden for bæredygtighed.
2. Udbud af små fag og sproguddannelser i Danmark.
3. Pålagt meroptag.

Samlet udgør det ca. 500 studiepladser. KU anbefaler at disse studiepladser friholdes, således at de fra-regnes i det samlede måltal.

En del af KU's uddannelser har et vækstpotentiale med meget lav ledighed (under 4%) og en stor efterspørgsel på arbejdsmarkedet. Det er veldokumenteret, at der er risiko for mangel på op til ca. 20.000 it-specialister frem mod 2030 (Erhvervsstyrelsen, 2016; Danske Gymnasier og IDA, 2021). Nogle undersøgelser vurderer sågar, at Artificial Intelligence (AI) og dataanalyseudviklingen kan ændre det danske arbejdsmarked så markant, at behovet for arbejdskraft med "deep analytical skills..." kan blive så stort som 20.000 - 80.000 frem mod 2030 (McKinsey, 2019). Dette gælder f.eks. for datalogiuddannelsen, hvor bachelorovertaget med god grund er øget de seneste par år, ligesom KU har søsat bacheloruddannelser i henholdsvis Machine Learning og i Datalogi-økonomi i 2019. Derudover ønsker KU at styrke de uddannelser, hvor STEM og it kombineres med andre af universitetets fagligheder.

KU ønsker inden for nærmeste fremtid at udbyde enkelte nye uddannelser inden for STEM- og it, herunder uddannelser inden for Quantum Information Science (i samarbejde med DTU) og Bioinformatik. Der søges om prækvalifikation af kandidatuddannelsen i Quantum Information Science i først kommende prækvalifikationsrunde. Quantum Information Science er en tværfaglig uddannelse i krydsfeltet mellem matematik, fysik og datalogi i kvantecomputere. Kvanteeinformation og kvanteteknologi er et område i hastig vækst både i Danmark og internationalt med efterspørgsel efter kvalificeret arbejdskraft. Der er ligeledes stigende interesse for kvanteområdet i gymnasieskolen. I udlandet findes der allerede uddannelser inden for kvanteeinformation, mens uddannelsen i Danmark vil være unik. KU vurderer, at uddannelsen bør etableres i Danmark af hensyn til det nationale arbejdsmarkedsbehov.

Ligesom der er stor efterspørgsel på uddannelser inden for it, er der ligeledes et stigende behov for kandidater til både private og offentlige virksomheder med kompetencer, der understøtter udviklingen af et bæredygtigt samfund og den nødvendige grønne omstilling. Analyser viser, at grønne jobs i dag udgør ca. 3 pct. af den samlede arbejdsstyrke, og at der kommer til at mangle både faglært og akademisk uddannet arbejdskraft inden for ganske få år til den grønne omstilling. Der er et behov for ca. 30.000 - 70.000 nye grønne jobs frem mod 2030, hvis Danmark skal nå en 70 pct. reduktion i CO₂-udledningen i 2030. Det må forventes, at en væsentlig andel af de 30.000-70.000 nye grønne jobs vil være akademiske jobs (Boston Consulting Group, 2021). Uddannelserne i Bioteknologi, Naturressourcer, Geologi, Miljøvidenskab og Fødevarevidenskab er eksempler på uddannelser, der leverer nødvendige kandidater til den grønne omstilling.

Det bemærkes derudover, at KU netop har fået godkendt en 1-årig akademisk overbygningsuddannelse i data stewardship. Uddannelsen kan styrke beskæftigelsesmulighederne for bachelorer, som mangler digitale kompetencer. Såfremt 1-årige akademiske overbygningsuddannelser er omfattet af reduktionskravet, vil KU genoverveje udbuddet af uddannelsen.

KU har en række uddannelser, der er kendetegnet ved nationale og geopolitiske interesser. I Østdanmark er KU den absolut største udbyder af sprogundervisere til gymnasieskolen. En kortlægning af fremmedsprog i uddannelsessektoren fra Det Nationale Center for Fremmedsprog, foretaget af EPINION, dokumenterer mangel på gymnasielærere i tysk, fransk og italiensk: "Sammenholdes det forventede antal

elever i gymnasieskolen med det forventede antal lærere kan man beregne, hvor mange lærere, der vil være i under-/overskud, hvis antallet af lærere per elev (lærer-elev-ratioen) skal holdes på samme niveau som i 2019/2020. Fremskrivningen viser, at der i 2039/2040 forventes at mangle italiensk-, fransk- og tysklærere." (NCFF, 2021; p. 6). Andre analyser afspejler herudover et generelt behov for fremmedsprogskompetencer i internationalt orienterede virksomheder i Danmark (DI, 2016; NCFF, 2020 og 2021). Ifølge DI efterspørger internationalt orienterede virksomheder solide fremmedsprogskompetencer og anfører, at manglende sprogkompetencer kan skabe "betydelige problemer for virksomhederne." (DI, 2016, p. 4). Samt "Ud over engelsk peger de internationale virksomheder på et fremtidigt behov for tysk og fransk. Men også spansk, svensk og kinesisk er efterspurgt. Faktisk tilkendegiver knap hver fjerde virksomhed med internationale aktiviteter, at de har et fremtidigt behov for kinesiske sprogkompetencer" (DI, 2016 p. 2).

Udover uddannelser med vækstpotentiale har KU en række uddannelser med et pålagt meroptag. Det gælder fx på medicinuddannelsen, der i 2019 fik politisk pålagt et meroptag, som stadig er under indfasning. Meroptaget betyder, at der er en øget produktion af retskravsbachelor, som skal optages på kandidatuddannelsen. KU henstiller, at meroptaget på medicinuddannelsen undtages fra krav om reduktion.

1.8 Særlige hensyn

Uddannelsesområde	Antal storbypladser	By/område	Uddannelse	Beskrivelse
Humaniora, og kandidat	150	København	Sproguddannelser, Grønlandske og arktiske studier	
Sundhed, bach.	36	København	Medicin	
Sundhed, kandidat	28	København	Medicin	
Natur, bach.	127	København	fx STEM-uddannelser samt ny uddannelse i bioinformatik	
Natur, kandidat	165	København	fx datalogi samt ny uddannelse i Quantum Information Science med DTU	

1.9 Samarbejde med øvrige institutioner og/eller aktører

KU ønsker at styrke samarbejdet med vores nuværende samarbejdspartnere. Samt udvikle og udvide samarbejdsrelationer med nye virksomheder, offentlige aktører, universiteter og øvrige uddannelsesinstitutioner.

KU har i mange år haft et godt samarbejde med AU omkring bacheloruddannelsen i Husdyrvidenskab og kandidatuddannelsen i Animal Science. KU har nu indledt en dialog med AU om udflytning af de to uddannelser til Foulum. Ved at forankre uddannelsen på AU med et uddannelsesmiljø i Foulum sikrer KU et fortsat stærkt fagligt miljø omkring uddannelserne. Samtidig bidrager KU til, at erhvervet også fremadrettet har adgang til kandidater med stærke faglige kompetencer. Løsningen vil ligeledes give mulighed for at fortsætte samarbejdet med AU vedrørende uddannelserne, idet både undervisere og forskere fra KU vil kunne bidrage til uddannelsen i Foulum. KU og AU vil udarbejde en nærmere plan for udflytningen.

KU samarbejder med SDU, AAU, AU, RUC og Danske Professionshøjskoler om kandidatuddannelsen i STEM-undervisning, som foreslås flyttet uden for de store byer. De studerende på studiet kommer fra hele landet. En eventuel udflytning vil ske i dialog med samarbejdspartnere.

Derudover vil KU udvikle samarbejdet med relevante virksomheder om specialer og projekter uden for de store byer. KU planlægger eksempelvis, at specialer inden for det bioteknologiske område skal kunne gennemføres i Kalundborg i regi af Helix Lab. Derudover overvejes en række andre muligheder for specialesamarbejder rundt omkring i landet, fx specialer på mejeriingeniøruddannelsen i samarbejde med mejeri- og ingrediensvirksomheder i hele Danmark. Endelig overvejes hvordan KU kan styrke brugen af eksisterende faciliteter i bl.a. Nødebo, Helsingør, Skallingen og Auning.

KU vil i samarbejde med DTU udbyde en ny kandidatuddannelse inden for Quantum Information Science.

KU forventer et tæt samarbejde med Københavns Professionsskole (KP) og DTU om uddannelse af lærere til grundskolen indenfor det naturvidenskabelige område. Der vil i de kommende år opstå betydelig mangel på lærere indenfor dette område. Frem mod 2030 vil KP i samarbejde med KU og DTU afdække mulighederne for at udbyde et læreruddannelsesudbud med fokus på STEM og dermed fremme den naturfaglige dannelse og interesse hos børn og unge. Både indhold og lokaliseringen af uddannelsen vil blive afklaret i det kommende samarbejde.

KU har et tæt og godt samarbejde med Region Sjælland om den eksisterende medicinuddannelse og har i den forbindelse tidligere etableret det vellykkede Region Sjællands-spor. Etableringen af en ny selvstændig medicinuddannelse forudsætter et meget tæt samarbejde med Region Sjælland, der bygger ovenpå det eksisterende samarbejde. Der er etableret en fælles arbejdsgruppe, der konkretiserer forslaget fagligt, praktisk og økonomisk. Kommissorium er under udarbejdelse.

Såfremt det skulle vise sig muligt at gå videre med et regionalt placeret tilvalg i patientcentreret klinisk farmaci på KA farmaci, vil dette skulle udvikles i nært samarbejde med lokale og regionale aktører.

Det undersøges, om der kan etableres en kandidatuddannelse i klinisk psykologi i Region Sjælland. Undersøgelserne foregår i dialog med nuværende udbydere af videregående uddannelser i Slagelse.

Endelig vil KU indgå i den taskforce om Fremtidens Humaniora, der forventes nedsat under Danske Universiteter, og vil desuden øge koordination og samarbejde særligt med AU om udbud af sproguddannelser i hele landet.

8. Roskilde Universitet

0.0 Overordnede overvejelser om opgaven

Regeringen og aftalepartierne har indgået den politiske aftale "Flere og bedre uddannelsesmuligheder i hele Danmark". For Roskilde Universitet gælder det at 2019-optaget skal reduceres eller udflyttes med 3-5 pct. i 2030, hvilket svarer til 87-144 pladser.

Nærværende udkast til institutionsplanen er udfyldt på baggrund af en vision for nye regionale uddannelsesindsatser, som er blevet drøftet i universitetsledelsen, uddannelsesstrategisk ledelsesforum, akademisk råd, uddannelsesudvalget og hovedsamarbejdsudvalget. Disse drøftelser blev indarbejdet i visionen, hvorefter det endelige udkast blev godkendt af bestyrelsen den 2. december 2021.

Roskilde Universitet ønsker med visionen at understrege, at det er region Sjællands universitet. I et tæt samarbejde med kommuner, private virksomheder og andre aktører i region Sjælland vil universitetet udvikle nye regionale uddannelsesindsatser og dermed hæve uddannelses- og vidensniveauet i regionen. Dette sker i første omgang gennem udflytning af uddannelsesaktiviteter, hvor der vil blive lagt vægt på synergi mellem lokalområdets behov, uddannelsernes faglige profiler og RUC's udviklings- og forskningsaktiviteter med tilknytning til området.

Universitetsledelsens fokus i arbejdet med institutionsplanen for Roskilde Universitet har dels været udmøntning af visionen og den politiske aftales intentioner og mål, dels en fastholdelse af universitetets tværfaglighed, med et fortsat stærkt forsknings- og studiemiljø der understøtter dette. Hensynet til universitetets tværfaglighed og uddannelsernes bæredygtighed er begrundelsen for, at denne institutionsplan tager udgangspunkt i en reduktion på 3%, som ledelsen anser for den maksimale reduktion, universitetet kan bære. Såfremt der skal ske en yderligere reduktion, vil det ske som nedskalering (nedlæggelse af pladser) med dertil hørende konsekvenser for universitetets forsknings- og studiemiljøer. En nærmere beskrivelse af hensynet til tværfagligheden beskrives under fane 1.7 (særlige hensyn).

Arbejdet med institutionsplanen har taget udgangspunkt i en række kriterier, som har været retningsgivende for universitetsledelsens afvejninger og prioriteringer. Ud over de konkrete kriterier har der været et hensyn til, at Roskilde Universitet allerede er til stede mange steder i Region Sjælland i form af regionalt forankrede uddannelsesaktiviteter. Universitetet har på nuværende tidspunkt indgået strategiske partnerskaber med fem sjællandske kommuner: Roskilde, Næstved, Guldborgsund, Sorø og Lejre. Partnerskaberne er flerårige og dækker uddannelses- og forskningsaktiviteter indenfor overordnede temaer som sundhed, bæredygtighed & cirkulær økonomi, velfærdsudvikling, fødevareinnovation og bæredygtig energi. Målene med partnerskaberne er at danne en ramme om kontakten mellem universitetet og lokale virksomheder og herigennem højne videns- og uddannelsesniveauet og sikre kvalificeret arbejdskraft.

Roskilde Universitet ønsker at fastholde og udbygge tilstedeværelsen i regionen, og vil på institutionsniveau indgå regionale uddannelsespartnerskaber med flere byer i Region Sjælland. Under hensyntagen til uddannelsernes bæredygtighed hvad angår kvalitet, antal ansøgere, lokalt behov for dimittender og økonomi, påtænkes en udvidelse af uddannelsesaktiviteter, der vil foregå uden for hovedcampus.

Jævnfør styrelsens brev fra den 31. august 2021 tæller den allerede planlagte reduktion i optaget på ledighedsdimensionerede uddannelser efter 2019 med i tilpasningen. Med det afsæt er det vurderingen, at Roskilde Universitet kan realisere sit måltal.

1.1 Ledelsesmæssige overvejelser

Universitetsledelsens overvejelser vedrørende udflytning og nedskalering har været båret af en række kriterier bundet op på Roskilde Universitets vision. Universitetsledelsen er opmærksom på det politiske ønske om, at egentlige udflytninger fylder i den samlede institutionsplan. Ledelsen har taget hensyn til, at Roskilde Universitets uddannelser er tværfaglige, og at de fleste uddannelser bygger på flere forskningsmiljøer, hvilket gør det svært eller umuligt at udflytte én uddannelse eller et forskningsmiljø uden at det går ud over andre uddannelser. Desuden er mange af universitets forskningsmiljøer forholdsvis små. En opdeling af disse miljøer vil derfor gå ud over kvaliteten af uddannelserne og det samlede forsknings- og studiemiljø. Hensynet til tværfagligheden gælder især bacheloruddannelserne (se fane 17), men også kandidatuddannelserne. Roskilde Universitet vil derfor ikke udflytte hele eksisterende uddannelser fra hovedcampus, hverken på bachelor- eller kandidatniveau.

Der arbejdes med en første fase med konkrete forslag til udflytninger af aktiviteter på kandidatuddannelserne, samt en anden fase der for nuværende er mindre konkretiseret.

Roskilde Universitet arbejder i den første fase med to spor.

Første spor indeholder en overtagelse af kandidatuddannelsen i klinisk sygepleje fra Århus Universitet. Uddannelsen udflyttes uden for Roskilde Universitets hovedcampus til et nyoprettet uddannelsesudbud i Region Sjælland. Århus Universitet har udbudt uddannelsen i Emdrup, men har valgt at lukke udbuddet, da den ligger udenfor AU's geografiske område. Uddannelsen er imidlertid vigtig for sundhedsvæsenet i Østdanmark, og Roskilde Universitet ønsker derfor at udbyde uddannelsen i Region Sjælland. Der er således tale om en reel udflytning.

Herudover ønsker universitetet at styrke dets allerede eksisterende tilstedeværelse i Region Sjælland.

Andet spor indeholder derfor udflytning af uddannelsesaktiviteter til byer, hvor Roskilde Universitet vil indgå regionale uddannelsespartnerskaber. Disse regionalt forankrede uddannelsesaktiviteter vil have relevans for aftagerne på arbejdsmarkedet i de pågældende byer og deres opland og tilpasses allerede eksisterende uddannelses- og forskningsaktiviteter. Det er endnu ikke fastlagt, hvilke uddannelser og institutter der bliver berørt af den begrænsede udflytning.

I forhold til nedskalering henvises til Styrelsens brev af den 31. august 2021, hvoraf det fremgår, at reduktion i optag på ledighedsdimensionerede uddannelser efter 2019 tæller med i tilpasningen. Den endelige reduktion i optag på Roskilde Universitets ledighedsdimensionerede uddannelser er ikke endelig fastlagt endnu, men reduktionen forventes i en periode at opfylde universitetets måltal for nedskalering i forhold til den politiske aftale om "Flere og bedre uddannelsesmuligheder i hele Danmark".

1.3 Antal pladser på nye udbud

Uddannelsesområde	Antal pladser	År med forventet oprettelse	By	Specifik uddannelse	Bemærkning
					AU lukker dette udbud i Emdrup, hvor Roskilde Unviersitet opretter og udbyder denne i Region Sjælland.
Sundhed, kandidat	50	2024	ikke afgjort endnu	klinisk sygepleje, kand.	Denne uddannelse er vigtig for sundhedssektoren og det er vigtigt at der fortsat er et udbud øst for Storebælt.

1.4 Antal pladser der nedskaleres

Uddannelsesområde	Antal pladser med aktivitet	Forventet år for nedskæring	By	Specifik uddannelse	Bemærkning
	17	2025	Trekroner	I det samlede optag for kandidatstuderende	Det forventede antal pladser der nedskaleres er en del af den dimensionering af RUC's kandidatuddannelser, der på nuværende tidspunkt bliver forhandlet med styrelsen. Da denne forhandling ikke er landet endnu skal der tages forbehold for at antallet af pladser og tidspunkt for nedskalering kan ændre sig.

1.5 Beskrivelse af regionale elementer

Roskilde Universitet har – som beskrevet i indledningen – en vision for regionale uddannelsesindsatser. For at opnå denne vision, ønsker universitetet at gøre brug af regionale elementer, hvor optaget fastholdes på hovedcampus i Trekroner, mens enkelte aktiviteter under uddannelsen vil kunne flyttes ud i Region Sjælland.

Mange af Roskilde Universitets uddannelser har allerede en stærk tradition for samarbejde med både offentlige og private aktører om projekt- og specialeskrivning og projektorienterede praktikforløb. Roskilde Universitet vil bygge videre på og udvide dette samarbejde, så flere kandidatstuderende, der optages på hovedcampus i Trekroner, fremover får mulighed for at indgå i projekt-, praktik- og specialesamarbejder samt kursusaktiviteter i samarbejde med regionale aktører i løbet af deres uddannelsesforløb.

Roskilde Universitet vil understøtte dette ved på institutionsniveau at indgå regionale uddannelsespartnerskaber med flere byer i Region Sjælland. Her vil der blive lagt vægt på synergi mellem lokalområdets behov, uddannelsernes faglige profiler og Roskilde Universitets udviklings- og forskningsaktiviteter med tilknytning til området.

Det er endnu ikke fastlagt hvilke uddannelser, der inden 2025 skal indgå i samarbejde med udvalgte kommuner om regionale aktiviteter, men universitetet forventer at tage udgangspunkt i allerede eksisterende regionale uddannelses- og forskningsaktiviteter, kommunale styrkeområder og relevans i forhold til lokale forhold.

1.6 Regionale elementer

Beskrivelse	ECTS	År for iværksættelse	Omfattet by/område	Uddannelse/område	Bemærkning
Specialer samt projekt- og praktikforløb på kandidatuddannelserne i samarbejde med aktører i Region Sjælland	30 ECTS	2023	Region Sjælland	Alle kandidat- og bacheloruddannelser på Campus Trekroner under Roskilde Universitet	Der forventes at være 200 studerende der årligt i gennemsnit har 30 ECTS ude i regionen i forbindelse med speciale, projekt- eller praktikforløb - svarende til 20 fuldtidspladser.

1.7 Beskrivelse af særlige hensyn

I det følgende afsnit beskrives, hvordan der ud fra aftalens liste over forventede særlige hensyn er taget hensyn til de forskellige uddannelsesudbud på Roskilde Universitet.

Der tages særligt hensyn til den stærke tværfaglighed, der ligger i Roskilde Universitets uddannelser.

Bacheloruddannelser

Det er ikke muligt at udflytte (hele eller dele af) bacheloruddannelserne, uden at det vil gå ud over tværfagligheden, forskningsdækningen og de studerendes muligheder for at komme i kontakt med en forsker. Bacheloruddannelserne er hovedområdebaseret og består af en basisdel, som giver de studerende en bred introduktion i teorier og metoder inden for hovedområdet. Efter basisdelen vælger de studerende op til to fagmoduler, hvoraf det ene skal ligge inden for uddannelsens hovedområde, mens det andet modul godt kan vælges inden for et andet hovedområde. Denne uddannelsesstruktur betyder, at der er en lang række forskningsmiljøer involveret i de enkelte bacheloruddannelser.

Kandidatuddannelser

Roskilde Universitets kandidatuddannelser er tværfaglige, og de fleste forskningsmiljøer bidrager til flere uddannelser, hvilket gør det svært at udflytte én uddannelse uden at det går ud over andre uddannelser. Desuden er mange af RUC's forskningsmiljøer forholdsvis små. En opdeling af disse miljøer vil derfor gå ud over kvaliteten af uddannelserne og det samlede forsknings- og studiemiljø.

Kandidatreform

Roskilde Universitet er i gang med at gennemføre en kandidatreform. Målet med reformen er at få skabt sammenhængende, tværfaglige kandidatuddannelser med en mere tydelig arbejdsmarkedsprofil. De nye kandidatuddannelser udbydes fra sommer 2022. Først efter de første par års optag på disse nye uddannelser kan vi få en indikation af, hvor store de forskellige uddannelser (og dermed studiemiljøerne) bliver, og om de fører til målet om en bedre beskæftigelse af universitetets dimittender.

Derfor ligger hovedvægten i Roskilde Universitets institutionsplan i første omgang på begrænset udflytning, hvor det er uddannelsesaktiviteter, der lægges ud i regionen – baseret på lokalområdets behov for forskningsbaserede udviklings- og uddannelsesaktiviteter. På baggrund af erfaringer fra denne fase og udviklingen af de nye kandidatuddannelser vil Roskilde Universitet vurdere, hvad der skal ske i næste fase.

Naturvidenskab

Der er efterspørgsel efter universitetets naturvidenskabelige kandidater, men de enkelte uddannelser er ganske små og afhængige af hinanden. Roskilde Universitets naturvidenskabelige uddannelser er – lige som universitetets øvrige uddannelser – tværfaglige og baserer sig på flere forskningsmiljøer. Uddannelserne kræver desuden adgang til state-of-the-art laboratoriefaciliteter og apparatur, ikke mindst fordi det er aftagernes udtrykte ønske, at kandidater opnår omfattende laboratorie-/praktisk erfaring i løbet af deres uddannelse. De studerende får allerede fra første semester på bacheloruddannelsen adgang til højt specialiseret apparatur i forskningslaboratorier og arbejder side om side med forskere og teknisk personale i laboratorierne. Udflytning af hele eller større dele af Roskilde Universitets naturvidenskabelige uddannelser vil fjerne denne mulighed for at opnå erfaring med laboratoriearbejde i specialiserede forskningslaboratorier, og er derfor ikke hensigtsmæssigt. Samarbejde med eksterne partnere om kurser, projekter og specialer, såvel som de studerendes mulighed for at gå i praktik hos en virksomhed eller institution i regionen er derfor mere velegnet i forhold til at bringe Roskilde Universitets naturvidenskabelige studerende og regionens virksomheder og institutioner endnu tættere på hinanden.

Journalistik

Uddannelsen har en etårig obligatorisk praktik, hvor en del af praktikpladserne i forvejen er uden for de fire største byer i Danmark, da der er tale om en national ordning. De øvrige uddannelsesaktiviteter på journalistik omfatter en høj grad af værkstedundervisning, der kræver omkostningstunge faciliteter, som findes på universitetets hovedcampus, og som ikke kan udflyttes.

Kandidatuddannelse i klinisk sygepleje

Roskilde Universitet har intention om at overtage kandidatuddannelsen i klinisk sygepleje fra Århus Universitet. Uddannelsen udflyttes uden for Roskilde Universitets hovedcampus til et nyoprettet uddannelsesudbud i Region Sjælland.

Eksisterende tilstedeværelse i Region Sjælland.

Mange af Roskilde Universitets uddannelser har allerede en stærk tradition for samarbejde med både offentlige og private aktører i Region Sjælland om projekt- og specialeskrivning og projektorienterede praktikforløb.

1.8 Særlige hensyn

Uddannelsesområde	Antal storbypladser	By/område	Uddannelse	Beskrivelse
Samfund, bach.	575	Trekroner	Samfundsvidenskabelig bacheloruddannelse	
Humaniora, bach.	520	Trekroner	Humanistisk bacheloruddannelse	
Natur, bach.	160	Trekroner	Naturvidenskabelig bacheloruddannelse	
Teknik, bach.	170	Trekroner	Humanistisk-teknologisk bacheloruddannelse	
Humaniora, kandidat	82	Trekroner	Journalistik	
Natur, kandidat	95	Trekroner	De naturvidenskabelige uddannelser på Roskilde Universitet	

1.9 Samarbejde med øvrige institutioner og/eller aktører

Roskilde Universitet har aftalt med Århus Universitet at overtage kandidatuddannelsen i klinisk sygepleje (Emdrup). Uddannelsen bliver udflyttet til en by i Region Sjælland, hvor der er en sygeplejerskeuddannelse og et sygehus, for eksempel Køge, Holbæk eller Nykøbing Falster.

Roskilde Universitet vil på institutionsniveau indgå regionale uddannelsespartnerskaber med flere byer i Region Sjælland. Her vil der blive lagt vægt på synergi mellem lokalområdets behov, uddannelsernes faglige profiler og Roskilde Universitets udviklings- og forskningsaktiviteter med tilknytning til området.

Universitetet har et tæt samarbejde med Region Sjælland omkring uddannelsesbehovet i regionen, og samarbejder for eksempel med Absalon og SDU (på sundhedsområdet), med DTU og Absalon (omkring Helix-Lab og uddannelsesaktiviteter i Kalundborg), Zealand erhvervsakademi (omkring merit ved studie-skift og om tilstedeværelse lokalt i regionen) og Absalon i forhold til muligheden for at bygge kandidatuddannelser oven på professionsuddannelser.

Roskilde Universitet deltager mere specifikt i uddannelsessamarbejder med de universiteter, som i forbindelse med udflytningerne planlægger at udbyde uddannelser i Region Sjælland. Det gælder DTU's kandidatuddannelse i Biomanufacturing i Kalundborg, som er beslægtet med RUC's nye kandidatuddannelser inden for naturvidenskab, CBS' uddannelsesinitiativer og formentlig også KU's lægeuddannelse i Køge. Hvad angår SDU's uddannelse i Folkesundhed ser vi et vist overlap til RUC's Sundhedsfremmeuddannelse (fra 2022: Tværfaglige sundhedsstudier), men vi har en aftale med SDU om at de målretter optagelseskravet efter egne bachelorer fra Odense som forventes at læse den i Slagelse udbudte kandidat.

2.4 Samarbejde med øvrige institutioner og/eller aktører

Roskilde Universitet har aftalt med Århus Universitet at overtage kandidatuddannelsen i klinisk sygepleje (Emdrup). Uddannelsen bliver udflyttet til en by i Region Sjælland, hvor der er en sygeplejerskeuddannelse og et sygehus, for eksempel Køge, Holbæk eller Nykøbing Falster.

Roskilde Universitet vil på institutionsniveau indgå regionale uddannelsespartnerskaber med flere byer i Region Sjælland. Her vil der blive lagt vægt på synergi mellem lokalområdets behov, uddannelsernes faglige profiler og Roskilde Universitets udviklings- og forskningsaktiviteter med tilknytning til området.

Universitetet har et tæt samarbejde med Region Sjælland omkring uddannelsesbehovet i regionen, og samarbejder for eksempel med Absalon og SDU (på sundhedsområdet), med DTU og Absalon (omkring Helix-Lab og uddannelsesaktiviteter i Kalundborg), Zealand erhvervsakademi (omkring merit ved studie-skift og om tilstedeværelse lokalt i regionen) og Absalon i forhold til muligheden for at bygge kandidatuddannelser oven på professionsuddannelser.

Roskilde Universitet deltager mere specifikt i uddannelsessamarbejder med de universiteter, som i forbindelse med udflytningerne planlægger at udbyde uddannelser i Region Sjælland. Det gælder DTU's kandidatuddannelse i Biomanufacturing i Kalundborg, som er beslægtet med RUC's nye kandidatuddannelser inden for naturvidenskab, CBS' uddannelsesinitiativer og formentlig også KU's lægeuddannelse i Køge. Hvad angår SDU's uddannelse i Folkesundhed ser vi et vist overlap til RUC's Sundhedsfremmeuddannelse (fra 2022: Tværfaglige sundhedsstudier), men vi har en aftale med SDU om at de målretter optagelseskravet efter egne bachelorer fra Odense som forventes at læse den i Slagelse udbudte kandidat.